

Годишен доклад за напредъка за 2025 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на финансите

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА НАПРЕДЪКА ЗА 2025 Г.

по изпълнението на Националния
средносрочен фискално-структурен
план на република България за
периода 2025–2028 г.

София, април 2025 г.
Министерство на финансите

Съдържание

1	УВОД	9
2	ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО СПАЗВАНЕТО НА ПЛАНА ЗА НЕТНИТЕ РАЗХОДИ	11
3	МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ	14
3.1	Макроикономическо развитие през 2024 г.	14
3.2	Очаквания за макроикономическото развитие през 2025 г.	15
4	БЮДЖЕТНО РАЗВИТИЕ	21
4.1	Бюджетно развитие през 2023 г.	21
4.2	Бюджетно развитие през 2024 г.	22
4.3	Бюджетни прогнози за 2025 г.	25
5	ГРАНТОВЕ ОТ МВУ	36
6	ИНФОРМАЦИЯ ЗА РЕФОРМИ И ИНВЕСТИЦИИ	37
6.1	Устойчиви публични финанси	38
6.2	Икономика и бизнес среда	40
6.3	Укрепване на правосъдието, управлението и финансовия интегритет	48
6.4	Транспорт и транспортна свързаност	52
6.5	Енергетика	56
6.6	Цифровизация	67
6.7	Здравеопазване и социално включване	71
6.8	Образование, умения и заетост	81
6.9	Водоснабдяване и пречистване на отпадъчни води	89
6.10	Климат, околна среда и селско стопанство	92
6.11	Отбрана	98
7	ПРИЛОЖЕНИЕ	99
	Таблица III: Докладване за прилагането на Европейския стълб за социалните права: Главни мерки и техния очакван ефект	99
	Таблица IV: Докладване относно целите за устойчиво развитие: Описание на главните мерки и тяхното очаквано въздействие	110

Списък на съкращенията

АЕЦ	атомна енергийна централа
АЗ	Агенция по Заетостта
АМ	автомагистрала
АСБП	Актуализирана средносрочна бюджетна прогноза
АСП	Агенция за Социално подпомагане
АОП	Агенция по обществени поръчки
БВП	брутен вътрешен продукт
БДС	Български държавен стандарт
БЕХ ЕАД	Български енергиен холдинг ЕАД
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ВАС	Висш административен съд
ВЕИ	възобновяеми енергийни източници
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ВИ	възобновяеми източници
ДДС	данък върху добавената стойност
ДДФЛ	данък върху дохода на физическите лица
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЕССП	Европейски стълб за социални права
ЕФСУ	Европейските фондове за споделено управление
ЕСС 2010	Европейска система от сметки 2010
ЕЦБ	Европейска централна банка
ЗДБРБ	Закон за държавния бюджет на Република България
ЗДДФЛ	Закон за данъците върху доходите на физическите лица
ЗКПО	Закон за корпоративното подоходно облагане
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ИА ИЕУ	Изпълнителна агенция Инфраструктура на електронното управление
ИКТ	информационни и комуникационни технологии
ИТС	Интелигентни трафик системи
МВР	Министерство на вътрешните работи
МВУ	Механизъм за възстановяване и устойчивост
МЕ	Министерство на енергетиката
МЕУ	Министерство на електронното управление
МЗ	Министерство на здравеопазването
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МИИ	Министерство на икономиката и индустрията
МИР	Министерство на иновациите и растежа
МК	Министерство на културата
ММС	Министерство на младежта и спорта
МО	Министерство на отбраната

МОН	Министерство на образованието и науката
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МП	Министерство на правосъдието
МРЗ	минимална работна заплата
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МТС	Министерство на транспорта и съобщенията
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
МСП	малки и средни предприятия
МФ	Министерство на финансите
НАП	Национална агенция за приходи
НЗОК	Национална здравноосигурителна каса
НИРД	Научно-изследователска и развойна дейност
НСИ	Национален статистически институт
НПВУ	Национален план за възстановяване и устойчивост
НСФСП	Национален средносрочен фискално-структурен план
ОИСР	Организация за икономическо сътрудничество и развитие
ООН	Организация на обединените нации
ПАВЕЦ	Помпено-акумулираща водноелектрическа централа
ПГХ	подземно газохранилище
ПОИ	проект с общ интерес
ПСР	Пакт за стабилност и растеж
пр.п.	процентен пункт
ПСР	Пакт за стабилност и растеж
СП	Специфични препоръки
ХИПЦ	Хармонизиран индекс на потребителските цени
ЦАИС ЕОП	Централизирана автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“
EUR	евро
USD	щатски долар

1 УВОД

На 27 февруари 2025 г. Министерството на финансите представи на Европейската комисия (ЕК) Националния средносрочен фискално-структурен план на Република България за периода 2025–2028 г., приет с Решение на Министерския съвет № 111 от 26 февруари 2025 г.

Планът беше изготвен въз основа на правилата на реформирания през 2024 г. Пакт за стабилност и растеж (ПСР) – нормативната рамка за координация на националните фискални политики на държавите-членки на ЕС, и по-конкретно в изпълнение на Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г. за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета.

Националният средносрочен фискално-структурен план на Република България за периода 2025–2028 г. („Планът“ или НСФСП) описва визията на българските власти за фискалната политика, структурните реформи и инвестициите на страната ни през следващите четири години, необходими за насърчаването на стабилни публични финанси и постигането на устойчив и приобщаващ растеж.

Съгласно Регламент (ЕС) 2024/1263 в срок до 30 април всяка година от изпълнението на Плана държавите членки следва да представят на Европейската комисия годишен доклад за напредъка („Доклад“ или ГДН) по изпълнението на Плана. В съответствие с този ангажимент България разработи своя пръв Годишен доклад за напредъка по Националния средносрочен фискално-структурен план за периода 2025–2028 г.

В ГДН държавата трябва да представи изпълнението на плана на нетните разходи, одобрени от Съвета. В случая на Република България, Докладът е изготвен преди приемането на препоръката на Съвета, с която се определя планът на страната за нетните ѝ разходи. В същото време обаче, в изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) 2024/1263, в ГДН на Република България са докладвани отчетни и прогнозни данни за изпълнението на плана за нетните разходи, определен във фискално-структурния план на страната.

Докладът представя бюджетните развития през 2023 г. и 2024 г., както и прогноза за 2025 г. В ГДН се предоставени и най-новите макроикономически прогнози на българските власти, като и актуална информация за мерките, включени в бюджета, като например подробности за дискреционните мерки по отношение на приходите и очакваното им въздействие.

Също така в ГДН за 2025 г. се предоставя информация за напредъка в изпълнението на включените в Плана реформи и инвестиции. Структурата на отчетната информация следва табличното представяне на реформите и инвестициите в Плана, като те ще бъдат представени в следните области на политиката: Устойчиви публични финанси; Икономика и бизнес среда; Укрепване на правосъдието, управлението и финансовия интегритет; Транспорт и транспортна свързаност; Енергетика; Цифровизация; Здравеопазване и социално включване; Образование, умения и заетост; Водоснабдяване и пречистване на отпадъчни води; Климат, околна среда и селско стопанство; Отбрана.

Годишният доклад за напредъка представлява съществен принос към няколко процеса в рамките на европейския семестър за координация на икономическите политики. Като се продължава практиката, използвана за Националните програми за реформи, в ГДН се докладва за напредъка по изпълнението на специфичните за държавата препоръки и по преодоляването на макроикономическите дисбаланси, напредъка по постигането на

Европейския стълб на социалните права (включително националните цели до 2030 г. в областта на заетостта, уменията и намаляването на бедността), целите за устойчиво развитие и напредъка по постигането на другите общи приоритети на ЕС.

Докладът е сред ключовите документи в контекста на реформираната рамка за икономическо управление, тъй като съдържащата се в него информация служи на Комисията при наблюдението на изпълнението на НСФСП и изготвянето на специфичните препоръки по страни. Докладът е разработен в съответствие с *Насоките за държавите членки относно изискванията за информация за средносрочните фискално-структурни планове и за годишните доклади за напредъка*¹.

Годишният доклад за напредъка по Националния средносрочен фискално-структурен план за периода 2025–2028 г. се състои от шест части.

Първата част съдържа общата рамка на правителствените икономически политики и цели.

Във втората част е представена информация относно напредъка по изпълнението на плана за нетните разходи, определен в Националния фискално-структурен план на Република България за 2025–2028 г.

Третата част представлява информация за макроикономическото и външноикономическото развитие в периода на изпълнението на Плана.

В четвъртата част е изложена информация относно бюджетните развития през 2023 г. и 2024 г., както и бюджетните прогнози за 2025 г., които допринасят за изпълнението на основния фискален ангажимент (плана на нетните разходи). Запазването на устойчивостта на бюджетната рамка в контекста на ангажиментите на България, както по линия на ПСР, така и във връзка с целта ѝ за членство в еврозоната, остава приоритет на фискалната политика в средносрочен план.

В част пета е представена информация относно разходите финансирани от грантове по Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ).

Шестата част представя информация за напредъка в изпълнението на включените в Националния средносрочен фискално-структурен план реформи и инвестиции с фокус върху последните развития след приемането на Плана. Следва да се отбележи, че с Доклада не се преразглеждат ангажиментите на Република България, описани във фискално-структурния ѝ план за периода 2025–2028 г.

Годишният доклад за напредъка е изготвен от Министерството на финансите (МФ), в тясно сътрудничество и координация с компетентните институции в рамките на две работни групи – Работна група №11 „Икономически и паричен съюз“ и Работна група №31 „Европейски семестър“ към Съвета по европейски въпроси.

Докладът е съгласуван със социалните партньори, представители на гражданското общество, на академичната общност, на бизнес организации и неправителствени организации в рамките на разширения състав на Работна група №31 „Европейски семестър“.

Годишният доклад за напредъка е приет от Министерския съвет и е изпратен на 51-то Народно събрание на Република България за сведение.

¹ Официален вестник на Европейския съюз (C/2024/3975), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=OJ:C_202403975

2 ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО СПАЗВАНЕТО НА ПЛАНА ЗА НЕТНИТЕ РАЗХОДИ

В Националния средносрочен фискално-структурен план на Република България за периода 2025–2028 г. е определен фискален план под формата на ограничение на растежа на нетните публичните разходи, който да гарантира поддържането на дефицита под 3% и дълга под 60% в средносрочен план. Максималният допустим растеж на нетните разходи се изчислява по специална формула², определена от ЕК и представена в Мониторинговия доклад за устойчивостта на дълга, публикуван през март 2024 г.³

В таблица №1а е представен фискалният ангажимент, който България е поела за периода 2025–2028 г. под формата на ограничение на растежа на нетните първични разходи, финансирани на национално ниво, в Националния средносрочен фискално-структурен план (одобрен с РМС №111 от 26.02.2025 г.), както и данни за неговото изпълнение на база отчетни и прогнозни данни за периода 2024–2025 г.

Изпълнението на нетните разходи⁴, финансирани на национално ниво, се изчислява на базата на разходите на сектор „Държавно управление“ след приспадане на разходите за лихви, дискреционните мерки по отношение на приходите, разходите по програми на Съюза, изцяло покрити от приходи от фондове на Съюза, националните разходи за съфинансиране на програми, финансирани от Съюза, цикличните елементи на разходите за обезщетения за безработица, както и еднократните и други временни мерки. Така изчислен показателят не се влияе от действието на автоматичните стабилизатори и други колебания в разходите, които са извън прекия контрол на държавата.

През 2025 г. се очаква нетните първични национално-финансирани разходи да нараснат с 8,6%, след което постепенно темпът им ще се понижава до – 2,4% в края на текущата Актуализирана средносрочна бюджетна прогноза за периода 2025–2028 г. (АСБП), който съвпада и с последната година от Плана. Средно за периода 2025–2028 г. растежът на нетните разходи се очаква да бъде 4,1%, като остава в рамките на фискалния ангажимент на страната – от 4,9% средно за периода на Плана. Това се дължи на бърз спад в разходите като дял от БВП през следващите години.

² Растежът на нетните първични разходи, финансирани на национално ниво = растеж на потенциалния БВП + дефлатор на БВП – изисквана промяна в структурния първичен баланс/съотношение на първичните разходи към БВП. Структурният първичен баланс представлява бюджетният баланс на сектор „Държавно управление“, коригиран за икономическия цикъл, от който са приспаднати разходите за лихви, еднократните и други временни мерки.

³ https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/e3a23fba-1402-4cc9-b571-7473b5e7842a_en?filename=ip271_en.pdf

⁴ В съответствие с член 2 от Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 година

Таблица 1а: Референтни стойности на индикатора за фискално наблюдение

			Национален средносрочен фискално-структурен план		Отчетни/Прогнозни данни*	
			2024	2025	2024	2025
			Темп на изменение			
1	Нетни национално финансирани първични разходи	Годишна стойност	11,2	6,2	12,3	8,6
2		Акумулиран темп на растеж		18,1	12,3	22,0
3	Нетни национално финансирани първични разходи с включена допустимата дерогация за военни разходи	Годишна стойност	-	-		5,8

* Стойностите за 2025 г. са на база бюджетен план.

Наблюдаваната значителна геополитическа и търговско-икономическа несигурност поставя във фокуса на българската отбранителната политика укрепването на националната сигурност като интегрална част от колективната отбрана на НАТО и Общата политика за сигурност и отбрана на ЕС.

Предвид стратегическата необходимост Европейският съюз да увеличи отбранителния си капацитет в контекста на засиленото геополитическо напрежение и заплахите срещу европейската и глобалната сигурност, Европейската комисия препоръча на Съвета на ЕС координирано активиране за периода 2025–2028 г. на националната клауза за дерогация съгласно Пакта за стабилност и растеж (ПСР). Целта е да се осигурят по-високи разходи за отбрана, което има съществено отражение върху публичните финанси.

В АСБП за 2025–2028 г. са заложили значителни разходи за подобряване на отбранителния капацитет на страната, които водят до по-високи нетни първични разходи спрямо референтната стойност, заложила в Националния средносрочен фискално-структурен план.

Националната клауза за дерогация позволява отклонение до 1,5 % от БВП от одобрения план за нетните разходи, в случай че то се дължи на по-високи разходи за отбрана, измерени по COFOG⁵ – Отбрана, спрямо 2021 г., която се счита за референтна година, тъй като е годината непосредствено преди появата на извънредните обстоятелства, водещи до активиране на дерогацията.

Изчисленията на МФ показват, че при изключване на ефекта от предвидените в АСБП за 2025–2028 г. по-високи разходи за отбрана спрямо 2021 г. в съответствие с националната клауза за дерогация нарастването на нетните национално финансирани първични разходи през 2025 г. е 5,8%, което е в рамките на целевия растеж от 6,2%, заложен във фискално-структурния план.

⁵ Класификация на функциите на държавното управление.

В таблица 16 е представено обобщение на бюджетните резултати и прогнозите за основните бюджетни променливи за периода 2023–2025 г.

Таблица 16: Основни променливи

			Отчетни/Прогнозни данни		
			2023	2024	2025*
			% от БВП	% от БВП	% от БВП
1	Нето предоставени/получени заеми	Таблица 4, ред 31	-2,0	-3,0	-2.9
2	Структурен баланс	Таблица 4, ред 33	-2,0	-3,1	-2.9
3	Структурен първичен баланс	Таблица 4, ред 34	-1,5	-2,6	-2.1
4	Брутен дълг	Таблица 4, ред 35	22,9	24,1	28,9
5	Промяна на brutния дълг	Таблица 4, ред 35	0,4	1,2	4,8

**Стойностите за 2025 г. са на база бюджетен план.*

3 МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

3.1 Макроикономическо развитие през 2024 г.

3.1.1 Брутен вътрешен продукт

През 2024 г. реалният растеж на brutния вътрешен продукт на България се ускори до 2,8% при 1,9% през 2023 г. По-високият растеж се дължеше на по-голямо нарастване на потреблението и положителен принос на изменението на запасите. Потреблението на домакинствата се повиши с 4,2% подкрепено от нарастването на реалния разполагаем доход, на доверието на потребителите и на кредитите за домакинства. Инвестициите в основен капитал спаднаха с 1,1% поради намаление на публичните капиталови разходи. В същото време положителното изменение на запасите доведе до растеж на общите инвестиции от 4,1%. По-слабото външно търсене се отрази в спад на износа на стоки и услуги от 0,8%. В същото време вносът се повиши с 1,3% и в резултат нетният износ имаше отрицателен принос за растежа на БВП през годината.

3.1.2 Инфлация

Ясно изразеният процес на дезинфлация в страната, който бе наблюдаван още от четвъртото тримесечие на 2022 г., продължи до септември 2024 г. Сред факторите за това беше понижението на международните цени на енергийните суровини и храните, както и действието на базов ефект. След почти двугодишен период на понижението, годишният темп на инфлация започна да се ускорява през последното тримесечие на 2024 г. и в края ѝ достигна 2,1% според ХИПЦ. Компонентите с най-голямо влияние за това бяха услугите и храните. Базисната⁶ инфлация бе 2,5% в края на годината, като също следваше общата тенденция на забавяне. Очакванията бяха средногодишната инфлация за 2024 г. да достигне 2,6% според ХИПЦ, като отчетните данни потвърдиха това число.

3.1.3 Пазар на труда и доходи

През 2024 г. пазарът на труда в страната се характеризира с високо търсене. За трета поредна година годишният ръст на заетите е 1.1% (според данните от СНС), като основните сектори, допринасящи за растежа на заетостта са строителството и услугите. В резултат на това коефициентът на икономическа активност на населението се повиши до 74%, а коефициентът на заетост до 70,9% (за възрастовата група 15-64 г.). В същото време нивото на безработица е 4,2% и се запазва близко до достигнатото равнище през последните две години. Поради неблагоприятните демографски процеси в страната предлагането на труд все по-трудно задоволява нарастващото търсене, поради което се увеличава делът на работодателите, които отчитат недостиг на трудов ресурс, който е необходим за развитието на техните фирми.

През 2024 г. номиналният ръст на компенсацията на един нает бе 10,4%. Показателят се забави спрямо 2023 г. (13,4%), но все още остава висок, движен основно от повишението на минималната работна заплата, съгласно механизма за актуализирането ѝ в Кодекса на труда, както и поради по-високите разходи за заплати в бюджетния сектор. Най-голямо повишение на компенсациите на един нает се наблюдаваше в сектор индустрия (18,9%), докато този в сектор услуги остана относително по-нисък (7,3%).

⁶ Базисната инфлация включва услугите и неенергийните промишлени стоки.

През 2024 г. реалният растеж на производителността на труда се повиши до 1,7% спрямо 0,8% през 2023 г. Най-висок ръст се наблюдаваше в сектор индустрия (2,1%). При услугите ръста на показателя беше отрицателен (-0,1%). Забавянето в нарастването на доходите и по-високата производителност на труда допринесоха за забавянето на нарастването на номиналните разходи за труд на единица продукция (НРТЕП), които през 2024 г. достигнаха 8,5%.

3.1.4 Външен сектор

През 2024 г. общото салдо по текущата и капиталовата сметка бе почти балансирано (-0,1% от БВП). Излишъкът по капиталовата сметка нарасна спрямо предходната година, отразявайки увеличеното усвояване на средства от действащия многогодишен програмен период. Дефицитът на текущата сметка нарасна, при номинално повишение на вноса на стоки и услуги (1,4%) спрямо спад в износа (-1,3%). Все още потиснатата икономическа активност в основните ни търговски партньори от ЕС, основно Германия, бе обвързано с ниско външно търсене. Същевременно силното вътрешно търсене, отразяващо растежа на потреблението и повишение на запасите, подкрепи нарастването на количеството внесени стоки. Динамиката на международните цени се отрази в отрицателен дефлатор при износа и запазване на относителните цени на вноса, като отрицателните условия на търговия също допринесоха за понижението на общия излишък в търговията със стоки и услуги. Входящите преки чуждестранни инвестиции достигнаха 3,1% от БВП. Основните потоци бяха насочени към секторите *финансови и застрахователни дейности, търговия, производство на електроенергия и горива и преработваща промишленост*.

3.1.5 Финансов сектор

Вземанията от частния сектор нараснаха с 14,5% в края на 2024 г., като се ускориха в сравнение с ръста им от 12,2% в края на 2023 г. Ускорението се дължеше основно на кредитите за домакинства, които се увеличиха с 20,8% в края на декември. Положителен принос имаше и от страна на кредитите за нефинансови предприятия (НФП), чийто ръст достигна 10,1%. Благоприятните условия от страна на търсенето на кредити се запазиха по линия на ръста на заетостта и доходите, а също така и по линия на ускоряващата се през годината икономическа активност. От страна на предлагането, ликвидните местни банки продължиха да предлагат благоприятни лихвени условия.

3.2 Очаквания за макроикономическото развитие през 2025 г.

3.2.1 Външни допускания

През прогнозния период се очаква умерено подобрене във външната среда. Темпът на икономически растеж в ЕС ще се ускори през 2025 г., но ще остане под средните стойности от периода преди пандемията. Икономическата динамика в глобален план ще остане близка до наблюдаваната през 2024 г. Макроикономическата прогноза е изготвена с данни към началото на месец март и не отразява обявените в по-късен момент съществени промени в политиката на водещи в глобален план икономики. При равни други условия, увеличението на бариерите пред търговията е свързано със съществени рискове от оскъпяване на търгуваните стоки, вкл. нарастване на цените за крайните потребители, както и нарушаване на предлагането на суровини, с потенциални отрицателни ефекти върху производството, износа и общия икономически растеж в засегнатите от мерките държави.

Допусканията за международните цени на суровините в прогнозния период се основават на информация за фючърсите към 12 март 2025 г. Според тези данни средната цена на петрола сорт Брент се очаква да се понижи с 12% до 71,0 щ.д./барел за 2025 г., като

тенденцията на поевтиняване на суровината, макар и с по-бавни темпове, ще се задържи почти до края на прогнозния хоризонт. При неенергийните суровини се очаква поскъпване от 4,4% за 2025 г., последвано от поевтиняване в годините след това.

Техническото допускане⁷ за валутния курс USD/EUR, с дневни данни към 12.03.2025 г., показва средногодишна стойност от 1,067 долара за едно евро през 2025 г., което е номинално поевтиняване с 1,2% през 2025 г. на единната европейска валута.

Таблица 2: Външни допускания

			2023	2024	2025
1	Краткосрочен лихвен процент	(средногодишна стойност), %	3,1	3,3	2,5
2	Дългосрочен лихвен процент	(средногодишна стойност), %	-	-	-
3	Валутен курс USD/EUR	(средногодишна стойност)	1,08	1,08	1,07
4	Валутен курс спрямо EUR	(средногодишна стойност)	1,96	1,96	1,96
5	Световна икономика БВП (без ЕС)	Темп на растеж	3,3	3,2	3,2
6	Реален БВП на ЕС	Темп на растеж	0,4	1,0	1,4
7	Обем на световния внос (без ЕС)	Темп на растеж	-	-	-
8	Цена на петрол	Брент ⁸ (щ.д./барел)	82,6	80,7	71,0

3.2.2 Брутен вътрешен продукт

През 2025 г. се очаква растежът на икономиката да се ускори до 3% подкрепен от публичните разходи. Очаква се висок растеж на публичните инвестиции по линия на европейски и национални средства. Нарастването на инвестициите ще се дължи и на придобиването на военна техника, която еквивалентно е отразена във вноса и има неутрален ефект за растежа на БВП. През годината се очаква леко забавяне в растежа на потреблението поради по-слабо нарастване на доходите. В съответствие с подобрението на външната среда се очаква наблюдаваното възстановяване на износа в края на 2024 г. да продължи и през 2025 г.

Дефлаторът на БВП се прогнозира да бъде 4,5% през 2025 г. с основен принос от страна на потреблението – публично и частно. Условието на търговия ще имат леко отрицателен принос за дефлатора.

Потенциалният растеж на БВП е изчислен според методологията на ЕК (EUCAM⁸). Очаква се растежът да се ускори до 3% през 2025 г. (от 2,7% през 2024 г.) поради съществено нарастване на инвестициите и съответно приноса на капитала. Приносът на труда за потенциалния растеж ще бъде положителен като увеличението на коефициента на

⁷ Изчислява се среден курс USD/EUR с дневни данни за последните десет работни дни към датата на изготвяне на допусканията, който се фиксира за дните до края на прогнозния хоризонт.

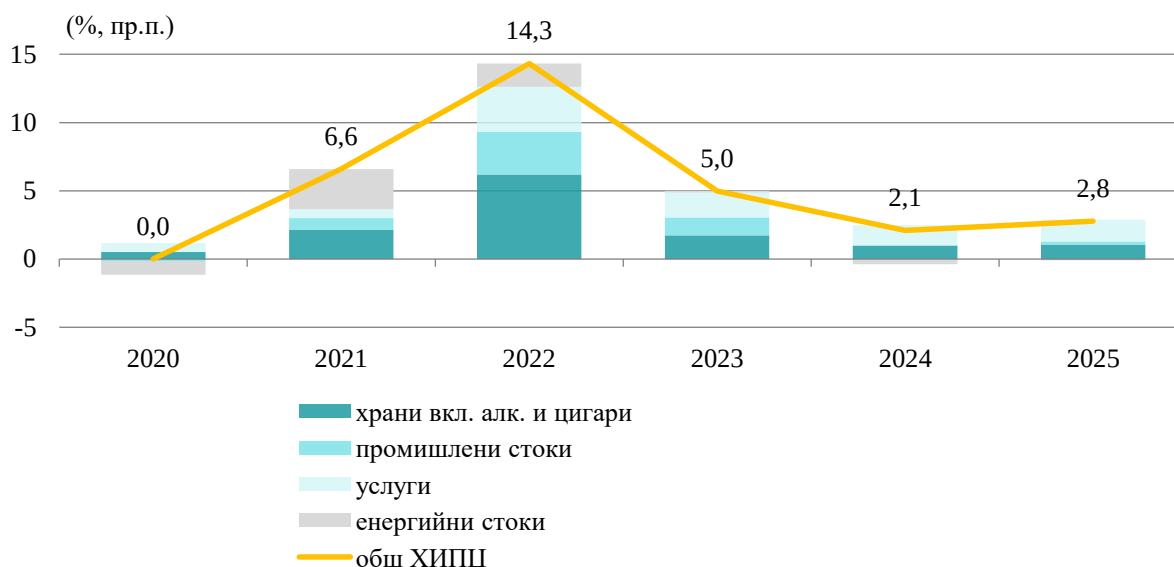
⁸ https://circabc.europa.eu/ui/group/671d465b-0752-4a2e-906c-3effd2340ba/library/4e205fca-6484-4303-b8d9-79384eea76d9?p=1&n=10&sort=modified_DESC

икономическа активност ще компенсира намалението на населението в трудоспособна възраст. Отклонението от потенциала за годината е положително и е оценено на 0,2%.

3.2.3 Инфлация

В началото на 2025 г. инфлацията продължи да се ускорява до 3,9% през февруари 2025 г. Услугите и енергийните стоки допринесоха в най-голяма степен за наблюдаваното увеличение на общия индекс, главно поради повишение на административните цени, както и връщането на стандартните ставки на ДДС (при хляб, брашно и услуги в сферата на общественото хранене) и акциза върху цигарите. Във връзка с ценовата динамика при услугите, базисната инфлация също се ускори до 3,9% към февруари 2025 г. Предвид наблюдаваните развития се очаква средногодишната инфлация да се ускори до 3,6% през 2025 г., а тази в края на годината да бъде 2,8%. Най-голям принос ще имат услугите, следвани от храните. Цените на енергийните стоки ще се понижат предвид очаквания спад на международните цени на суровия петрол.

Граф. 1: Инфлация в края на годината, според ХИПЦ, и приноси по основни компоненти

Източник: Евростат, МФ

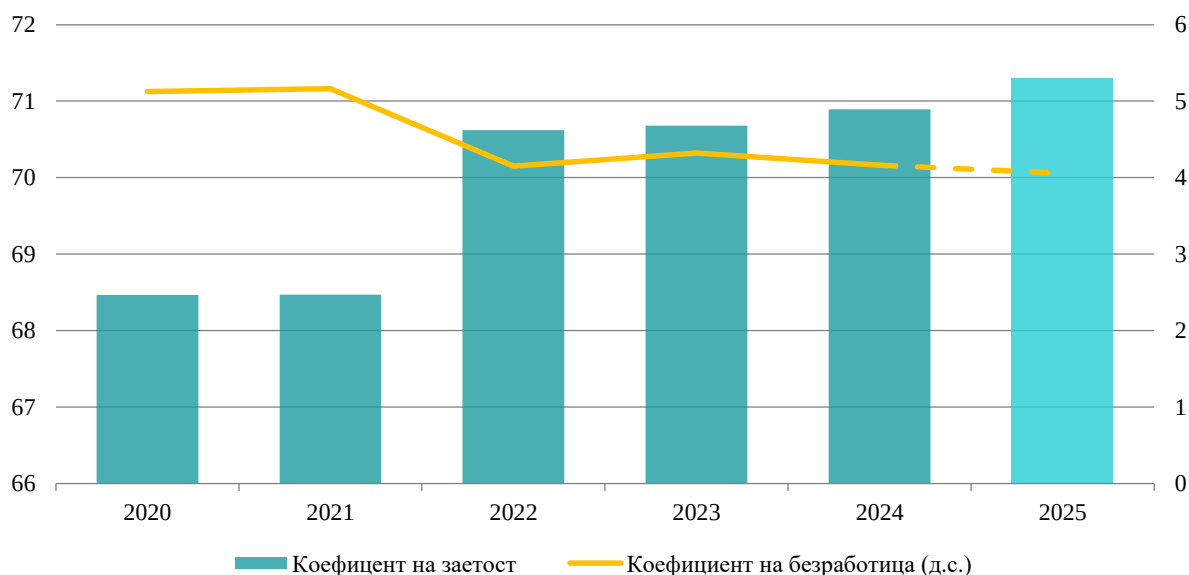
3.2.4 Пазар на труда и доходи

Поради очакваният ръст на българската икономика прогнозата за пазара на труда предвижда ръстът на заетите да продължи и през 2025 г., но със забавени темпове. За 2025 г. се очаква заетите да се увеличат с 0,6%. Неблагоприятните демографски процеси в страната все по-силно ограничават възможностите на предлагането на труд от местния трудов пазар да задоволи увеличаващото се търсене. Очакванията са основен двигател за ръста на заетостта отново да бъдат услугите и строителството, но също така да се преустанови спада на заетостта в промишлеността и секторът също да има положителен принос за нарастването на заетостта. Коефициентът на безработица се очаква да намалее минимално до 4,1%. Очакванията са по-високата заетост да бъде задоволена чрез лица, които понастоящем са извън работната сила или чужденци, които се реализират на българския трудов пазар.

През 2025 г. се очаква забавянето на нарастването на доходите от труд да продължи и да достигне 8,7%. Основен принос отново ще има увеличението на минималната работна заплата от началото на 2025 г. и увеличаването на заплащането в някои дейности на бюджетния сектор.

През 2025 г. се очаква нарастването на производителността на труда да се увеличи до 2,4%, отразявайки очакваното ускорение на икономическата активност. Продължаващото забавяне в темпа на нарастване на доходите от труд през 2025 г., заедно с ускорението в нарастването на производителността на труда ще доведе до още по-съществено ограничаване на растежа на НРТЕП до 6,2%.

Граф. 2: Динамика на пазара на труда

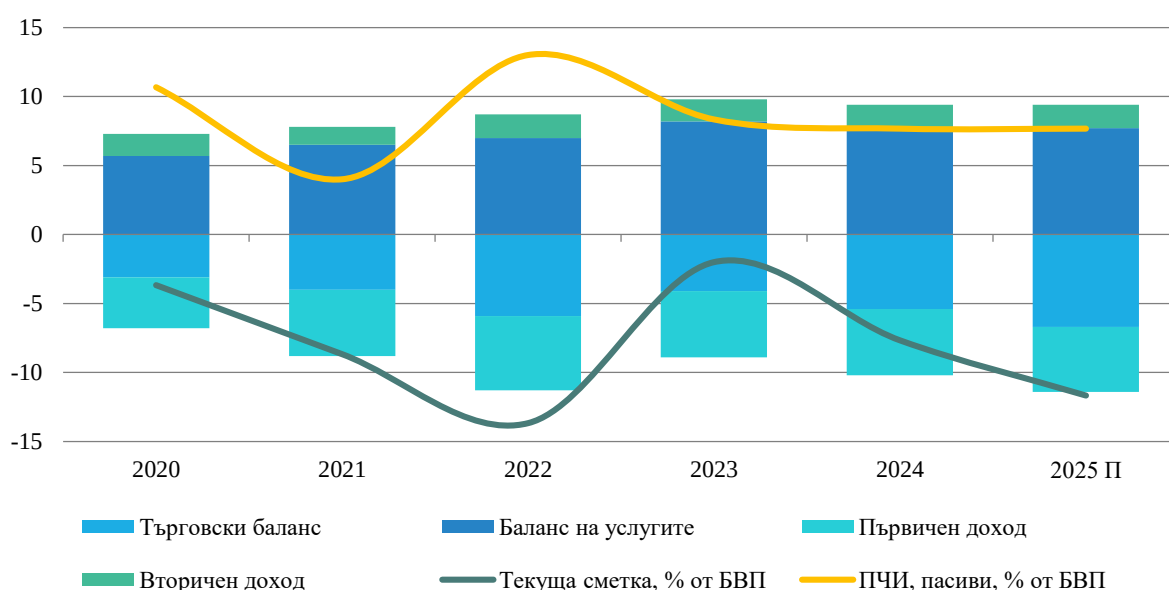

Източник: НСИ, МФ

3.2.5 Външен сектор

Очаква се запазване на устойчива външна позиция на страната в прогнозния период. През 2025 г. текущата сметка ще остане отрицателна, а излишъкът по капиталовата сметка леко ще се повиши. Входящите ПЧИ ще останат почти непроменени в съотношение към БВП.

Граф. 3: Текуща сметка по компоненти и ПЧИ

Източник: БНБ, НСИ, МФ

Очакваното подобрене на външното търсене през 2025 г. ще се отрази в нарастване на износа. Продължаващото стабилизиране на европейската икономика ще има основен положителен ефект при износа на стоки, докато приносът от трети страни ще е по-ограничен. Нарастването на вноса ще е подкрепено от силното вътрешно търсене, като реализирането на инвестиции във военно оборудване ще се отрази пряко в еквивалентно нарастване на вноса на военна техника. Очаква се дефлаторът на вноса на стоки да е малко по-висок от този на износа, поради нарастване на цените на суровините и потребителските стоки и относително по-голямата им тежест в структурата на вноса. Номиналният растеж на вноса ще изпревари този на износа и прогнозата е за нарастване на търговския дефицит до около 7,4% от БВП. Балансът при търговията с услуги и при първичния доход ще остане почти без промяна. Излишъкът по вторичен доход ще се повиши, отразявайки по-високи входящи трансфери от ЕС по оперативни програми и траншове по Плана за възстановяване и устойчивост.

3.2.6 Финансов сектор

През 2025 г. растежът на вземанията от частния сектор ще се забави леко до 14,1%, принос за което ще има по-слабото нарастване на вземанията от домакинства (18,9%). Фактор за последното ще бъде забавянето на положителните тенденции при пазара на труда и доходите. Въпреки това, динамиката на цените на жилищата и благоприятните условия по жилищните кредити ще продължат да подкрепят техния ръст, който ще остане относително висок. От своя страна, вземанията от предприятия ще се ускорят минимално до 10,3%. В положителна посока ще повлияе по-бързото очаквано нарастване на редовните кредити за нефинансови предприятия, обусловено от прогнозираното ускоряване на инвестиционната активност, свързано с реализацията на ПВУ. Същевременно, овърдрафтът ще се забави спрямо 2024 г., което ще има известен задържащ ефект върху вземанията от фирмите.

Таблица 3: Макроикономически сценарий

			2023	2023	2024	2025
	БВП	Код по ЕСС 2010	Равнище (млрд. лв.)	Темп на изменение в %		
1	Реален БВП	B1*g		1,9	2,8	3,0
2	БВП дефлатор			8,0	6,5	4,5
3	Номинален БВП	B1*g	185,2	10,0	9,5	7,7
	Компоненти на БВП	Код по ЕСС 2010	Равнище (млрд. лв.)	Темп на изменение в %		
4	Частно потребление	P.3		1,4	4,2	3,9
5	Правителствено потребление	P.3		1,1	4,6	2,9
6	Бруто образуване на основен капитал	P.51		10,2	-1,1	12,8
7	Изменение на запасите и нетно придобиване на активи (% от БВП)	P.52+ P.53		1,1	2,4	2,4
8	Износ на стоки и услуги	P.6		0,0	-0,8	2,6
9	Внос на стоки и услуги	P.7		-5,5	1,3	6,7
	Приноси към растежа на реалния БВП					
10	Крайно вътрешно търсене			2,8	3,1	5,1

			2023	2023	2024	2025
11	Изменение на запасите и нетно придобиване на активи	P.52+P.53		-4,6	1,0	0,0
12	Външен баланс на стоки и услуги	B.11		3,8	-1,3	-2,1
	Дефлатори и ХИПЦ		Равнище (млрд. лв.)	Темп на изменение в %		
13	Дефлатор на частното потребление			8,1	4,9	3,9
14	ХИПЦ			8,6	2,6	3,6
15	Дефлатор на правителственото потребление			9,7	11,9	7,5
16	Дефлатор на инвестициите			9,8	8,5	3,9
17	Дефлатор на цените на износа (стоки и услуги)			-2,7	-0,4	3,0
18	Дефлатор на цените на вноса (стоки и услуги)			-2,4	0,1	3,1
	Пазар на труда		Равнище	Темп на изменение в %		
19	Заетост (хил. души)		3481,4	1,1	1,1	0,6
20	Средногодишни отработени часове на един зает		1659,3	2,5	-2,1	0,3
21	Реален БВП на един зает			0,8	1,7	2,4
22	Реален БВП на отработен час			-1,6	3,9	2,2
23	Компенсации на наетите (млрд. лв.)	D.1	80,9	15,1	11,4	9,3
24	Компенсация на един нает		30,6	13,4	10,4	8,7
				%	%	%
25	Коефициент на безработица			4,3	4,2	4,1
	Потенциален БВП и компоненти					
26	Потенциален БВП			3,2	2,7	3,0
	Приноси:					
27	Труд			0,4	0,3	0,4
28	Капитал			1,1	0,7	1,0
29	Обща факторна производителност			1,7	1,7	1,6
				% от потенциалния БВП		
30	Отклонение от потенциалния БВП			0,1	0,2	0,2

Източник: МФ

4 БЮДЖЕТНО РАЗВИТИЕ

4.1 Бюджетно развитие през 2023 г.

В сравнение с предходните три години, когато се проявиха шоковете върху фиска от пандемията от COVID-19 и избухването на войната в Украйна, през 2023 г. дефицитът на сектор „Държавно управление“ се сви до 2,0% от БВП.

Общите приходи като относителен дял от БВП достигнаха 36,8% през 2023 г., което бе намаление с 1,5 пр.п. спрямо нивото през 2022 г. Свиването бе свързано с намаление на приходите от специално въведените през 2021 г. и 2022 г. целеви вноски в бюджета от производителите на електрическа енергия, които се използваха за изплащане на компенсация на небитовите потребители на електрическа енергия, извън регулирания пазар по одобрени от правителството програми за подкрепа поради високите цени на електричеството. Това съответно се отрази в по-ниски приходи от данъците върху производството и вноса, където се отчитат приходите от целеви вноски на производителите на електрическа енергия. Приходите от тези данъци представляваха 14,6% от БВП през 2023 г., което е намаление от 1,5 пр.п. спрямо предходната година, а в номинално изражение нивото се запази почти непроменено. Освен посочените ефекти от намалението на целевите вноски, при постъпленията от ДДС при сделки в страната и вътреобщностно придобиване се наблюдаваше стабилен ръст, докато при постъпленията от ДДС при внос имаше намаление. При акцизите имаше нарастване на приходите в резултат от възстановяването при потреблението и нарасналите ставки за тютюневите изделия

При текущите данъци върху доходите, богатството и др. се наблюдаваше нарастване на постъпленията – с 0,2 пр.п. до 6,4% от БВП, което в номинално изражение е близо 1,4 млрд. лв. Номинално нарастване бе отчетено при всички данъци в групата, като най-голямото бе при данъка върху доходите на физическите лица (ДДФЛ).

Приходите от социални и здравно-осигурителни вноски (8,5% от БВП) нараснаха номинално с близо 1,9 млрд. лв., а отнесени към БВП отчетоха увеличение с 0,3 пр.п. спрямо 2022 г. Основният фактор, който допринася за това, както и при ДДФЛ, бе ръста на доходите, вкл. на минималната работна заплата (МРЗ) и минималните осигурителни прагове и др.

Номинален ръст от близо 1,3 млрд. лв. и нарастване на дела спрямо БВП с 0,6 пр.п. до 1,4% от БВП бе отчетено при доходите от собственост. Това се дължеше в най-голяма степен на получените значителни по размер дивиденди от държавните предприятия (включително междинен дивидент за финансовата 2023 г.), основно от енергийния сектор.

Общите разходи на сектор „Държавно управление“ през 2023 г. нараснаха номинално с 2,3 млрд. лв. и бяха в размер на 38,8% от БВП, което бе с 2,5 пр.п. по-ниско от отчетеното през 2022 г. ниво. Нарастване като дял от БВП спрямо нивото през 2022 г. бе отчетено при компенсацията на наетите, социалните плащания и бруто образуването на основен капитал, докато при междинното потребление, субсидиите и другите разходи има намаление на съотношението към БВП.

Разходите за компенсация на наетите лица като дял в БВП нараснаха с 0,5 пр.п. до 10,5% от БВП в сравнение с 2022 г. Основната причина за това бе нарастването на възнагражденията в общественния сектор, вкл. увеличението на МРЗ.

Разходите за междинно потребление, където влизат основно разходите за издръжка нараснаха номинално – с 0,3 млрд. лв., а като относителен дял в БВП (4,9%) бе отчетено намаление с 0,3 пр.п. спрямо предходната година.

Размерът на социалните трансфери като относителен дял от БВП нарасна с 0,4 пр.п. до 15,0% от БВП, като в номинално изражение това представлява 3,2 млрд. лв. Основната причина е нарастването на социалните плащания за пенсии, обезщетения и помощи на домакинствата.

Разходите за субсидии отбелязаха най-голямото намаление спрямо 2022 г. както номинално – с 4,4 млрд. лв., така и като дял от БВП – с 2,9 пр.п. до 2,4% от БВП.

При бруто образуването на основен капитал номиналното нарастване бе с 3,1 млрд. лв., а като дял от БВП – с 1,4 пр.п. до 3,8% от БВП, докато капиталовите трансфери (0,3% от БВП) бяха със спад от близо 0,3 млрд. лв. или 0,2 пр.п. от БВП. Високият растеж на капиталовите разходи по сметките за средства от ЕС, свързан с приключването на проектите по Оперативните програми за програмния период 2014–2020 г., както и нарастването на инвестиционните разходи по националния бюджет бяха сред факторите за отчетеното значително увеличение при този показател.

През 2023 г. разходите за лихви нараснаха с близо 0,3 млрд. лв., а делът им в БВП се увеличи с 0,1 пр.п. спрямо 2022 г. – до 0,5%.

4.2 Бюджетно развитие през 2024 г.

Фискалните развития през 2024 г. бяха доминирани от множество фактори, влияещи разнопосочно върху бюджетните показатели. От една страна, завръщането към нормалния бюджетен процес и приемането на закона за бюджета преди началото на бюджетната година повиши предвидимостта за икономиката. Тенденцията на забавяне на инфлацията продължи през цялата година, а безработицата остана на ниско равнище. От друга страна обаче, страната отново се завърна към период на политическа нестабилност, което съответно доведе до по-голяма неопределеност сред икономическите субекти за политиките и приоритетите в краткосрочен и средносрочен план. Върху фиска продължиха да оказват влияние цените на международните пазари на суровините и енергоносителите, нарушените вериги за доставка, наложените санкции поради войната в Украйна и други.

Салдото на сектор „Държавно управление“ според Априлските нотификационни таблици за дефицита и дълга е в размер на 3,0% от БВП, което е в рамките на референтната стойност за дефицита съгласно Пакта за стабилност и растеж. Салдото на сектор „Държавно управление“ отговаря на целевата стойност в НСФСП 2025–2028 г. Относителният дял в БВП на общите приходи на сектора се отклоняват с едва 0,1 пр. п. спрямо публикуваните стойности в плана, а при общите разходи отклонението е дори по-малко от 0,1 пр. п., като принос за това има и промененият номинален размер на БВП по предварителни данни на НСИ спрямо очаквания в прогнозата в Плана.

Общите приходи за 2024 г. като относителен дял от БВП са в размер на 36,7%, което е близко до равнището през 2023 г. Отчита се минимално свиване (с 0,1 пр.п.) поради базов ефект в 2023 г. от по-високите текущи и капиталови трансфери от ЕС, свързан с обстоятелството, че 2023 г. бе последната допустима за извършване на разходи година по Оперативните програми от предишния програмен период (2014–2020). Това съответно доведе до по-високи от обичайните разходи през 2023 г. по програмите и фондовете на ЕС, съответно по-високи текущи и капиталови трансфери от ЕС. За свиването на текущите

приходи принос имат и по-ниските приходи от дивидент през 2024 г. поради внесен междинен дивидент от някои държавни предприятия през 2023 г. При повечето от останалите елементи на приходите се отчита нарастване или запазване на относителния им дял в БВП.

Данъците върху производството и вноса са в размер на 14,8% от БВП през 2024 г., което е увеличение с 0,2 пр.п. (3,0 млрд. лв.) спрямо предходната година. Добро е изпълнението на приходите при ДДС, като при постъпленията от ДДС при сделки в страната и вътреобщностно придобиване се наблюдава стабилен ръст (вкл. и поради отпадането на някои преференциални режими на облагане), докато при постъпленията от ДДС при внос има известно забавяне, дължащо се на спада в обемите и цените при някои суровини и енергоносители. При акцизите има нарастване на приходите в резултат от възстановяването при потреблението на акцизни стоки, нарасналите ставки и разширения обем на облагани с акциз тютюневите изделия.

При текущите данъци върху доходите, богатството и др. се отчита нарастване както на относителния дял от БВП в сравнение с 2023 г. – с 0,3 пр.п. до 6,6%, така и номинално – с 1,7 млрд. лв. Принос за повишените приходи имат основно данъкът върху доходите на физическите лица и корпоративните данъци. Основните причини за увеличените постъпления са регистрираните стабилни ръстове на възнагражденията както в частния, така и в общественния сектор. За нарастването на постъпленията в групата принос има и въведеният в националното законодателство нов ред за облагане на печалбите за големите мултинационални компании, опериращи и на територията на страната, в изпълнение на Директива (ЕС) 2022/2523 на Съвета за гарантиране на глобално минимално равнище на данъчно облагане на многонационалните групи от предприятия и големите национални групи в Съюза.

Приходите от социални и здравноосигурителни вноски нарастват с 0,4 пр.п. до 9,0% като дял от БВП спрямо 2023 г., а номиналният растеж е 2,4 млрд. лв. Основният фактор, който допринася за това, както и при ДДФЛ, е ръстът на доходите, вкл. на МРЗ, увеличението на минималните и на максималния осигурителни прагове.

При другите текущи приходи, където влизат доходите от собственост и другите текущи трансфери, се отчита намаление на приходите като дял от БВП с 0,9 пр.п. до 5,0% от БВП спрямо предходната година. Това, от една страна, е резултат от намалението при текущите трансфери от ЕС, и от друга – на внесен от държавните дружества през 2023 г. междинен дивидент за текущата финансова година, което съответно води до внасянето през 2024 г. на дивиденти в по-нисък размер.

Данъците върху капитала запазват относителния си дял в БВП – 0,3%, непроменен през 2024 г. в сравнение с 2023 г.

Другите капиталови приходи (получените капиталови трансфери) запазват относителния си дял в БВП на 1,1 % спрямо предходната година. Тук се отразяват получените средства по линия на програмите и фондовете на ЕС и както вече бе посочено се наблюдава базов ефект през 2023 г.

Общите разходи на сектор „Държавно управление“ през 2024 г. са в размер на 39,8% от БВП, което е с 1 пр.п. по-високо от отчетеното ниво през 2023 г. Нарастване като дял от БВП спрямо 2023 г. се наблюдава при компенсацията на наетите, социалните плащания и капиталовите трансфери, докато при бруто образуването на основен капитал, субсидиите, другите текущи разходи и при междинното потребление има намаление.

Разходите за компенсация на наетите лица имат увеличение като дял от БВП с 0,9 пр.п. до 11,4% в сравнение с 2023 г. Основната причина за това е нарастването на възнагражденията

в обществения сектор, в т.ч. от целогодишното действие на увеличението на възнагражденията в някои бюджетните организации, направено със ЗДБРБ за 2023 г. (приет юли 2023 г.), увеличението на минималната работна заплата, изпълнението на политиката за поддържане на заплатите на персонала в сектора на училищното образование на ниво 125% от средната работна заплата; увеличението на заплатите на преподавателите във висшите учебни заведения след промени в Закона за висшето образование; одобрени от Министерския съвет мерки за преодоляване на диспропорциите във възнагражденията в различните бюджетните сектори, които не бяха получили увеличение през предходните периоди и други.

При разходите за междинно потребление, където влизат основно разходите за издръжка, въпреки номиналното нарастване от 0,2 млрд. лв. относителният дял в БВП намалява с 0,3 пр.п. спрямо 2023 г. до 4,5%.

Размерът на социалните трансфери като относителен дял от БВП нараства с 0,7 пр.п. до 15,7%. При социалните трансфери в натура, където се отразяват плащанията към изпълнителите на медицинска помощ, делът на изразходваните средства в БВП се увеличава с 0,2 пр.п. в сравнение с 2023 г. Това отразява нарастването на цените по някои клинични пътеки и увеличение на част от плащанията към останалите изпълнители на медицинска помощ, предвидени със Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2024. Другата категория социални трансфери, различни от тези в натура, отразяват извършените социални плащания за пенсии, помощи и обезщетения към домакинствата, като тук делът им в БВП нараства с 0,5 пр.п. За нарастването на разходите в групата основен принос има индексирването на пенсиите по „швейцарското правило“ (с 12 на сто от 01.07.2023 г. с целогодишно действие през 2024 г. и с 11 на сто от 1 юли 2024 г.), както и на изплатените на два пъти еднократни добавки към пенсиите на пенсионерите с пенсии под размера на линията на бедност през април и декември 2024 г. При разходите за социални трансфери и помощи за домакинствата се отчита увеличение на сумите по обезщетенията за временна неработоспособност поради общо заболяване поради отпадането на задължението за осигурителите да изплащат обезщетение на осигурените лица за третия работен ден от временната неработоспособност и поемането му от Националния осигурителен институт; увеличение на максималния дневен размер на обезщетенията за безработица; увеличение на помощите за хората с увреждания, които са свързани с линията на бедност; увеличение на помощите по линия на социалното подпомагане, вкл. на помощите за отопление; нарастване на семейните помощи за деца.

Разходите за субсидии остават номинално близки до отчетените за 2023 г. – спад с 0,1 млрд. лв., а делът им в БВП намалява с 0,3 пр.п. Основен фактор за намалението са намалените субсидии по програми за изплащане на компенсация на високите цени на електроенергията на потребителите, закупуващи електричество извън регулирания пазар.

При бруто образуването на основен капитал намалението е с 0,8 пр.п. до 3,0%, а при капиталовите трансфери има увеличение от 0,9 пр.п. до 1,2% от БВП. Както вече бе посочено през 2023 г. се наблюдаваше нарастване на разходите по програмите и фондовете на ЕС, дължащ се на финализирането на проектите по предходния програмнен период. През 2024 г. разходите по сметките за средства от ЕС са значително по-ниски поради етапа на изпълнение на проектите за програмния период 2021–2027, както и по-ниско от планираното усвояване на средствата от НПВУ.

През 2024 г. разходите за лихви нарастват с 0,2 млрд. лв., но запазват делът си в БВП непроменен спрямо 2023 г. – 0,5%.

4.3 Бюджетни прогнози за 2025 г.

Фискалната политика в страната се осъществява чрез редица мерки както в приходната, така и в разходната част на бюджета. Планираният размер на бюджетното салдо през текущата година ще се реализира при увеличаване на приходите с 3,7 пр.п. на годишна база – до 40,5%. Разходите като дял от БВП достигат 43,3% през 2025 г.

Разходните политики за 2025 г. са преобладаващо базирани на решения от 2024 г., и са осигурени със съответните приходни мерки, така че дефицитът да остане в рамките на Маастрихтските критерии – 2,9% от БВП през 2025 г.

4.3.1 Фактори, оказващи влияние върху бюджетните разходи

Капиталови разходи

С най-голям принос за нарастването на разходите през 2025 г. е високият номинален ръст на разходите за брутообразуване на основен капитал. Те нарастват с 1,9 пр.п. от БВП през 2025 г. до 4,9% от БВП. Значително въздействие върху капиталовите разходи оказват инвестициите в областта на отбраната и реализирането на капиталова програма на национално и общинско ниво, включваща проекти с финансиране от държавния бюджет, както и по програми на ЕС в рамките на новия програмен период 2021–2027 г. и по ПВУ. Национално финансираните капиталови разходи за 2025 г. се очаква да нараснат до 3,5% от БВП.

Разходи за отбрана

В областта на отбраната са предвидени значителни средства за поддържане и развитие на националните отбранителни способности и способностите, свързани с колективната отбрана, в т.ч. средства за изпълнение на одобрените от Народното събрание инвестиционни проекти: доставка на самолети F-16 Block 70 етап I и етап II, средства за наземно обслужване и обучение, въоръжение и обучение за тях; придобиване на многофункционален модулен патрулен кораб за Военноморските сили; придобиване на основна бойна техника за изграждане на батальонни бойни групи; придобиване на наземни терминали от Мултифункционална система за разпространение на информация и изграждане на системи за сигурност на помещенията за съхранение на класифицирано оборудване и въоръжение и др. Също така, с оглед на повишаването на разполагаемите доходи, на привлекателността за професионално развитие в областта на сигурността и отбраната, осигуряване на средства за запазване на сигурността на границите и за гарантиране безопасността на гражданите е разчетено увеличение на разходите за персонал и други текущи разходи в сектор „Отбрана и сигурност“.

Разходите за отбрана, оценени на начислена основа по дефинициите на Европейската система от сметки ЕСС 2010 (COFOG – Отбрана) като към касовите текущи и капиталови разходи по функция „Отбрана“ са включени корекции за времево изместване на база очакванията за доставките на капиталовите активи, бележат значително увеличение.

Растежът на разходите за отбрана за 2025 г. на годишна база е в размер на 102,5% и е обусловен най-вече от капиталовите разходи, основно във връзка с очакваните доставки по проектите за „Придобиване на нов тип боен самолет“ и „Придобиване на многофункционален модулен патрулен кораб за ВМС“. Текущите разходи в сектор отбрана нарастват през 2025 г. с 42,9% спрямо предходната година.

Изчисляване на допустимата дерогация за военни разходи за 2025 г.

млн. лв.	2021	2024	2025
Разходи за отбрана на касова основа по КФП		3 528,2	4 560,2
– от които инвестиционни разходи по функция „Отбрана“		1 267,4	1 390,6
Доставка на военна техника – самолети, кораби, артилерия		150,8	2 238,0
Доставка на военна техника – софтуер, обучение на персонал		115,5	181,6
Касови плащания за отбранителни проекти и оборудване, които ще бъдат доставени през следващите години		-970,0	-1 261,2
Общо: корекция за времево изместени разходи		-703,7	1 158,4
Общо: Разходи за отбрана на начислена основа по COFOG	2 266,5	2 824,4	5 718,5
Разходи за отбрана по COFOG, дял от БВП	1,6%	1,4%	2,6%

Източник: МФ, НСИ

4.3.2 Текущи разходи

При текущите разходи, най-голям принос за растежа на нетните национално финансирани първични разходи имат разходите за социални трансфери, без тези в натура, като те се увеличават с 1 пр.п. през 2025 г. до 13,9% от БВП, най-вече поради нарастване на разходите за пенсии и увеличаването на размерите на обезщетенията и помощите за домакинствата. При пенсиите нарастването се дължи основно на ежегодната индексация от 1 юли на съответната година. Влияние оказва и увеличеният размер на вдовишките добавки от 2024 г., както и увеличеният брой на новоотпуснатите пенсии по КСО в резултат на разширяването на дефиницията на понятието „действителен стаж“. Положително въздействие за ограничаване на нарастването на тези постоянни разходи, оказва продължаващото повишаване на възрастта и осигурителния стаж за пенсиониране за всички категории осигурени лица.

При обезщетенията и помощите за домакинствата влияние оказва основно нарастването на социалните помощи по Закона за социално подпомагане, по Закона за хората с увреждания и по Закона за закрила на детето, поради нарастването на линията на бедност, както и предвиденото нарастване на МРЗ през 2025 г., което съответно води до увеличение на часовата ставка за положен труд за изчисляване на възнагражденията на личните асистенти по Закона за личната помощ и на възнагражденията на приемните семейства по Закона за закрила на детето.

На следващо място по значение за нарастването на разходите са тези за компенсация на наетите лица. При заплатите се наблюдава нарастване с 0,7 пр.п. за 2025 г. до 12,1% от БВП на годишна база, поради предвидените средства за възнаграждения на персонала в сектор „Отбрана и сигурност“; политиката по доходите в публичния сектор, вкл. и от увеличението на възнагражденията на педагогическия персонал, на приетото увеличение на минималната работна заплата и на максималния осигурителен доход и др.

При социалните трансфери в натура, които обхващат основно разходите за здравеопазване, се наблюдава растеж на годишна база съответно с 0,4 пр.п. за 2025 до 3,2% от БВП, поради нарастване на здравноосигурителните плащания, основно за болнична медицинска помощ, за лекарствени продукти за домашно лечение и др., както и за финансиране на специализираната и първичната извънболнична помощ.

4.3.3 Фактори, оказващи влияние върху бюджетните приходи

В частта на приходите се очаква устойчив номинален ръст в резултат основно на мерки за намаляване дела на сивата икономика, предотвратяване на укриването и неплащането на данъци и осигуровки и борба с данъчните измами, в т.ч. включените в Плана за действие на Групата за финансови действия срещу изпирането на пари (FATF).

При данъците върху производството и вноса (косвените данъци) растежът е от 1,8 пр.п. до 16,6% от БВП за 2025 г. Най-голямо влияние за нарастването на тези приходи през следващите години има прилагането на мерките за намаляване на дела на сивата икономика, както и планираната мярка за повишаване на акцизната ставка върху тютюна и тютюневите изделия (цигари, пури и пурети, на тютюн за пушене, на нагряваемо тютюнево изделие и др.), чрез въвеждането на нов акцизен календар за периода 2025–2029 г. Положително влияние за 2025 г. се очаква от възстановяването от началото на годината на стандартното ниво от 20% на ставката по ДДС за ресторантите, хляба и брашното и отпадането от 01.07.2024 г. на намалената ставка на ДДС за доставката на туристически услуги и на услуга за използване на спортни съоръжения.

Увеличението на данъците върху дохода и богатството (преките данъци) на годишна база е от 0,3 пр.п. до 6,9% от БВП за 2025 г. При текущите данъци върху доходите на домакинствата нарастването е свързано с ефектите от увеличението в компенсациите на наетите лица, очаквано в макроикономическата прогноза, включително нарастването на заплатите на педагогическия персонал за разглеждания период; увеличението на средствата за персонал в сектор „Отбрана и сигурност“, както и на политиката по доходите в публичния сектор през 2025 г., които ще оказват влияние и в бъдещите периоди. При данъците, платени от фирмите, растежът през разглеждания период се дължи главно на мерки за намаляване на сивата икономика и на заложеното нарастване в макроикономическата прогноза на данъчната база за облагане на печалбите.

Нарастването на социалноосигурителните вноски на годишна база – съответно с 0,7 пр.п. до 9,6% от БВП за текущия период, се дължи на заложеното увеличение на компенсациите на наетите лица както в частния, така и в публичния сектор. Също така е планирано увеличение на максималния осигурителен доход от 3 750 лв. през 2024 г. на 4 130 лв. от 1 април 2025 г. Освен това, с нарастването на МРЗ е заложен ръст и на минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица и за земеделските стопани и тютюнопроизводителите до 1 077 лв. от април 2025 г.

При неданъчните приходи растежът се дължи на увеличение на постъпленията от капиталови трансфери от ЕС за периода 2021–2027 г., както и нарастването на приходите от продажби и другите текущи приходи. За текущия период се очакват по-високи приходи от дивиденди, като е предвидено разпределяне на дивидент в размер на 100% от дъщерните дружества на държавните предприятия и търговските дружества с над 50% държавно участие в капитала и внасяне на междинен дивидент въз основа на междинен финансов отчет на тези предприятия.

4.3.4 Дълг на сектор „Държавно управление“

Съгласно годишните данни от априлските Нотификационни таблици за дефицита/излишъка и дълга на Република България⁹, в края на 2024 г. дългът на сектор „Държавно управление“ отбелязва ръст в сравнение нивото от предходната година както в номинално изражение, така и като дял от БВП. В края на 2024 г. дългът на сектор „Държавно управление“ бележи номинално нарастване с 6,5 млрд. лв., като достига до 48,8 млрд. лв. (42,4 млрд. лв. в края на 2023 г.). Съотнесен спрямо БВП, индикаторът също се увеличава с 1,2 пр. п. до ниво от 24,1% (22,9% към 31.12.2023 г.). При отделните компоненти, формиращи дълга на сектора, най-значителен ръст с около 6,4 млрд. лв. отчита дългът на подсектор „Централно управление“, като основен принос за това има държавният дълг. През годината са пласирани емисии на секюритизиран дълг на обща номинална стойност от 10,2 млрд. лв. и са усвоени средства по заеми на класифицираните в подсектора единици общо в размер на 0,03 млрд. лв. Извършените погашения възлизат на обща стойност 3,9 млрд. лв., от които 2,9 млрд. лв. падеж на еврооблигации, емитирани на МКП през 2014 г., 0,7 млрд. лв. плащания по ДЦК, емитирани на вътрешния дългов пазар и 0,8 млрд. лв. по заеми. На вътрешния дългов пазар са пласирани ДЦК в общ номинален размер от 1,7 млрд. лв. чрез емисии от 3-годишни и 6-годишни книжа, а на международните капиталови пазари е осъществена единична трансакция по пласиране на троен транш – 8 г., 12,5 г. и 20 г. облигации, деноминирани в две валути: евро и щатски долари, с обща номинална стойност от 8,5 млрд. лв.

През 2025 г. въз основа на допусканията за нарастващи нужди от дългово финансиране, се прогнозира нивото на консолидирания дълг на сектор „Държавно управление“ да продължи да нараства. Предвижда се дългът на сектора, представен в абсолютна стойност, да достигне до 63,1 млрд. лв. в края на 2025 г. Като съотношение спрямо БВП, също се очаква увеличение до около 28,9% през 2025 г. Новото дългово финансиране в размер на 18,9 млрд. лв. за 2025 г. е с цел рефинансиране на дълга в обращение, финансиране на планираните нива на дефицит по държавния бюджет и обезпечаване на ликвидната позиция на фискалния резерв, в т.ч. за осигуряване на възможност за финансиране на специфични програми с инвестиционен характер, както и на възложени публични политики, за капитализация на публични предприятия в различни сфери. Прогнозните данни показват, че размерът на държавния дълг се запазва в рамките на референтните стойности на съотношението или под 60% от БВП.

През целия период водещо влияние, определящо динамиката на дълга на сектора ще продължи да оказва дългът на подсектор „Централно управление“ и в частност държавният дълг, като негов основен компонент. Дълговата задлъжнялост на институционалните единици, включени в обхвата подсектора, продължават да заемат сравнително нисък дял и имат минимално влияние върху общият размер на дълга на сектора. Въздействието на дълга на другите два подсектора „Местно управление“ и „Социалноосигурителни фондове“ се запазва минимално.

4.3.5 Гарантиран дълг на сектор „Държавно управление“

Гарантираният дълг на сектор „Държавно управление“ към края на 2024 г. възлиза на 1,1 млрд. лв. или 0,5% от БВП, като отбелязва ръст в номинално изражение спрямо нивото отчетено в края на 2023 г. с 372 млн. лв. (общ размер на гарантирания дълг през 2023 г. възлиза на 696,3 млн. лв. и дял от БВП 0,4%) вследствие на реализирани усвоявания по издадени държавни гаранции по заемни споразумения на „Българската банка за развитие“ ЕАД и на „Булгаргаз“ ЕАД. Външният гарантиран дълг на сектора възлиза на 824,4 млн. лв., а вътрешният на 243,6 млрд. лв. Доминиращ дял в отрасловата структура на

⁹ Данните ще бъдат публикувани от Евростат на 22 април 2025 г.

гарантирания дълг през 2024 г. имат издадените гаранции за сектор „Енергетика“ – 45,6%, следвани от сектор „Инструменти на ЕК“ – 29,3%, сектор „Финансов“ – 19,6%, сектор „Образование“ – 4,9% и сектор „Други“ – 0,6%. Всички гарантираните заеми се обслужват регулярно като дължимите плащания се извършват в съответствие с поетите договорености.

Гарантираният дълг на сектора се формира основно от издадените гаранции от подсектор „Централно управление“ с дял от 99,9%. Подсектор „Местно управление“ заема около 0,1%, а съгласно разпоредбите на Закона за публичните финанси социалноосигурителните фондове не могат да издават гаранции.

През 2025 г. е предвидена възможност за издаване на държавни гаранции за финансиране на стратегически инвестиционни проекти в енергийния сектор (в общ размер до 4,2 млрд. лв.), по реда на Закона за кредитиране на студенти и докторанти (до 30 млн. лв.), във връзка със споразумение за принос между Република България и Европейската инвестиционна банка относно участието на Република България с гаранция в доверителния фонд „ЕС за Украйна“ (10 млн. евро), както и за изпълняване на други международни споразумения и общински гаранции.

При допускането за издаване на по-горе изброените нови държавни гаранции и при пълно усвояване на средствата от заемите до края на 2025 г. се очаква общият размер на гарантирания дълг на сектор „Държавно управление“ да отбележи значителен ръст, достигайки в номинално изражение до 5,5 млрд. лв., а като съотношение спрямо прогнозния БВП да възлезе на 2,5%.

Таблица 4: Развитие на ситуацията в бюджетен план

			2023	2023	2024	2025*
	Приходи	Код по ЕСС 2010	Равнище (млрд. лв.)	% от БВП	% от БВП	% от БВП
1	Данъци върху производството и вноса	D.2	27,0	14,6	14,8	16,6
2	Текущи данъци върху доходите, богатството и т.н.	D.5	11,8	6,4	6,6	6,9
3	Социално-осигурителни вноски	D.61	15,8	8,5	9,0	9,6
4	Други текущи приходи	(P.11+P.12 +P.131) + D.39 + D.4 + D.7	11,0	5,9	5,0	5,6
5	Данъци върху капитала	D.91	0,5	0,3	0,3	0,3
6	Други капиталови приходи	D.92+D.99	2,1	1,1	1,1	1,4
7	Общо приходи (=1+2+3+4+5+6)	TR	68,1	36,8	36,7	40,5
8	От които: Трансфери от ЕС (начислени приходи)	D.7EU+D.9 EU	2,6	1,4	0,8	1,9
9	Общо приходи без трансфери от ЕС (=7-8)		65,5	35,4	35,9	38,6

			2023	2023	2024	2025*
10	Приходни мерки (инкрементална стойност, без финансиране от ЕС мерки)		-1,8	-1,0	0,7	1,8
11	Еднократни приходи включени в прогнозите (номинална стойност, без финансиране от ЕС мерки)		0,0	0,0	0,0	0,0
	Разходи	Код по ЕСС 2010	Равнище (млрд. лв.)	% от БВП	% от БВП	% от БВП
12	Компенсация на наетите лица	D.1	19,5	10,5	11,4	12,1
13	Междинно потребление	P.2	9,0	4,9	4,5	4,8
14	Лихвени разходи	EDP D.41	0,9	0,5	0,5	0,8
15	Социални трансфери без тези в натура	D.62	23,0	12,4	12,9	13,9
16	Социални трансфери в натура	D.632	4,8	2,6	2,8	3,2
17	Субсидии	D.3	4,5	2,4	2,2	1,8
18	Други текущи разходи	D.29 + (D.4-D.41) + D.5 + D.7 + D.8	2,5	1,4	1,3	1,5
19	Бруто образуване на основен капитал	P.51	7,1	3,8	3,0	4,9
20	От които: Национално финансиране публични инвестиции		5,5	2,9	2,5	3,5
21	Капиталови трансфери	D.9	0,6	0,3	1,2	0,5
22	Други капиталови разходи	P.52+P.53 +NP	0,0	0,0	-0,1	-0,1
23	Общо разходи (=12+13+14+15+16+17+18+19+21+22)	TE	71,8	38,8	39,8	43,3
24	От които: Трансфери от ЕС (=8)	D.7EU+D.9 EU	2,6	1,4	0,8	1,9
25	Национално финансиране разходи (=23-24)		69,2	37,3	39,0	41,5
26	Национално съфинансиране на финансиране от ЕС програми		0,6	0,3	0,3	0,3
27	Циклична компонента на разходите за обезщетения при безработица		-0,0075	-0,0040	0,0010	0,0104
28	Еднократни разходи включени в прогнозите (стойност, без финансиране от ЕС мерки)		0,0	0,0	0,0	0,0

			2023	2023	2024	2025*
29	Нетни национално финансиран първични разходи (преди приходни мерки) (=25-26-27-28)		67,7	36,5	38,1	40,3
	Нетни национално финансиран първични разходи				Темп на растеж	Темп на растеж
30	Нетни национално финансиран първични разходи	Таблица 1а, ред 1			12,2	8,6
	Баланси	Код по ЕСС 2010	Равнище (млрд. лв.)	% от БВП	% от БВП	% от БВП
31	Нето предоставени/получени заеми (=7-23)	EDP B.9	-3,7	-2,0	-3,0	-2,9
32	Първичен баланс (=31+14)	EDP B.9 + EDP D.41	-2,8	-1,5	-2,5	-2,0
	Циклична корекция			% от БВП	% от БВП	% от БВП
33	Структурен баланс			-2,0	-3,1	-2,9
34	Структурен първичен баланс			-1,5	-2,6	-2,1
	Дълг		Равнище (млрд. лв.)	% от БВП	% от БВП	% от БВП
35	Брутен дълг		42,4	22,9	24,1	28,9
36	Изменение в нивото на brutния дълг		4,5	0,4	1,2	4,8
37	Приноси към измененията					
38	Първичен баланс (=32)			1,5	2,5	2,0
39	Лавинообразен ефект			-1,6	-1,5	-0,9
40	Лихвени разходи (=14)			0,5	0,5	0,8
41	Растеж			-0,4	-0,6	-0,7
42	Инфлация			-1,7	-1,4	-1,0
43	Корекция наличности (=36-38-39)			0,5	0,1	3,7
				%	%	%
44	Имплицитен лихвен процент върху дълга (=14/Дълг (Т-1))			2,4	2,6	3,7
	Разходи за отбрана		Равнище (млрд. лв.)	Темп на растеж	Темп на растеж	Темп на растеж
45	Общо разходи за отбрана	COFOG 2	2,7	3,6	4,0	102,5
46	Инвестиции в отбрана	COFOG 2, P.51g	0,8	0,1	-32,0	350,5

*Стойностите за 2025 г. са на база план.

4.3.6 Дискреционни приходни мерки

Ефектът от дискреционните приходни мерки се изразява в нетно намаление на приходите в размер на 0,96% от БВП през 2023 г. и нетно увеличение на приходите в размер на 0,65%, и 1,83% от БВП съответно през 2024 г. и 2025 г.

Значителен бюджетен ефект в приходната част има политиката по дивидентите. През 2023 г. е заложен 50% размер на отчисления от печалбата/дивидент от дъщерните дружества на държавните предприятия и търговските дружества с над 50 на сто държавно участие в капитала, като Българският енергиен холдинг (БЕХ) внася и междинен 6-месечен дивидент за 2023 г. През 2024 г. междинният дивидент от БЕХ отпада. През 2025 г. се предвижда запазване на обхвата и на ставката на дивидент на 100%. Така ефектът от тази мярка е увеличение на приходите с 0,58% от БВП през 2023 г., намаление на приходите с 0,24% от БВП през 2024 г. и очаквано увеличение на приходите с 0,52% от БВП през 2025 г.

Въвеждането на национален допълнителен данък (domestic top-up tax) в съответствие с Директива (ЕС) 2022/2523 на Съвета за осигуряване на глобално минимално ниво на данъчно облагане за групите на мултинационалните предприятия (MNE) и големите местни групи в Съюза (влизане в сила на мярката от 01.01.2024 г.) е с положителен ефект върху приходите в размер на 0,20% от БВП през 2024 г.

Оценката на потенциалния ефект от прилагането на националния допълнителен данък е направена на базата на анализ на данни от годишните данъчни декларации, предоставени от НАП, при прилагане на редица допускания. Оценката е извършена на базата на счетоводния финансов резултат съгласно годишната данъчна декларация на съставните предприятия на МГП, попадащи в обхвата на механизма за автоматичен обмен на отчети по държави (country-by-country reporting) за съответната година и задължени да подават отчети по държави за тази година, а не на базата на допустима печалба или загуба, определена съгласно изискванията на част пета „а“ от ЗКПО, съответно на Директива (ЕС) 2022/2523. Потенциалният ефект е определен при допускане за ефективна данъчна ставка от 10 на сто и съответно допълнителна данъчна ставка от 5 на сто за страната, а не на реална ефективна данъчна ставка за всяка МГП, както и не включва изчисления за националния допълнителен данък на големите национални групи и за допълнителния данък на МГП, в случай че има такъв. При анализ на ефекта следва да се има предвид също, че съществено значение за определяне на ефекта има и решението на отделните многонационални групи предприятия и големи национални групи дали да се възползват от възможностите за прилагане на облекчени данъчни режими или от изключенията, които са предвидени в закона и подлежат на избор. Същевременно ефектът зависи и от това, през кои данъчни периоди една група би отговаряла на условията за ползване на изключенията, за които не е необходим избор, което не би могло да се прецени на предварителен етап.

Ефектът от пакета от мерки за повишаване на събираемостта на приходите, в т.ч. в областта на фискалния контрол на стоки с висок фискален риск, които имат за цел по-ефективна превенция и противодействие срещу данъчните измами и укриването и невнасянето на данъци, е допълнителни приходи в размер на 0,29% от БВП през 2023 г. и 0,36% от БВП през 2024 г.

Очакваният положителен ефект за бюджета през 2025 г. е в размер на 0,50% от БВП

Очакваният положителен ефект за бюджета от мерки за намаляване дела на сивата икономика, за борба с данъчните измами, укриването на данъци и отклонението от данъчно облагане, в т.ч. включените в Плана за действие на Групата за финансови действия срещу изпирането на пари (FATF) е в размер на 0,32% от БВП допълнителни приходи за текущата 2025 година.

Повишаването на акцизната ставка на тютюна и тютюневите изделия има положителен ефект върху приходите от ДДС и акцизи, който варира в размер на 0,08% – 0,12% през периода 2023–2025 г. Използваните основни допускания и параметри при извършването на оценката на ефекта от мярката включват прогнозни и отчетни данни относно количеството освободени за потребление акцизни стоки от тази група и резултатите от проучвания, показващи слаба еластичност на тяхното търсене от промяна в цената.

Намалената ставка на ДДС на 9% за доставката на туристически услуги и на услуга за използване на спортни съоръжения (до 30.06.2024 г.) и за доставките на ресторантьорски и кетъринг услуги (до 31.12.2024 г.); 0% за хляба и брашно (до 31.12.2024 г.); 9% за природения газ (до 30.06.2023 г.); 9% за централното отопление (до 30.06.2023 г.) е с общ ефект от нетно намаление на приходите в размер на 0,07% от БВП през 2023 г. и нетно увеличение на приходите в размер на съответно 0,02% и 0,21% от БВП през 2024 г. и 2025 г.

Временната солидарна вноска по Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 г. относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията доведе до допълнителни приходи от 0,07% от БВП през 2023 г. През 2024 г. тази мярка прекрати действието си, поради което нейният ефект е отрицателен в размер на 0,11% от БВП.

Мерките и програмите в областта на енергетиката за смекчаване на икономическите последици от нестабилността на цените на електрическата енергия и природния газ, стартирали през 2021 г. и достигнали най-високата си стойност през 2022 г., намаляват стойността си през 2023 г. и 2024 г. Техният ефект през 2025 г. е оценен като намаление на приходите с 0,25% от БВП.

Допълнителните приходи, свързани с оперирането на ТОЛ системата, варират в размер на 0,01–0,12% от БВП през периода 2023–2025 г.

Допълнителните приходи от осигурителни вноски от увеличение на максималния осигурителен доход на 3 400 лв. за 2023 г., 3 750 лв. за 2024 г. и 4 130 лева от 1 април 2025 г., са в размер на между 0,04–0,15% от БВП през периода 2023–2025 г.

Допълнителните приходи от осигурителни вноски от промяната в политиката по доходите (вкл. увеличение на минималните осигурителни прагове и на минималните осигурителни доходи на самоосигуряващите се лица и минималния осигурителен доход на земеделските стопани и тютюнопроизводители) са в размер на 0,14% от БВП през 2023 г.

Общият нетен ефект на мерките, чието въздействие върху бюджета е под 0,1 % от БВП, е отрицателен в размер на 0,14% от БВП през 2023 г. и положителен в размер на съответно 0,07% и 0,23% от БВП през 2024 г. и 2025 г.

Таблица 5: Очакван ефект от дискреционните приходни мерки за периода 2023-2025 г.

	Име/Описание на мярката	Едно-крана мярка	Разход/Приход	Код по ЕСС 2010	2023	2024	2025
					% от БВП	% от БВП	% от БВП
1	Изменение на параметрите на политиката по дивидентите	не	приход	D.42	0,58%	-0,24%	0,52%
2	Въвеждане на национален допълнителен данък (domestic top-up tax) в съответствие с Директива (ЕС) 2022/2523 на Съвета за осигуряване на глобално минимално ниво на данъчно облагане за групите на мултинационалните предприятия	не	приход	D.5		0,20%	

	Име/Описание на мярката	Едно-крана мярка	Разход/Приход	Код по ЕСС 2010	2023	2024	2025
	(MNE) и големите местни групи в Съюза (влизане в сила на мярката от 01.01.2024 г.). Проявление на касов ефект през 2026 г.						
3	Пакет от мерки за повишаване на събираемостта на приходите, в т.ч. в областта на фискалния контрол на стоки с висок фискален риск, които имат за цел по-ефективна превенция и противодействие срещу данъчните измами и укриването и невнасянето на данъци	не	приход	D.2	0,18%	0,23%	0,50%
	Пакет от мерки за повишаване на събираемостта на приходите, в т.ч. в областта на фискалния контрол на стоки с висок фискален риск, които имат за цел по-ефективна превенция и противодействие срещу данъчните измами и укриването и невнасянето на данъци	не	приход	D.5	0,11%	0,14%	
4	Мерки за намаляване дела на сивата икономика, за борба с данъчните измами, укриването на данъци и отклонението от данъчно облагане, в т.ч. включените в Плана за действие на Групата за финансови действия срещу изпирането на пари (FATF)	не	приход	D.2			0,18%
	Мерки за намаляване дела на сивата икономика, за борба с данъчните измами, укриването на данъци и отклонението от данъчно облагане, в т.ч. включените в Плана за действие на Групата за финансови действия срещу изпирането на пари (FATF)	не	приход	D.5			0,13%
5	Положителен ефект върху приходите от ДДС и акцизи от повишаването на акцизната ставка на тютюна и всички тютюневи изделия	не	приход	D.2	0,08%	0,12%	0,12%
6	Намалена ставка от 9% на ДДС за доставката на туристически услуги и на услуга за използване на спортни съоръжения (до 30.06.2024 г.) и за доставките на ресторантьорски и кетъринг услуги (до 31.12.2024 г.);	не	приход	D.2	-0,07%	0,02%	0,21%
7	Временна солидарна вноска по Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 година за спешна намеса за справяне с високите цени на енергията от дружества в дейности добив на нефт, природен газ и въглища и нефтопреработване.	не	приход	D.2	0,07%	-0,11%	
8	Програми за смекчаване на икономическите последици от	не	приход	D.2	-2,07%	0,06%	-0,25%

	Име/Описание на мярката	Едно-крана мярка	Разход/Приход	Код по ЕСС 2010	2023	2024	2025
	нестабилността на цените на електрическата енергия и природния газ						
9	Приходи от оперирането на ТОЛ системата	не	приход	P.131	0,12%	0,01%	0,10%
10	Приходи от осигурителни вноски от увеличение на максималния осигурителен доход	не	приход	D.61	0,04%	0,15%	0,10%
11	Приходи от осигурителни вноски от промяната в политиката по доходите (вкл. увеличение на минималните осигурителни прагове и на минималните осигурителни доходи на самоосигуряващите се лица и минималния осигурителен доход на земеделските стопани и тютюнопроизводители)	не	приход	D.61	0,14%		
12	Мерки, чисто въздействие върху бюджета е под 0,1 % от БВП	не	приход		-0,14%	0,07%	0,23%
	ОБЩО				-0,96%	0,65%	1,83%

Източник: МФ

4.3.7 Еднократни мерки

Изтичането на срока през март 2025 г. на еднократната разходна мярка, свързана с предоставяне на временна закрила на разселените лица от Украйна, води до намаление на разходите за здравно осигуряване за сметка на държавния бюджет на тези лица с 0,6 млн. лв. през 2025 г.

Таблица 5.1: Очакван ефект от еднократните мерки за периода 2023-2025 г.

Име/Описание на мярката	Едно-кратна мярка	Разход/Приход	Под-сектор	Код по ЕСС 2010	2023	2024	2025
	да/не				млн. лв.	млн. лв.	млн. лв.
Здравно осигуряване за сметка на държавния бюджет на разселени лица от Украйна (от 24.02.2022 г. до 04.03.2025 г.)	да	разходен	S.13	D.63	4,7	1,3	-0,6

Източник: МФ

5 ГРАНТОВЕ ОТ МВУ

Таблица 6: МВУ грантове

		2022	2023	2024	2025
	Приходи от МФУ грантове	% от БВП	% от БВП	% от БВП	% от БВП
1	МВУ грантове, включени в прогнозите за приходите	0,0	0,0	0,3	0,9
2	Касови плащания от МВУ грантове от ЕС	1,6	0,0	0,0	1,8
	Разходи финансирани от МВУ грантове				
3	Общо текущи разходи	0,0	0,0	0,1	0,1
4	Бруто образуване на основен капитал	0,0	0,0	0,2	0,8
5	Капиталови трансфери	0,0	0,0	0,0	0,0
6	Общо капиталови разходи (4+5)	0,0	0,0	0,2	0,8
	Други разходи финансирани чрез МВУ грантове				
7	Спад в данъчни приходи	0,0	0,0	0,0	0,0
8	Други разходи с отражение върху приходите	0,0	0,0	0,0	0,0
9	Финансови трансакции	0,0	0,0	0,0	0,0

6 ИНФОРМАЦИЯ ЗА РЕФОРМИ И ИНВЕСТИЦИИ

Главата предоставя информация за постигнатия до месец април 2025 г. напредък в изпълнението на включените в НСФСП 2025–2028 г. (Плана) реформи и инвестиции, като отчетната информация е представена таблично и с фокус върху последните развития.

Следвайки структурата на Плана, реформите и инвестициите са представени в следните области на политиката: Устойчиви публични финанси; Икономика и бизнес среда; Укрепване на правосъдието, управлението и финансовия интегритет; Транспорт и транспортна свързаност; Енергетика; Цифровизация; Здравеопазване и социално включване; Образование, умения и заетост; Водоснабдяване и пречистване на отпадъчни води; Климат, околна среда и селско стопанство; и Отбрана.

В допълнение е включена нова колона, представяща статута на изпълнение на реформите и инвестициите в четири категории, съгласно Насоките за изготвяне на ГДН на ЕК. До края на месец април 2025 г. са отчетени като „изпълнени“ 10 реформи и инвестиции.

Годишният доклад за напредъка за 2025 г. включва информация за основните действия по отношение постигането на Целите за устойчиво развитие на ООН и Европейския стълб на социалните права. Информацията относно напредъка в изпълнението на ключовите етапи и цели по реформите и инвестициите от НПВУ, както и относно напредъка в адресиране на специфичните препоръки за България за периода 2019–2024 г., са надлежно докладвани в системите на ЕК, като публикуваната информация е достъпна в платформите FENIX и CeSaR на ЕК.

С оглед реализираното значително забавяне в изпълнението на Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) правителството полага интензивни усилия за бързо предоговаряне на НПВУ поради настъпили обективни обстоятелства, както и във връзка с програмирането на главата за REPowerEU. В този контекст на 16 април 2025 г. Министерският съвет прие Решение относно параметрите на изменението на НПВУ. До окончателното одобряване на измененията на НПВУ е налице несигурност при изпълнението на определени реформи и инвестиции, заложили както във фискално-структурния план, така и в рамките на ГДН. Това налага инвестициите и реформите, които са в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ, да бъдат допълнително обозначени.

6.1 Устойчиви публични финанси

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
1	Реформа: <i>Поддаване и одобряване на Национален средносрочен фискално-структурен план на Република България 2025–2028 г.</i> Първият фискално-структурен план е одобрен от Министерския съвет с Решение № 111/26.02.2025 г. и е представен на Европейската комисия на 27.02.2025 г. Оценката на ЕК е представена през м. април.	2024 СП 1.1 2024 СП 1.2	Не е необходимо финансиране		Изпълнена
2	Реформа: <i>Създаване на устойчива рамка за планиране и управление на публичните инвестиции с национално финансиране в България</i> 1. Въведен структуриран и проектно-ориентиран подход, във връзка с което инвестиционните проекти бяха обособени в три групи – проекти, свързани с административната дейност, проекти в областта на електронното управление и информационните и комуникационни технологии и стратегически инвестиционни проекти (проекти с висока обществена стойност, съответстващи на заложените в стратегическите документи на национално и европейско ниво цели и приоритети). 2. Разработени единни критерии за приоритизация, включващи съответствие на целите/приоритетите на стратегическите инвестиционни проекти с целите/приоритетите, заложи в стратегически и програмни документи на национално и европейско ниво. 3. Разработена „Програма с приоритетни стратегически инвестиционни проекти с национално финансиране за периода 2025–2028 г.“ – приложение към Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г. 4. Министърът на финансите утвърди Указания за определяне на приоритетни цели и области за одитиране при планиране на дейността по вътрешен одит за 2025 г., съгласно които звената за вътрешен одит следваше да включат в годишните си планове приоритетно одитен ангажимент за даване на увереност с цел: „Анализ и оценка на дейностите по планиране, изпълнение и отчитане на инвестиционни проекти /обекти с национално финансиране, в т.ч. на показателите за	2020СП3.3 2023СП1.3	Национално финансиране МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	оценка на резултатите от реализацията на инвестиционните проекти/обекти с национално финансиране“, като при необходимост дадат препоръки за подобряване на адекватността и ефективността на планирането и изпълнението на инвестиционните проекти/обекти; 5. Проведени технически срещи по Проект 25BG11 „<i>Supporting The Reform Of Improving The Efficiency And Quality Of Public Investments In Bulgaria</i>“ („Подкрепа на реформа за Подобряване на ефективността и качеството на публичните инвестиции в България“), който се очаква официално да стартира в средата на 2025 г. (продължителност: 18 месеца). Проектът ще се реализира с експертното сътрудничество на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и на Европейската комисия (SG REFORM). Изготвени са проекти на документите „High-level Description“ и „Detailed Project Description“, съгласно които са формулирани следните основни резултати: • Разработване на предложение за структура и съдържание, които да послужат като основа за изготвянето на подзаконов нормативен акт, който да регламентира прилагането на методология за подбор на публични инвестиционни проекти и осигуряване на тяхното качество. Със структурата и съдържанието на подзаконовия нормативен акт, ще бъдат определени ролите и отговорностите за оценка на проектите и осигуряване на качеството в процеса на вземане на решения; • Разработване на Единна методология за подобряване процеса на вземане на решения относно финансирането на публични инвестиции и насърчаване на прозрачността и отчетността при тяхното изпълнение, включваща определения, терминология, изисквания, критерии, образци на проектна документация, както и допълнителни насоки, които да подпомогнат прилагането ѝ по отношение на подбора на проекти и осигуряването на качеството на инвестиционните проекти; • Изграждане на капацитет по линия на планирането, управлението и изпълнението на публичните инвестиции в Министерството на финансите, ресорните министерства и определени общини.				

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
3	Реформа: <i>Повишаване на доброволното спазване на данъчното законодателство чрез внедряване на Стандартен одитен файл за данъчни цели в България</i> С Преходните и заключителни разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г.(бр. 26 от 27.03.2025 г.) са приети разпоредби в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (§16), с които в България е въведен Стандартният одитен файл за данъчни цели. Стандартният одитен файл за данъчни цели съдържа данни относно икономическата дейност и счетоводната отчетност на задълженото лице, подавани в стандартизиран формат.	2019СП1.1	Национално финансиране	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	Изпълнена

6.2 Икономика и бизнес среда

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
1	Инвестиция С3.11: <i>Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции („AttractInvestBG“)¹⁰</i> Инвестицията обхваща пет етапа на изпълнение. Първият е изпълнен, като са сключени 11 договора за предоставяне на безвъзмездни средства за развитието на индустриални паркове или зони. Един договор е прекратен по искане на КП. В процес на изпълнение са следващите етапи по инвестицията, като се провеждат процедури съгласно разпоредбите на ЗОП за избор на изпълнители и сключване на договори за вътрешната и външната инфраструктура на индустриалните паркове /зони.	2019СП3.1 2019СП3.4	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	Забавено изпълнение и в процес на предоговаряне по чл.21 от Регламента за МВУ

¹⁰ Инвестицията е в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
2	Инвестиция СЗ.12: Програма за икономическа трансформация¹¹ Инвестицията се изпълнява в голяма степен съгласно заложените срокове и параметри в НПВУ, като се регистрират несъществени отклонения, които към момента са в процес на предоговаряне с ЕК. Някои елементи на инвестицията, свързани с финансови инструменти, са изпълнени предсрочно.	2019СП3.1 2020СП3.2 2022СП1.2 2022СП3.4 2023СП1.3 2023СП3.1 2023СП3.2 2024СП4.1 2024СП4.2	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение и предоговаряне по чл.21 от Регламента за МВУ
3	Инвестиция: Насърчаване на икономическата активност – инфраструктура за бизнес и предприемачество (вкл. сгради), бизнес и индустриални паркове и др. инфраструктура за иновации и развитие на МСП Към момента се провежда оценка на подадените проектни предложения по процедура BG16FFPR003-2.002 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини“. Публикувана е процедура за предоставяне на БФП BG16FFPR003-1.001 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 10-те градски общини – основни центрове на растеж“ със срок за кандидатстване 31.03.2025 г. и 10.06.2025 г.	2019СП3.4	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
4	Инвестиции по програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 (ППР), Приоритет „Справедлив преход“ Публикувана е процедура за предоставяне на БФП BG16FFPR003-4.004 „Диверсификация и адаптиране на малки и средни предприятия към икономическия преход“ със срок за кандидатстване 15.05.2025 г. Публикувана е процедура за предоставяне на БФП BG16FFPR003-4.005 „Подкрепа за индустриални и логистични паркове и зони с фокус върху използването на чиста енергия“ със срок за кандидатстване 19.06.2025 г. Предстоящо публикуване на процедура за предоставяне на БФП BG16FFPR003-4.006 „Подкрепа за производствени инвестиции в големи предприятия в регион Стара Загора“.	2019СП3.4 2020СП3.1	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение

¹¹ Инвестицията е в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	Предстоящо публикуване на процедура за предоставяне на БФП BG16FFPR003-4.013 „Подкрепа на научно-изследователска и развойна дейност (НИРД)“.				
5	Реформа C10.R11: Разрастване България¹² Реформата обхваща пет етапа. Приети са процедура и изисквания за издаване и отнемане на визи за стартър компании. Промените в ТЗ, с които се въвежда нова правна форма на търговско дружество са в сила. И двата етапа са отчетени в рамките на второто искане за плащане по ПВУ. Законът за несъстоятелност на физическите лица не е приет и е отчетен като неизпълнен етап в рамките на второто искане за плащане по ПВУ. Към м. март 2025 г. в НС са внесени 3 законопроекта, които са приети на първо гласуване от от НС на 3.04.2025 г. Изготвен е общ законопроект със срок за предложения между първо и второ гласуване 02.05.2025 г. Измененията на ТЗ за постигане ускорена ликвидация са приети и етапът е съгласуван неформално с ЕК с готовност за отчитане в рамките на следващо искане за плащане. Измененията в КТ за подобряване на условията за „дистанционна работа“ са приети и етапът е съгласуван неформално с ЕК с готовност за отчитане в рамките на следващо искане за плащане.	2019СП2.8 2019СП3.4 2020СП2.3	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	Забавено изпълнение
6	Инвестиции Програма „Техническа помощ“, проект BG16RFTA001-1.002 „Развитие на Академията за фондовете на ЕС“ с конкретен бенефициент Института за публична администрация (ИПА) В началото на септември 2024 г. ИПА представи и разпространи сред целевите групи Каталог с обучения от Академията за фондовете на ЕС за 2024 г., състоящ се от 6 програми, състоящи се от общо 28 модула. За периода от 21.10.2024 г. до края на годината са проведени 1662 човекообучения. През 2025 г. се предвижда да започнат дейностите, насочени към сформирание на професионални мрежи. Първите професионални мрежи са определени в	2020СП4.2 2023СП2.1 2024СП2.2	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение

¹² Сроковете за изпълнение на реформата са в процес на преговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	областта на обществените поръчки и финансовото управление на програми и проекти, като към тях е заявен голям интерес от целевите групи. С модулите в първия каталог на Академията се поставят основите ѝ, като с всеки следващ те ще се развиват и надграждат в съответствие с текущите реалности и потребностите на целевите групи, които се изследват посредством ежегодни проучвания. Договорената междинна цел (9 бр.) на индикатор „Хоризонтални модули за обучения“ за ИПА е почти двойно преизпълнена (17 бр.) към края на 2024 г. и се доближава до целевата стойност от 19 бр. за 2029 г. Каталогът на Академията за 2025 е публикуван в края на м. февруари 2025 г. Освен 28-те теми от предходния каталог са добавени още 11 нови теми.				
7	Реформа C2.R1: <i>Обща политика за развитие на научните изследвания и иновациите</i>¹³ Реформата обхваща три елемента. Първият елемент е изпълнен с приемане на Закон за научните изследвания и иновациите (ДВ, бр.39 от 1.5.2024г.), изготвен е доклад с необходимите изменения и приемане на вторично законодателство. По втората етапна цел в процес на финализиране е правилника за Създаване на Съвет по иновации и научни изследвания като консултативен орган към Министерството на образованието и науката и Министерството на иновациите и растежа. Предстои приемането на правилника от МС и публикуването му, след което ще бъде проведено първото заседание на Съвета. По третата етапна цел са приети част от подзаконовите нормативни актове, посочени в доклада. Работата по останалите продължава.	2019СП3.1	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	Забавено изпълнение
8	Инвестиция C2.II: <i>Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез научни изследвания и иновации</i>¹⁴ Инвестицията обхваща изпълнението на пет цели, които попадат в рамките на компетентността на две определени структури за наблюдение и	2019СП3.1 2022СП1.2 2024СП4.1	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския	В процес на изпълнение

¹³ Реформата е в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ

¹⁴ Инвестицията е в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	докладване – в МИР и в МОН. Обхвата на заложените параметри беше редуциран вследствие на промяната на НПВУ по линия на чл. 18 от Регламента за ПВУ. Четири от целите са постигнати, като единствено целта, свързана със завършени проекти на иновативни МСП и висши учебни заведения и научноизследователски организации е в процес на изпълнение съгласно заложения срок.			стълб на социалните права (ЕССП)	
9	Инвестиция C2.I2: <i>Повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките</i> ¹⁵ Инвестицията се изпълнява съгласно посочените срокове. Рискови са дейности, свързани с реконструкция и адаптация на съществуващи две сгради за приложни изследвания и демонстрационни дейности. На този етап не се предлага намаляване на обхвата, като се разчита на мерките за ускоряване на изпълнението по дейностите.	2019СП3.1	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
10	Инвестиции програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021-2027 Изпълнението на ПНИИДИТ 2021–2027 се осъществява по план, като дейностите напредват в съответствие с утвърдения график. Програмата се реализира поетапно, а завършването ѝ е предвидено до 2029 г. През 2023 г. и 2024 г. са обявени 14 процедури за предоставяне на БФП на обща стойност 547 577 039 лв. Съгласно ИГРП за 2025 г. (одобрена от КН по време на заседанието, проведено на 22.11.2024 г.) предвидени за обявяване през 2025 г. са 12 процедури за предоставяне на БФП на обща стойност 606 648 445 лв. Договорените средства по ПНИИДИТ към 15.01.2025 г. са в размер на 266 644 567 лева, от които 149 229 024 лева са по процедури за предоставяне на БФП (вкл. техническа помощ) и 117 415 542 лева по Финансовото споразумение, подписано с ФМФИБ за изпълнение на финансовите инструменти. Изплатени са средства в размер на 55 494 754.46 лева.	2019СП3.1 2020СП3.3 2020СП3.4 2020СП4.3 2022СП1.2 2023СП3.1 2023СП3.2 2023СП3.8 2024СП2.2 2024СП3.6 2024СП4.1	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение

¹⁵ Инвестицията е в процес на преговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	В процес на структуриране е и финансов инструмент „Фонд за технологичен трансфер“. Очаква се проект на техническа спецификация от ФМФИБ.				
11	Инвестиции по програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 Изпълнението на ПКИП 2021–2027 се осъществява по план, като дейностите напредват в съответствие с утвърдения график. Програмата се реализира поетапно, а завършването ѝ е предвидено до 2029 г. Обявени са 8 процедури за БФП на обща стойност 682 477 552,94 лв., което представлява 23 % от общия бюджет на ПКИП. В напреднал етап е структурирането на финансовите инструменти (ФИ), които представляват съществена част от подкрепата по ПКИП. Обявени са четири процедури за избор на финансови посредници по два дялови и два дългови инструмента. Един дългов инструмент е преминал процедура по пазарни консултации.	2019СП3.1 2020СП3.2 2022СП1.2 2023СП3.1 2023СП3.2 2024СП4.1	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
12	Инвестиция C10.III: Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост¹⁶ По цел 284 са актуализирани видеонаръчниците, за да се обхванат изцяло всички работни процеси на информационната система за възстановяване и устойчивост. Целта е изпълнена и придружителното писмо за отчитане на целта се подготвя за неформално съгласуване с ЕК По цел 285 в процес на провеждане са обучения на крайни получатели по инвестиции от ПВУ, за да се гарантира капацитет за успешното изпълнение	2023СП2.1	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
13	Реформа C10.R6: Регистрова реформа за разгръщане потенциала на електронното управление за подобряване на бизнес средата Реформата обхваща три етапа. Измененията на Закона за електронното управление за създаване на регистри на административните органи и измененията на Закона за кадастъра и	2019СП3.4 2020СП4.3	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на	Изпълнена

¹⁶ Инвестицията е в процес на преговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	имотния регистър за въвеждане на изисквания за имотните партии са приети и етапите са отчетени в рамките на второто искане за плащане по ПВУ. Измененията на Закона за електронното управление и на Закона за гражданската регистрация, с които се въвежда задължение за всички органи на изпълнителната власт да съхраняват, поддържат и актуализират регистрите в електронна форма са приети. Изпълнението на етапа е в процес на неформално съгласуване с ЕК.			социалните права (ЕССП)	
14	Реформа C10.R10: Обществени поръчки¹⁷ <i>Реформата обхваща 3 етапа и 6 цели.</i> Промените в ЗОП с цел намаляване на дела на процедурите на договаряне без обявление и дела на поръчките, възложени при само един оферент, са в сила и етапът е отчетен за изпълнен в рамките на второто искане за плащане по ПВУ. Актуализирането на методиката на АОП за контрол и проверка е осъществено и е в процес на финално съгласуване с ЕК. Новите стандартни електронни формуляри за обществените поръчки са въведени в централизираната електронна платформа и придружителното писмо за отчитане на етапа е в процес на финално съгласуване с ЕК.	2019СП3.4 2024СП2.3	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
15	Инвестиция C6.I2: Цифровизация на процесите от фермата до трапезата¹⁸ Проведена е процедура по Закона за обществените поръчки за избор на изпълнител на предвидените дейности. Сключен е договор за възлагане на поръчка с предмет "Дигитализация на процесите от фермата до трапезата". Отчита се, че дейностите се изпълняват в съответствие с работния план по инвестицията.	2019СП3.4	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
16	Инвестиция C10.I6: Подкрепа на пилотна фаза за въвеждане на строително информационното моделиране	2019СП3.4 2020СП4.2	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително	В процес на изпълнение

¹⁷ Реформата е в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

¹⁸ Инвестицията е в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	Инвестицията се изпълнява, има леко забавяне в обявяването на някои от обществените поръчки. Две от дейностите не са стартирали в рамките на отчетния период.			Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	
17	Инвестиционни интервенции от Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027 г. Съгласно Индикативен годишен график за планираните приеми за 2025 г. за интервенция „Инвестиции в земеделските стопанства“ е предвиден прием в периода септември-ноември, а за интервенция „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“ – в периода ноември 2025 г.-януари 2026 г.	2020СП3.3	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
18	Инвестиционна подкрепа по Програмата за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027 г. – направление „Продуктивни инвестиции и иновации в аквакултурите“ По процедура чрез подбор на проекти №BG14MFPR001-2.002 „Продуктивни инвестиции и иновации в аквакултурите“ по ПМДРА са постъпили 16 проектни предложения със стойност на безвъзмездната финансова помощ в размер на 7 393 018 лв. Проектните предложения са в процес на оценка. Очаква се административните договори да бъдат сключени в края на м. април и през м. май 2025 г.	2020СП3.3 2020СП3.4 2020СП3.5	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
19	Инвестиция: Проект „Икономическа зона Доброславци“ Инвестицията се изпълнява, като в момента се извършват дейности по подготовка на устройственото планиране (подробен устройствен план (ПУП) – План за застрояване и регулация (ПЗР)) на зоната и изграждане на довеждаща и вътрешна инфраструктура за „Икономическа зона Доброславци“ (ИЗД). Изпълнението на инфраструктурата на зоната, включва изграждането на пътна инфраструктура, комуникации, водопроводна и канализационна инфраструктура, инфраструктура, необходима за присъединяването на икономическата зона към електропреносната мрежа, както и всички необходими за целите на инвеститорите съоръжения. Планирано е цялостно изпълнение на довеждаща железопътна инфраструктура, изграждане на социална инфраструктура, внедряване на зелени технологии, енергийна	2019СП3.1 2019СП3.4	Национално финансиране	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	ефективност, осигуряване на зарядни станции за електрически автомобили и други. Изпълнението е обусловено от предвидените нормативно установени срокове в Закона за устройство на територията (ЗУТ) и другите поднормативни актове, както и съобразяването с изискванията и регулациите по опазване на околната среда.				

6.3 Укрепване на правосъдието, управлението и финансовия интегритет

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
1	Реформа C10.R1: <i>Достъпно, ефективно и предвидимо правосъдие</i>¹⁹ В рамките на реформата са включени 4 етапа. Приети са Пътна карта за изпълнението на решенията на Европейския съд по правата на човека и законодателните изменения на Закона за правната помощ за разширяване на обхвата на правната помощ. Етапите са изпълнени успешно и са отчетени в рамките на първо и второ искане за плащане по ПВУ. Законодателните изменения в АПК за въвеждане на правна рамка за електронно правосъдие по административни дела са в процес на изпълнение. Актуален вариант на ЗИД АПК след приключване на обществените консултации е изпратен за неформално съгласуване с ЕК в началото на м. март 2025 г. Етапът, свързан с публикуване на четири годишни анализа на прилагането на правилата за електронно правосъдие в ГПК и НПК е със стартирало изпълнение и е в процес на предоговаряне в рамките на чл. 21 от Регламента за МВУ.	2019СП3.4 2020СП4.2	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
2	Инвестиция C10.I1: <i>Укрепване, доразвитие и надграждане на Единната информационна система на съдилищата</i>²⁰	2020СП4.2	МВУ	Социална и икономическа устойчивост,	В процес на изпълнение

¹⁹ Реформата е в процес на предоговаряне в рамките на чл. 21 от Регламента за МВУ.

²⁰ Инвестицията е в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	Инвестицията се изпълнява. Всички дейности без дейност 2 са изпълнени. Риск от неизпълнение на малка част от инвестицията. Идентифицирано е забавяне в изпълнението на инвестицията, като част от забавянето е компенсирано. Модул „Медиация“ е в зависимост от приемането на ЗИД на Закона за медиацията, което поставя под риск изпълнението на този елемент от етапа в рамките на определения срок – 4-то плащане. По отношение на модул „Медиация“ договорът е прекратен на основание Решение № 11/2024 г. по конституционно дело № 11 от 2024 г., Конституционният съд обяви за противоконституционни текстовете от Закона за медиацията и ГПК. В тази връзка за съществува риск реализирането на модул „Медиация“ да не бъде осъществено в рамките на срока на ПВУ, респективно осигуреното финансиране по ПВУ и да постави под риск изпълнението на етап 258 в пълнота. (малка прогнозна стойност на изпълнението – 60 хил. лева с ДДС). Може да се финансира от ВСС в рамките на процедурите за надграждане на ИТ системите им.			включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	
3	Инвестиция С10.12: <i>Цифровизация на ключови съдопроизводствени процеси в системата на административното правораздаване</i> ²¹ Има забавяне по изпълнението на някои етапи и цели, но инвестиция ще се изпълни в рамките на крайният срок. Предлагат се промени по чл. 21 от Регламента за МВУ с оглед осигуряване на по-добро изпълнение на инвестицията.	2020СП4.2	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
4	Инвестиция С10.13: <i>Трансформация на съществуващата в прокуратурата информационна и комуникационна инфраструктура</i> Инвестицията е изпълнена в срок, ключов етап 263 е изпълнен. В процес на подготовка е Придружително писмо за изпълнен етап с прилежащите му документи съгласно механизма за верификация на инвестицията.	2020СП4.2	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	Изпълнена
5	Реформа: <i>Укрепване на рамката за стратегическо планиране</i> Разработен е проект на Закон за стратегическото планиране. Проектът е преминал обществени консултации и междуведомствено съгласуване.	2020СП4.2 2023СП2.2	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб	В процес на изпълнение

²¹ Инвестицията е в процес на преговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	Разработен е проект на Методология за стратегическо планиране и на Наръчник към нея. Изготвен е проект на доклад от извършен преглед на действащите стратегически документи по сектори, с идентифицирани препоръки за подобряване на тяхното съдържание и за тяхното поетапно интегриране.			на социалните права (ЕССП)	
6	Инвестиция С10.110: Модернизирана система за стратегическо планиране Етап I от проекта- „Софтуерно надграждане на ИС Мониторстат с цел добавяне на нови функционалности и промяна на съществуващите“, е приет на 25.11.2024 г. В рамките на етапа се включва разработване и приемане на системен проект, план за внедряване, разработване на демо версия, (етап I), тестване, финализиране и привеждане в режим на експлоатация на модулите и функционалностите, заложи в етап I. Проведено е обучение на вътрешни потребители на системата, в т.ч. администратори.	2020СП4.2	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
7	Инвестиция С10.17: Единна информационна система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството Има сключени договори по всички дейности и инвестицията се изпълнява. 1. Дейност 1, Задача 2 Проведена обществена поръчка. С Решение № D42736231 от 25.03.2025 г. е избран изпълнител. Решението подлежи на обжалване по реда на чл. 199 от ЗОП във връзка с чл. 197, ал. 1, т. 7, буква "а" от ЗОП пред Комисията за защита на конкуренцията в 10-дневен срок от връчването му. 2. Дейност 2 – Нормативни промени – Проведена общ. поръчка и избран изпълнител с Решение № D40315050 от 27.12.2024 г. Сключен договор РД-02-29-235/25.02.2025 г. На 04.03.25 г. проведена въстъпителна среща. На 12.03.2025 г. проведена втора среща. Изпълнителят е представил за разглеждане матрица за анализ на услугите. 3. Дейност 3 – Публичност и информация – ще бъдат проведени ОП. Подготвя се документация.	2020СП4.1 2020СП4.2	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
8	Реформа: Приемане на Закон за лицата, обслужващи кредити, и купувачите на кредити (ЗЛОККК). Целта на реформата е преодоляване на проблемите с високите равнища на необслужвани кредити чрез развитие на стабилен вторичен пазар, позволяващ усвояване на излишъка от необслужвани кредити от кредитните институции, създаване на по-добри условия за трансграничното прехвърляне на необслужвани вземания, както и осигуряване на високи нива на защита на интересите на кредитополучателите. За реализирането ѝ ще бъде приет законопроект за лицата, обслужващи кредити, и купувачите на кредити, с който ще бъдат транспонирани изискванията на Директива (ЕС) 2021/2167 относно условията и реда за лицензирането, осъществяването на дейността и надзора на лицата, обслужващи вземания по необслужвани кредити, които действат от името на купувач на кредити; изискванията към купувачите на кредити, които придобиват вземания по необслужвани кредити; задълженията на кредитните институции, извършващи дейност на територията на Република България, във връзка с продажбата на вземания по необслужвани кредити. Законопроектът беше одобрен първоначално с Решение № 470 на Министерския съвет от 03.07.2024 г. и внесен за разглеждане и приемане в 50-то Народно събрание, но поради предсрочно прекратяване на пълномощията му, законодателната процедура беше преустановена. Законопроектът е одобрен отново с решение № 835 на Министерския съвет от 05.12.2024 г. и внесен за разглеждане и приемане в 51-то Народно събрание (№ 51-402-01-14/05.12.2024). На 3 април 2025 г. законопроектът бе одобрен на първо четене във водещата Комисия по бюджет и финанси в НС. Срокът за транспониране на Директива (ЕС) 2021/2167 беше 29.12.2023 г.	2019СП2.3	Национално финансиране	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	Забавено изпълнение

6.4 Транспорт и транспортна свързаност

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
1	Инвестиция: Модернизация на железопътна инфраструктура: Със средства от ПТС за модернизация на железопътна инфраструктура се продължава изпълнението на проектите на НКЖИ, които не бяха завършени през предходния програмен период 2014–2020 г. Проектите са фазирани и тяхното изпълнение се финансира по Приоритет 1 и Приоритет 3 на ПТС. В настоящия програмен период са включени и няколко нови допълнителни проекта, чието изпълнение все още не е стартирало по ПТС.	2019СПЗ.2 2020СПЗ.6	МФР Национално финансиране	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
2	Инвестиция С8.11 Железопътен подвижен състав²² Има сключени два договора по две от дейностите. Третата е в процес на предоговаряне в рамките на чл. 21 от Регламента за МВУ.	2019СПЗ.2 2020СПЗ.6 2020СПЗ.7 2023СПЗ.7 2024СП4.5	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
3	Инвестиция: Изграждане и модернизация на пътища и автомагистрали По Приоритет 2 на ПТС са предвидени за финансиране приключването на АМ Струма и АМ Европа, както и първите два участъка от АМ Велико Търново Русе. Към Април 2025 г. все още не са подадени ФК за тези проекти по ПТС.	2024СП4.5	МФР Национално финансиране	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
4	Инвестиция: Подобряване на инфраструктурата и нормално функциониране на граничните контролно-пропускателни пунктове (ГКПП): - Оборудване със специализирана техника и съоръжения на митническите пунктове и митническите лаборатории: - Проект „Придобиване на оборудване за разузнавателни цели за митнически контрол“(БИРИС етап 1). Дейностите по проекта се изпълняват съгласно план графика.	2019СПЗ.2 2023СПЗ.4	Национално финансиране Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол Customs	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение

²² Инвестицията е в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	- Проект „Придобиване на високотехнологични средства за митнически контрол, специализирано техническо оборудване и технически средства с източници на йонизиращи лъчения“ (БИРИС етап 2). Сключен договор за изпълнение. Ще стартира след осигуряване на финансов ресурс.		Control Equipment Instrument (CCEI) МФР		
5	Инвестиция по Програма ИНТЕРРЕГ VI-A ИПП България-Северна Македония Одобрени са параметрите на нови ГКПП Струмяни-Берово от МСВГК и СЕК (2023г.). Възложено е изработването на приложимите екологични оценки на въздействието на планираната комплексна инфраструктура върху околната среда, съгласно договор от 06.01.2025 г. Изпратено е писмо до Министерство на околната среда на Република Северна Македония за процедура с трансгранично въздействие. Обществените обсъждания по определяне обхвата на ОВОС са завършили. При добра организация в различните етапи, процедурата би могла да приключи с Решение по ОВОС в края на 2025 г. Положителното решение по предстоящата процедура по ОВОС е условие за изграждане на комплексната инфраструктура на новия ГКПП. Предстои възлагане на процедура за инженеринг на комплексната инфраструктура на ГКПП (на територията на община Струмяни). Планирано е успоредно проектиране и строителство от страна на АПИ за Път III-1008, след Решение по ОВОС	2019СПЗ.2 2022СПЗ.4 2023СПЗ.4	Национално финансиране Програма ИНТЕРРЕГ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
6	Инвестиция: Изграждане, реконструкция и основен ремонт на техническа и социална инфраструктура на общините Преглед на предложените обекти от общините, включени в Инвестиционната програма за общински проекти по Приложение № 3 на ЗДБРБ за 2025 г., подписване на споразумения за трансфер на средства с общини и одобряване на искания за плащания, проверки на място.	2019СПЗ.2 2023СПЗ.7	Национално финансиране	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
7	Инвестиция: <i>Пътна инфраструктура, функционални връзки и пътна безопасност (Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027)</i> Към момента се провежда оценка на подадените проектни предложения по процедура BG16FFPR003-2.002 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини“. Публикувана е процедура за предоставяне на БФП BG16FFPR003-1.001 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 10-те градски общини – основни центрове на растеж“ със срокове за кандидатстване 31.03.2025 г. и 10.06.2025 г.	2019СПЗ.2 2023СПЗ.7	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
8	Реформа C8.R3: <i>Устойчива градска мобилност</i>²³ В рамките на реформата са включени 2 етапа. Интегрирането на устойчивата градска мобилност в териториалните стратегии за развитие е изпълнено успешно и е отчетено в рамките на второто искане за плащане по ПВУ. Оценката на изпълнението на планове за устойчива градска мобилност е в процес на реализиране.	2019СПЗ.2 2023СПЗ.7 2024СП4.5	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
9	Инвестиция C8.I7: <i>Екологосъобразна мобилност — пилотна схема за подкрепа на устойчивата градска мобилност</i>²⁴ В рамките на процедура BG-RRP-8.013 „Екологосъобразна мобилност“ са сключени 15 договора за финансиране на обща стойност 126 015 436,53 лв., от които 98 395 351,27 лв. средства по Плана за възстановяване и устойчивост и 27 620 085,26 лв. – съфинансиране от страна на кандидатите. Договорите са в процес на изпълнение.	2020СПЗ.7 2023СПЗ.7 2024СП4.5	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение
10	Инвестиция: <i>Устойчива мобилност, вкл. градска мобилност (Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027)</i>	2019СПЗ.2 2023СПЗ.7 2024СП4.5	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб	В процес на изпълнение

²³ Реформата е в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

²⁴ Инвестицията е в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	Към момента се провежда оценка на подадените проектни предложения по процедура BG16FFPR003-2.002 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини“. Публикувана е процедура за предоставяне на БФП BG16FFPR003-1.001 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 10-те градски общини – основни центрове на растеж“ със срокове за кандидатстване 31.03.2025 г. и 10.06.2025 г.			на социалните права (ЕССП)	
11	Реформа C8.R1: Стратегическата рамка на транспортния сектор²⁵ Реформата обхваща 4 етапа и 3 цели: Националният план за развитие на комбинирания транспорт в България до 2030 г. е приет и отчетен в рамките на първото искане за плащане по ПВУ. Укрепването на капацитета за управление и изпълнение на железопътни проекти за TEN-T (мерки за изграждане на капацитет) е изпълнено и придружителното писмо за отчитане на етапа е в процес на неформално съгласуване с ЕК. Пазарната оценка за железопътния сектор, определяща обхвата на задължението за извършване на обществена услуга съгласно новия ДООУ е направена, етапът е изпълнен, като придружителното писмо за отчитане на етапа е в процес на неформално съгласуване с ЕК. Сключването на нов ДООУ е в процес на изпълнение.	2019СП3.2 2023СП3.7 2024СП4.5	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
12	Реформа C8.R4: Интегриран обществен транспорт²⁶ Реформата обхваща 3 етапа. Анализът на системата за обществен транспорт и преглед на нейната нормативна уредба е направен и придружителното писмо за отчитане на етапа е в процес на неформално съгласуване с ЕК. Новата нормативна уредба за обществения транспорт е в процес на разработване.	2019СП3.2 2023СП3.7 2024СП4.5	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение

²⁵ Реформата е в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

²⁶ Реформата е в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	Въвеждането на услугата за единен билет за обществен транспорт ще бъде изпълнено след влизането в сила на новата нормативна уредба на обществен транспорт.				
13	Инвестиции програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027 Програмата е в средата на своето изпълнение и въпреки по-късното стартиране на програмния период към момента (април 2025) са договорени 41,85% от бюджета на програмата и са разплатени 8,43%.	2023СПЗ.1	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение
14	Инвестиция С8.16: Линия 3 на метрото в София²⁷ По част от дейностите се отчита известно забавяне заради неизплатени индексации на изпълнителите на договори за СМР. В рамките на чл. 21 от Регламента за МВУ е поискана промяна с оглед отразяване на изменението на стойността на договорите за СМР в резултат на инфлацията.	2024СП4.5	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права (ЕССП)	В процес на изпълнение

6.5 Енергетика

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
1	Реформа С4.Р6: Стимулиране на производството на електроенергия от възобновяеми източници²⁸ Реформата е изпълнена посредством изменения и допълнения на Закона за енергията от възобновяеми източници, както следва: ДВ № 42 от 2022, ДВ № 86 от 2023; ЗИД на Закона за регионалното развитие, ДВ № 6 от 2023; ЗИД на Закона за акцизите и данъчните складове ДВ № 102 от 2022; Доклад с оценка на съществуващите препятствия на потенциала за развитие на общностите за възобновяема енергия и Доклад с оценка на съществуващите неоснователни пречки и на потенциала на потреблението на собствена електрическа енергия	2019СПЗ.3 2020СПЗ.3 2020СПЗ.5 2020СПЗ.8 2022СПЗ.3 2023СПЗ.1 2023СПЗ.2 2024СП4.1 2024СП4.2	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	Забавено изпълнение

²⁷ Инвестицията е в процес на преговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

²⁸ В процес на преговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	и в електрическите мрежи; Наредба № 6 от 28 март 2024 г. за свързване на обекти към електрическите мрежи (ДВ № 28 от 2024). ЕК оценява като неизпълнен елемента за адресиране на пречките пред развитието на потреблението на собствена електроенергия от възобновяеми източници и общностите за енергия от възобновяеми източници в контекста на оценката, извършена съгласно член 22, параграф 3 и член 21, параграф 6 от Директивата за енергията от възобновяеми източници.			Енергийна сигурност	
2	Реформа C4.R8: Либерализация на пазара на електроенергия ²⁹ За целите на реформата са направени изменения и допълнения в Закона за енергетиката, обн. ДВ бр. № 96/2023 г. с указано влизане в сила на разпоредбите, касаещи либерализацията на пазара на едро и превозния период за пазара на дребно от 1 юли 2024 г. С изменения в Закона за енергетика, обн. ДВ № 39 от 2024 г. влизането в сила на тези разпоредби е отложено с една година. Приети са също Наредба № 1 за регулиране цените на електрическа енергия (ДВ бр. № 41/2024); нова Наредба № 6 за присъединяване на обекти към електрическите мрежи (ДВ бр. № 28/2024) и Наредба № 3 за лицензиране на дейностите в енергетиката чрез § 6 от ПЗР на Наредба № 6. Очакват се допълнителни подзаконовни нормативни актове, промени в актове на регулатора, информационна кампания за битовите потребители.	2019СПЗ.3 2020СПЗ.5 2020СПЗ.8 2022СПЗ.4 2023СПЗ.1 2023СПЗ.2 2024СП4.1 2024СП4.2	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	Забавено изпълнение
3	Реформа C4.R7: Разгръщане на потенциала на водородните технологии и производството и доставките на водород Националната пътна карта за подобряване на условията за разгръщане на потенциала за развитие на водородните технологии и механизмите за производство и доставка на водород е приета с РМС от 26.04.2023 г. С приети изменения в Закона за енергията от възобновяеми източници, Закона за енергетиката и в подзаконовата нормативна рамка са адресирани основните пречки, посочени в Пътната карта. Изпълнението на реформата е в процес на съгласуване с ЕК.	2019СПЗ.1 2020СПЗ.5 2020СПЗ.8 2022СПЗ.1 2022СПЗ.2 2023СПЗ.1 2023СПЗ.2 2024СП4.1	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата; Енергийна сигурност	Забавено изпълнение

²⁹ В процес на преговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
4	Инвестиция C4.I6: Подкрепа за нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и за съхранение на електроенергия³⁰ Проведени търгове и се подписват договори с крайни получатели. Инвестицията се изпълнява в две покани за кандидатстване: - Покана 1 (процедура BG-RRP-4.032) за представяне на предложения за инвестиции с общ бюджет 107 570 650,00 лв. По Покана 1 са одобрени 200 предложения за инвестиции на обща стойност 106 895 444,35 лв. и резервен списък от 67 предложения на обща стойност 44 376 650,04 лв. - Покана 2 (процедура BG-RRP-4.033) за представяне на предложения за инвестиции с общ бюджет 427 544 438 лв. Одобрени са 49 предложения за инвестиции на обща стойност 418 929 030,04 лв. и резервен списък от 16 предложения на обща стойност 42 901 368,30 лв.	2019СПЗ.3 2020СПЗ.5 2020СПЗ.8 2022СПЗ.1 2022СПЗ.2 2023СПЗ.1 2023СПЗ.2 2024СП4.1 2024СП4.2	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	Забавено изпълнение
5	Реформа C4.R1: Създаване на Национален фонд за декарбонизация Изготвена е оценка на националната регулаторна рамка за енергийна ефективност от експерти от ЕИБ, PwC и Ecorys в рамките на проект "Подкрепа за създаването на Национален фонд за декарбонизация", финансиран от ЕС през инструмента за техническа подкрепа и съвместно с Генерална дирекция „Подкрепа на структурните реформи“. Изготвени са промени в Закона за енергийната ефективност, които предстои да бъдат приети от МС.	2019СПЗ.3 2023СПЗ.5	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	Забавено изпълнение
6	Реформа C4.R5: Обслужване на едно гише за обновяване³¹ Прието Решение № 623 на МС от 14.09.2023 г. за определяне на областните информационни центрове по чл. 20, ал. 1 от Закона за управление на средствата от европейските фондове при споделено управление за структури	2019СПЗ.3 2020СПЗ.5 2022СПЗ.4 2023СПЗ.5	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското	Изпълнена

³⁰ В процес на преговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

³¹ Реформата е в процес на преговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	по изпълнение на Реформа С4.Р5: „Обслужване на едно гише” от НПВУ. Изменени Процедурен наръчник и проведени обучения.			законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	
7	Инвестиция С4.11: Подкрепа за обновяване на сградния фонд³² В процес на подписване на договори с крайни получатели. Наблюдава се забавено провеждане на обществени поръчки. <u>Под-мярка 1</u> Енергийно-ефективно обновяване на жилищни сгради: Изпълняват се процедури BG-RRP-4.023 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд-Етап I“ (100 % БФП) и BG-RRP-4.024 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд-Етап II“ (80 % БФП). Наблюдава се забавено изпълнение. По Етап I са одобрени 746 проектни предложения и са сключени договори по почти всички от тях. Тече изпълнението на договорите. По Етап II са одобрени общо 282 многофамилни жилищни сгради в 65 общински и районни администрации. Към момента се извършва анализ на възможностите за изпълнение на одобрените проектни предложения в рамките на срока за допустимост на възстановяване на разходи (30 юни 2026 г.) и преценка на проектни предложения, по които би се осигурило изпълнението в посочения срок. <u>Под-мярка 2</u> Обновяване на нежилищни сгради, включително обществени сгради: В рамките на процедура BG-RRP-4.020 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт“ са сключени 283 договора за финансиране на обща стойност 460 567 791,34 лв., от които 394 510 298,53 лв. средства по Плана за възстановяване и устойчивост и 66 057 492,81 лв. – съфинансиране от страна на кандидатите.	2019СПЗ.3 2020СПЗ.5 2022СПЗ.4 2023СПЗ.5	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	Забавено изпълнение

³² Инвестицията е в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	В рамките на процедура BG-RRP-4.022 „Повишаване на енергийната ефективност в публични сгради на Българска академия на науките“ са сключени 12 договора за финансиране на обща стойност 35 880 110,50 лв. – средства по Плана за възстановяване и устойчивост. <u>Под-мярка 3</u> Обновяване на нежилни сгради в производството, търговията и услугите, както и на сгради от туристическия сектор: В рамките на процедура BG-RRP-4.021 „Подкрепа за енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите“ са сключени 267 договора за финансиране на обща стойност 194 643 151,49 лв., от които 94 425 138,57 лв. средства по Плана за възстановяване и устойчивост и 100 218 012,92 лв. – съфинансиране от страна на кандидатите.				
8	Инвестиция C4.I2: Подкрепа за енергия от възобновяеми източници за домакинствата³³ СНД е в процес на подписване на договори с крайни получатели. Очаква се да бъдат подписани 1500 договора на обща стойност 21 624 442,35 лв. Договорите ще бъдат изпълнени и плащанията верифицирани към КП до м. март 2026 г.	2019СП3.3 2020СП3.5 2022СП3.1 2022СП3.2 2022СП3.4 2023СП3.2 2024СП4.1	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	Забавено изпълнение на инвестицията
9	Инвестиция C4.I3: Подкрепа за енергийно ефективни системи за улично осветление³⁴ Подписани договори за БФП. Посочената в Решението за изпълнението на Съвета (CID) цел не се очаква да бъде постигната.	2019СП3.3 2022СП3.4	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	Забавено изпълнение на инвестицията

³³ Инвестицията е в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

³⁴ Инвестицията е в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
				Енергийна сигурност	
10	Инвестиция С4.18: Национална инфраструктура за съхранение на електроенергия от възобновяеми източници (RESTORE)³⁵ Предстои издаване на окончателно решение на оценителната комисия за избор на проектни предложения и подписване на договори с крайни получатели	2019СПЗ.3 2020СПЗ.5 2020СПЗ.8 2022СПЗ.1 2023СПЗ.1 2023СПЗ.2 2024СП4.1 2024СП4.2	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	Забавено изпълнение на инвестицията
11	Инвестиции по програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 Към началото на 2025 г. в изпълнение са две процедури, подкрепящи разработването и внедряването на иновации в област „Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика“ на ИСИС 2021-2027: BG16RFPR001-1.003 „Внедряване на иновации в предприятията“ и BG16RFPR001-1.001 „Разработване на иновации в предприятията“. В процес на избор на финансови посредници е Портфейлна гаранция с таван на загубите за кръгова икономика с възможност за комбинация с БФП“. Изпратено на ЕК е изменение в програмата, което включва създаването на нов приоритет „Платформа за стратегически технологии за Европа (STEP) – подкрепа за чисти и ресурсно ефективни технологии“ за насърчаване на инвестициите в чисти и ресурсоефективни технологии от критично значение, попадащи в обхвата на STEP. Изпълнението на ПКИП 2021–2027 се осъществява по план, като дейностите напредват в съответствие с утвърдения график. Програмата се реализира поетапно, а завършването ѝ е предвидено до 2029 г.	2019СПЗ.3 2022СПЗ.2 2022СПЗ.4 2023СПЗ.5	МФР	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	В процес на изпълнение

³⁵ Инвестицията е в процес на преговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
12	Инвестиция: Изграждане на етап 2 на Национално хранилище за ниско и средноактивни радиоактивни отпадъци В годишните програми (в т.ч Актуализираната средносрочна бюджетна програма 2025–2028) на ДП РАО са предвидени средства и дейности за стартиране на етап 2 от изграждането на Национално хранилище за ниско и средноактивни радиоактивни отпадъци.	2019СПЗ.3 2020СПЗ.6	Национално финансиране Международен фонд Козлодуй	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	В процес на изпълнение
13	Реформа C4.R3: Определение на „енергийна бедност“ и на критерии за определяне на домакинствата в положение на енергийна бедност и уязвимите потребители Приети изменения и допълнения в Закона за енергетиката, бр. № 96/2023 г. и Наредба за критериите, условията и реда за определяне на статут на домакинство в положение на енергийна бедност и на статут на уязвим клиент за снабдяване с електрическа енергия, обн. ДВ бр. № 103 от 2023 г.	2024СП4.4	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	Изпълнена
14	Инвестиция: Енергийна ефективност и устойчиво обновяване на жилищни и обществени сгради, вкл. студентски и ученически общежития (Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027) Към момента се провежда оценка на подадените проектни предложения по процедура BG16FFPR003-2.002 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини“. Публикувана е процедура за предоставяне на БФП BG16FFPR003-1.001 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 10-те градски общини – основни центрове на растеж“ със срокове за кандидатстване 31.03.2025 г. и 10.06.2025 г. В процес на изготвяне е втора процедура за подбор на концепции за интегрирани териториални инвестиции с фокус върху енергийна ефективност на жилищни сгради, образователна, здравна и социална инфраструктура.	2019СПЗ.3 2020СПЗ.5 2022СПЗ.4 2023СПЗ.5 2024СП4.1	МФР	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
15	Инвестиция: <i>Справедлив преход (Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027)</i> Териториалните планове за справедлив преход са приложения към актуализираната ОПРР, чиито УО е специализирана дирекция в МРРБ. По ТПСР са предвидени средства в индикативен размер на 2,3 млрд. лв. за Стара Загора, Кюстендил и Перник, както и прилежащи към Стара Загора общини. Към момента се осъществява процес по сключване на договори за предоставяне на БФП за одобрени за финансиране проектни предложения по процедура BG16FFPR003-4.001 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на многофамилни жилищни сгради, включително справяне с енергийната бедност“; Публикувана е процедура за предоставяне на БФП BG16FFPR003-4.004 „Диверсификация и адаптиране на малки и средни предприятия към икономическия преход“ със срок за кандидатстване 15.05.2025 г. Публикувана е процедура за предоставяне на БФП BG16FFPR003-4.005 „Подкрепа за индустриални и логистични паркове и зони с фокус върху използването на чиста енергия“ със срок за кандидатстване 19.06.2025 г. Подготвят се документи за обявяване на следните процедури: BG16FFPR003-4.006 „Подкрепа за производствени инвестиции в големи предприятия в регион Стара Загора“ BG16FFPR003-4.007 „Подкрепа за енергийни общности с цел устойчиви и чисти енергийни решения“ BG16FFPR003-4.008 „Социално-икономическа трансформация на минни терени“ BG16FFPR003-4.010 „Капацитет за водородна верига на добавена стойност“ BG16FFPR003-4.011 „Подкрепа за фотоволтаични паркове“ – BG16FFPR003-4.012 „Чиста енергия“ BG16FFPR003-4.013 „Подкрепа на научно-изследователска и развойна дейност (НИРД)“	2019СПЗ.3 2020СПЗ.4 2022СПЗ.1 2022СПЗ.2 2022СПЗ.4 2022СПЗ.5 2023СПЗ.1 2023СПЗ.2 2023СПЗ.3 2023СПЗ.5 2023СПЗ.6 2024СП4.1 2024СП4.2 2024СП4.3 2024 СП4.4	МФР	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
16	Инвестиция Изграждане на Вертикален газов коридор (Север – Юг) През м. март 2025 г. започна доставката на тръбите, предназначени за изпълнението на първия етап от изграждането на Вертикалния газов коридор – строителството на отсечката между Кулата и точката на присъединяване в съществуващия газопровод до Кресна.	2023СП3.4 2024СП4.3	Държавна гаранция	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	В процес на изпълнение
17	Инвестиция Увеличаване капитала на БЕХ ЕАД Очаква се произнасяне на Европейската комисия до края на м. май 2025 г. относно определяне на мярката като непомощ или допустима държавна помощ по дело SA.113931 Увеличаване капитала на БЕХ ЕАД с цел увеличение на капитала на „Мини Марица Изток“ ЕАД с 1 000 000 000 лв. /в периода 2025 – 2028 г. с по 250 000 000 лв. годишно/.	2020СП3.4 2020СП3.6 2020СП3.8	Национално финансиране	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	В процес на изпълнение
18	Инвестиция Нови ядрени мощности на площадката на АЕЦ „Козлодуй“ В ход са подготвителните дейности, свързани със стартиране на изграждането на блок 7 на площадката на АЕЦ „Козлодуй“	2020СП3.8 2022СП1.2 2022СП3.1 2023СП3.1 2024СП4.1	Държавна гаранция	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
19	Инвестиция Увеличаване на експлоатационния потенциал на ПАВЕЦ „Чаира“ НЕК ЕАД кандидатства за възстановяване на статута „проект от общ интерес“ (ПОИ) и подаде проектно предложение за включване в Седми списък с ПОИ, който ще бъде одобрен от ЕК пред ноември 2025 г. Разработените са целите на 4-те зони по Натура 2000, съотнесими към проекта, целите са одобрени от Националния съвет по биологично разнообразие, БАН е определила необходимите мерки за тях. Стартиран е процес за допълнителна екологична експертиза, за да бъде приведен проектът в съответствие с изискванията на ЕС.	2020СПЗ.4 2020СПЗ.6 2020СПЗ.8 2022СП1.2 2022СПЗ.1 2022СПЗ.2 2023СПЗ.1 2023СПЗ.2 2024СП4.1	Държавна гаранция	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	В процес на изпълнение
20	Инвестиция водноелектрически централи „Батак“ и „Доспат“ НЕК ЕАД подаде кандидатурите на двете проектни предложения да бъдат включени в Седми списък с ПОИ, съгласно новия ревизиран Регламент (ЕС) 2022/869 на Европейския парламент и на Съвета относно указания за транс-европейската енергийна инфраструктура, който се очаква да бъде приет и публикуван от ЕК през ноември 2025 г. Проведен е предварителен анализ на системните нужди и двата проекта са оценени като ключови за интеграцията на възобновяема енергия в региона.	2020СПЗ.4 2020СПЗ.6 2020СПЗ.8 2022СП1.2 2022СПЗ.1 2022СПЗ.2 2023СПЗ.1 2023СПЗ.2 2024СП4.1	МФР Механизъм за свързване на Европа	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	В процес на изпълнение
21	Инвестиция Разширяване на ПГХ Чирен През ноември 2024 г. е въведен в експлоатация газопровод с дължина на трасето 41,5 км, свързващ ПГХ Чирен със съществуващата газопреносна мрежа в района на с. Бутан, област Враца. Надземните съоръжения са въведени в експлоатация през март 2025 г. Изпълнението на под-проекта за сондажния фонд е в етап провеждане на обществена поръчка за избор на изпълнител.	2023СПЗ.2 2024СП4.2	Държавна гаранция Механизъм за свързване на Европа	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата Енергийна сигурност	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
22	Инвестиции по линия на Механизма за свързване на Европа, включени в списъка с проекти от общ интерес (ПОИ) и проекти от взаимен интерес, съгласно преразгледания Регламент (ЕС) 2022/869 на Европейския парламент и на Съвета относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура, приет от ЕК на 25.11.2023 г. - Проект 10.3.2 Вътрешна инфраструктура за водород в България в посока към границата с Гърция Проектът стартира през септември 2024 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД подготвя документацията за кандидатстване за безвъзмездно финансиране за извършване на подготвителни дейности по отворената на 2 април 2025 г. процедура по Механизма за свързване на Европа, с краен срок 16.09.2025 г. - Проект 12.2 CARMEN/КАРМЕН (България, Румъния) През м. февруари 2025 г. проектът е одобрен за безвъзмездно финансиране от МСЕ за извършване на подготвителни дейности. Подготвя се документацията за провеждане на ОП за избор на изпълнител на прединвестиционни дейности, необходими за старта на строителството на една от четирите предвидени нови подстанции – 400 kV Добрич 2. ЕСО ЕАД е в етап на подписване на рамкови споразумения за възлагане на дейности във връзка с предстоящите процедури по ОВОС. - „Кармен 2“ е съвместен проект между българския „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД и румънските преносен оператор „Транселектрика“ и разпределителното дружество Delgaz Grid S.A. Проектът е насочен към дигитализация и разширяване на електропреносната мрежа на България и Румъния с цел модернизиране и увеличаване на нейните преносни способности за присъединяване на новоизграждащите се ВЕИ мощности.	2019СПЗ.1 2019СПЗ.3 2020СПЗ.2 2020СПЗ.3 2020СПЗ.4 2020СПЗ.7 2022СП1.2 2022СПЗ.1 2022СПЗ.2 2023СПЗ.1 2023СП.3.2 2023СПЗ.3 2023СПЗ.4 2024СПЗ.6 2024СП4.1 2024СП4.2 2024СП4.3	МФР	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на енергетиката и климата Енергийна сигурност	В процес на изпълнение

6.6 Цифровизация

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
1	Инвестиция С4.14: Цифрова трансформация на електропреносната мрежа³⁶ Редовно отчитане към ЕК на междинни етапи и цели. Проект Greenabler е инвестиция за 160 млн. евро на база изчисления за реконструкция на 753 км. електропроводи 110 kV и удвояване на около 92 км. електропроводи 110 kV. – Инвестиция в TSO/DSO: 80 млн. евро включително: } Център за данни и уеб-базирана информационна система на ОПС (съхранение на данни, сървъри, SAN и Ethernet комутатори, защита и др.): 6 млн. евро } Пасивна оптична мрежа по далекопроводи средно напрежение на ОРС (11 000 км. оптични влакна): 59 мил. евро } Изграждане на 1-ви етап на активна телекомуникационна мрежа на ОРС от ТП на ОРС до подстанции на ОРС (14 000 комплекта телекомуникационно оборудване): 15 млн. Евро.	2020СП3.5 2020СП3.8 2023СП3.3 2023СП3.4 2024СП4.2 2024СП4.3	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение
2	Инвестиция С7.11: Широкомащабно разгръщане на цифрова инфраструктура³⁷ Инвестицията се изпълнява със сериозно закъснение. От планираните 6 обществени поръчки ИА ИЕУ е възложила една, с подписани през м. декември 2024 г. два договора с изпълнители за подмяна на устройства за Единната електронна съобщителна мрежа. По останалите 5 са проведени пазарни консултации през август, октомври и декември 2024 г. Към началото на април 2025 г. две от тях са в процес на предварителен контрол и последващо обявяване, а за три от обществените поръчки документацията е публикувана в ЦАИС ЕОП и са на етап подаване на оферти или заявления за участие. На 10.01.2025 г. МТС обяви подбор на предложения в процедура „Широкомащабно разгръщане на цифрова инфраструктура на територията на България“ със срок за подаване на предложения до 11 април 2025 г. Изпълнени и отчетени в срок реформи:	2020СП2.3 2020СП3.4 2020СП4.3	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение

³⁶ Инвестицията е в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

³⁷ Инвестицията е в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	✓ Влизане в сила на постановлението за намаляване на таксите за радиочестотен спектър; ✓ „Приключване на отдаването на спектър в обхвата 26 GHz“; ✓ „Приключване на отдаването на наличния спектър в обхватите 700 MHz и 800 MHz“; ✓ Влизане в сила на законодателни промени за изпълнение на препоръките по инструментариума за свързаност. Мярката е нотифицирана съгласно разпоредбите на Общия регламент за групово освобождаване — Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г., обявяващ определени категории помощи за съвместими с вътрешния пазар, съгласно член 52г – Помощ за мрежи за пренос. Стартирана е процедура за подбор на кандидати за изграждане на мрежи с много голям капацитет за достъп до интернет предимно в селските и слаборазвит райони с финансиране в размер на 390 714 710,83 лв. без ДДС и краен срок за кандидатстване 11 април 2025 г. Всяко проектно предложение трябва да обхваща един от 6-те NUTS 2 района за планиране, като от кандидатите се изисква да предоставят собствен принос от поне 10%.				
3	Инвестиция C7.I2: Изграждане, развитие и оптимизиране на цифровата система TETRA и радиорелейната мрежа Инвестицията е изпълнена в срок. Стартиран е процес по съгласуване на отчетни документи (цели 149 и 150) съгласно механизма за верификация на инвестицията.	2020СП4.3	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	Изпълнена
4	Реформа: Трансформиране на митническата администрация в цифрова администрация посредством интеграция на информационните процеси, изграждане на информационни системи за подобряване работата на ГКПП, повишаване на ефективността на митническия контрол, увеличаване на пропускателната способност на ГКПП и превенция на корупционни прояви. - Проект „Изграждане на център за видеоданни на Агенция „Митници“ – Етап 1“. Системата за управление на център за видеоданни на Агенция „Митници“ (СУЦВД) е внедрена в експлоатация на 05.12.2024 г.	2019СП1.1 2019СП3.4 2020СП4.1 2020СП4.2	Национално финансиране МФР	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение

Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
- Проект за Централизирана информационна система за контрол на транспортните средства в реално време (ЦИС КТСРВ). Системата е внедрена в реална експлоатация на 21.01.2025 г. - Проект „Развитие и въвеждане на Институционална архитектура на АМ по отношение на декларативните системи (МИСВ, МИСТ2, МАСИ), отразяващи изискванията на Националната среда за митническо обслужване на едно гише – обмен на сертификати” (фиш 1.13 EU Single Window environment for customs MASP-C) фаза 1 върху Cloud архитектура“. Внедряване в реална експлоатация на 25.02.2025 г. - Проект за „Развитие и въвеждане на Институционална архитектура на Агенция „Митници“ по отношение на модул „Пътни такси и разрешителен режим“ (ПТРР) върху Cloud архитектура“. Внедряване в реална експлоатация на 15.01.2025 г. - Проект „Развитие и въвеждане на Институционална архитектура на Агенция „Митници“ по отношение на Българска акцизна централизирана информационна система (БАЦИС) върху Cloud архитектура“. Изпълнява се фаза „Детайлизиране“. Планирана дата за внедряване в реална експлоатация 17.05.2027 г. - Проект „Развитие и въвеждане на Институционална архитектура на АМ по отношение на проект по МКС Централизирано оформяне на вноса – фаза 2 (2.10. UCC Centralised Clearance for Import (CCI) phase 2) върху Cloud архитектура“. Изпълнява се фаза „Предаване“. Планирана дата за внедряване в реална експлоатация 24.04.2025 г. - Проект „Изграждане на система за управление на трафика върху Cloud архитектура“. Изпълнява се фаза „Изграждане“. Планирана дата за внедряване в реална експлоатация 24.06.2026 г. - Проект „Система за управление на опашките върху Cloud архитектура“. Изпълнява се фаза „Изграждане“. Планирана дата за внедряване в реална експлоатация 24.06.2026 г. - Проект „Развитие и въвеждане на Институционална архитектура на Агенция „Митници“ по отношение на Интегрирана платформа за събиране, обмен и анализ на данни от рентгеново оборудване за митнически контрол върху Cloud архитектура (БИРИС етап 3“. Сключен договор за изпълнение. Ще стартира след осигуряване на финансов ресурс.				

Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
- Проект „Доставка, инсталация, интеграция и гаранционна поддръжка на единно техническо решение за изграждане на DRC за нуждите на Агенция „Митници“ – етап 2“. Сключен договор за изпълнение. Ще стартира след осигуряване на финансов ресурс. - Проект „Развитие и въвеждане на Институционална архитектура на АМ по отношение на Система за движение и контрол на акцизни стоки (EMCS) Phase 4.2 и Система за обмен на акцизни данни (SEED) върху Cloud архитектура. Проведена процедура за избор на изпълнител. Предстои сключване на договор. - Проект „Развитие и въвеждане на Институционална архитектура на Агенция „Митници“ по отношение на Българска интегрирана система за анализ и селекция (БИСАС) върху Cloud архитектура. Изготвена техническа спецификация. - Проект „Развитие и въвеждане на Институционална архитектура на АМ по отношение на Модул „Анализ на риска“, във връзка с интеграцията с централизираната система PoUS“. Сключен договор за изпълнение. Ще стартира след осигуряване на финансов ресурс. - Проект „Развитие и въвеждане на Институционална архитектура на АМ по отношение на „Система за управление на Интегрирана Тарифа /Integrated Tariff Management System“ (СУИТ/ITMS) – върху Cloud архитектура“. Сключен договор за изпълнение. Ще стартира след осигуряване на финансов ресурс. - Проект „Развитие и въвеждане на Институционалната архитектура на АМ по отношение на Митническата информационна система за транзит (МИСТ), във връзка с Проект по МКС: „Подобряване на новата компютризирана система за транзит (NCTS) етап 6 (1.7 UCC Transit system including NCTS – phase 6) върху Cloud архитектура“. Изпълнява се фаза Предаване T1. Планирана дата за внедряване – 23.06.2025 г. - Проект „Развитие и въвеждане на Институционална архитектура на АМ по отношение на модул „Митническо задължение и управление на обезпеченията“ (ММЗУО) във връзка с Проект по МКС: Управление на обезпеченията/2.5 UCC Guarantee management (GUM) върху Cloud архитектура“. Изпълнява се фаза Предаване T1. Планирана дата за внедряване – 23.04.2025 г.				

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	- Проект „Развитие и въвеждане на Институционална/Корпоративна архитектура на Агенция „Митници“ по отношение на модул „Интегриране на информация за решения, издадени от митническите органи, свързани с елементите за облагане – тарифно класиране, произход на стоките и митническа стойност, с цел оптимизиране на цялостния процес при движението на работни документи” (РЕО) върху Cloud архитектура“. Изпълнява се фаза „Изграждане“. Планирана дата за внедряване в реална експлоатация 19.12.2025 г.				

6.7 Здравеопазване и социално включване

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
1	Инвестиция: Подкрепа за развитие на системата за спешна медицинска помощ Изпълнени дейностите на проекта, включващи доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на медицинска апаратура, специализирано медицинско оборудване и медицинско и технологично обзавеждане. Проведени са обучения на медицинския персонал за работа с доставената апаратура. От предвидените за доставка по проекта 400 бр. оборудвани медицински превозни средства (линейки) с необходимото оборудване и медицинска апаратура, към настоящия момент са доставени 392 броя линейки. Останалите 8 броя линейки ще бъдат доставени спрямо готовността за доставка от страна на изпълнителя на сключения договор в срок до 30.06.2025г. Продължава извършването на предвидените интервенции в инфраструктурата на 235 обекта от системата за спешна медицинска помощ в страната: - 92 обекта с изпълнени строително-монтажните работи и въведени в експлоатация; - 14 обекта с издаден АКТ 15 (в процес на изграждане и/или ремонт);	2019СП4.5	МФР Национално финансиране	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	- 90 обекта са в процес на изпълнение; - 39 обекта – предстои провеждане на нови процедури за избор на изпълнители на строително-монтажни работи.				
2	Инвестиция C12.I4: Създаване на система за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха³⁸ В изпълнение на инвестицията и в изпълнение на проект BG16RFOP001-4.002-0001-C01 “Осигуряване на въздушни превозни средства за реакция при спешни медицински състояния” е сключен договор с № РД-11-186 с Леонардо (LEONARDO S.P.A.) за доставка, гаранционна отговорност и гаранционно обслужване на 6 броя санитарни превозни средства за транспорт по въздух (хеликоптери), осигурени с необходимото оборудване и апаратура за оказване на спешна медицинска помощ, бе извършена доставка на наземно оборудване за оперативните бази, както и доставка на два хеликоптера по договора. Подписан е анекс за доставка на допълнителни 2 хеликоптера до 30.06.2026 г. До 25.04.2025 г. са доставени общо 3 броя хеликоптери с необходимото оборудване и апаратура, както и наземно оборудване за всички хеликоптери.	2019СП4.5 2020СП1.3	МВУ Национално финансиране	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение
3	Инвестиция: Изграждане на „Национална многопрофилна болница за активно лечение на деца“ в гр. София На 14.10.2024 г. е представен окончателният доклад “Структура, обхват и капацитет на Националната детска болница”, изготвен от IDOM/EIB, в изпълнение на проект „АА-011898-001 Национална педиатрична болница – Фаза 2 Консултантска подкрепа. С Решение № 769 от 13.11.2024 г. на Министерския съвет е дадено разрешение за сключване на окончателен договор за замяна на обособена част от недвижим имот, собственост на ЗИКДБ ЕАД срещу имот, собственост на „ШОРИ – 2005“ ООД. С Решение № 771 от 13.11.2024 г. на Министерския съвет е дадено съгласие за апортиране на недвижим имот – частна държавна собственост в капитала на ЗИКДБ ЕАД, гр. София.	2019СП4.5	Национално финансиране (чрез увеличаване капитала на „Здравна инвестиционна компания за детска болница” ЕАД към МЗ)	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение

³⁸ В процес на преговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	На 27.11.2024 г. между ЗИКДБ ЕАД и „Шори 2005“ ООД е сключен окончателен договор за замяна на обособена част от недвижим имот, собственост на Здравна инвестиционна компания за детска болница /ЗИКДБ/ ЕАД срещу имот, собственост на „ШОРИ – 2005“ ООД за нуждите за изграждане на Национална многопрофилна болница за активно лечение на деца (НМБАЛД).				
4	Реформа C11.R2: Реформа на социалните услуги Първата етапна цел от реформата е изпълнена с приемане на Наредбата за качеството на социалните услуги публикуването ѝ в ДВ (бр.48 от 28.6.2022). Изпълнението е докладвано и прието от ЕК в рамките на първото плащане по ПВУ. Втората етапна цел е изпълнена с приемане на Националната карта на социалните услуги с РМС № 574 от 8.8.2024 г., обнародвано в ДВ (бр.68 от 13.8.2024г.).	2019СП4.3 2020СП2.1	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	Изпълнена
5	Инвестиция C11.I4: Модернизиране на Агенцията за социално подпомагане Дейност 1 Сключени 126 договора за 3 421 196 лв., съответно: Поддейност 1.1 (Ремонти): сключени 70 договора, приключили ремонти в 70 териториални структури. От тях 32 ремонти – с подобрен клас на енергийна ефективност; Поддейност 1.2 (климатици): Сключени 28 договора, изпълнени 28 договора, монтирани 1180 бр. в 181 териториални структури (100 % от индикатор 181); Поддейност 1.3 (устройства изкачване стълби): сключени 28 договора, приключени 28 договора, доставени общо 147 устройства (100 %). По обществена поръчка с 20 обособени позиции за ремонти в териториални структури, за които не бяха получени оферти 2024 г. – сключени 17 договора за ремонти в 17 териториални структури, 1 договор е приключил. Дейност 2 Поддейност 2.1: Изпълнена – от 07.24 функционира резервен център за данни. Поддейност 2.2 : Сключен договор с изпълнител на 13.02.2025, срок за изпълнение 175 дни от възлагателното писмо.	2020СП2.1	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
6	Инвестиция С11.11: Модернизирание на дългосрочната грижа ³⁹ Постигнат е значителен напредък по процедура BG-RRP-11.010, като 52 общини вече имат избран изпълнител за извършване на планираните СМР дейности, за други 27 процедурата по избор е в ход. Към настоящия момент по тази процедура са сключени 79 договора с общини от целеви 81, като са издадени решения за предоставяне на БФП на останалите два проекта, които са на Столична община. Сключването на договорите предстои след представяне на необходимите разрешителни за строеж. Цел 294 Нови заведения, предоставящи грижи с настаняване за лица с увреждания – След сключването на договори (ключов етап 292) се изграждат 125 нови заведения, предоставящи грижи с настаняване, и 125 нови заведения, предоставящи дневни грижи за хора с увреждания. В допълнение, се доставя и монтира оборудване, включително обзавеждане. Подготвено е предложение за промяна на индикатора за брой услуги в Цел 294, предстои ПМС. По процедура BG-RRP-11.018 за нови социални и интегрирани здравно-социални услуги оценката на проектите предложения се извършва с ускорени темпове. Одобрени са проектите предложения на 27 общини. В процес на оценка са проектите предложения на още 35 общини, като се предвижда процесът да приключи до месец май 2025 г. Сключени са към момента 28 договора за 69 услуги. Направено е предложение за намаляване на амбицията на Цел № 294 по обективни причини. Санитарне с цел икономии на енергия на съществуващи заведения, предоставящи социални услуги. Има предложение за преместване в RePower главата. Формулирани са два варианта за изпълнение с различни бюджетни и технически параметри.	2019СП4.3	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	Забавено изпълнение
7	Инвестиция С11.13: Развитие на социалната икономика ⁴⁰ Към настоящия момент е изпълнена Цел 299 „Строителство и оборудване на 6 регионални фокус-точки“, изградена е мрежа от шест фокус-точки (регионални центъра) за подкрепа на социалната икономика в градовете	2019СП4.3 2020СП2.1	МВУ	Социална и икономическа устойчивост,	В процес на изпълнение

³⁹ Инвестицията е в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ

⁴⁰ Инвестицията е в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	Благоевград, Бургас, Варна, Габрово, Ловеч и Пловдив. Реализирани са строително-монтажните работи, закупено е заложеното по проекта оборудване и обзавеждане. В новите центрове са проведени 4 517 консултации с институции, физически и юридически лица от страна на служителите в регионалните центрове, с цел изграждане на мрежи за сътрудничество и вписване на социални предприятия в Регистъра на социалните предприятия. Като междинен индикатор за изпълнение до края на 2024 г. са заложили 2000 консултации. Към настоящия момент са обследвани 185 субекта на социалната и солидарна икономика, при заложили 200 бр. с краен срок декември 2024 г. Поставен е срок на фокус-точките до края на март 2025 г. да обследват заложените 200 бр. Към момента не е идентифициран риск и 192 субекта на ССИ, вписани в Регистъра на социалните предприятия и в Регистъра на хората с увреждания към АХУ са получили предложение за обследване. Към настоящия момент са създадени 18 бр. мрежи/кълъстери, при заложили 18 до края на 2024 г. Целта предвижда до края на 2025 г. да бъдат създадени общо 24 бр. Към момента не е идентифициран риск. Стартирана е обществена поръчка за „Разработване и въвеждане в експлоатация на дигитална социално иновативна платформа“. През май 2025 г. се очаква да стартира обществена поръчка с предмет „Доставка на софтуерно и хардуерно оборудване за дигитализация на процесите на работа на субектите на социалната и солидарна икономика“ и до 31.12.2025 г. да бъдат дигитализирани производствените процеси на 100 предприятия.			включително ЕСПП	
8	Инвестиции по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 (ЕСФ+) Приоритет 2 на Програмата „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 е насочен към насърчаване на социалното включване и равните възможности за всички. Приоритетът е насочен към подобряване качеството на живот на възрастните хора, хората с увреждания, хората със специални нужди и други уязвими групи, включително децата, както и активно включване и равни възможности за по-добра заетост. По приоритета се предвиждат също така изпълнението на „меки мерки“ в подкрепа на реформата за дългосрочна грижа. Мерките осигуряват	2019СП4.3 2020СП2.1	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕСПП	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	индивидуализирана подкрепа за уязвимите, насърчавайки активното участие в обществения живот на всеки човек с увреждане, инвестирайки и в персонала полагащ грижа. Ще се повиши качеството и обхватът на предоставяните социални услуги. Подкрепя се развитието на интегрираните услуги. По ПРЧР в това направление се реализират операциите „Грижа в дома“, „Интегрирани здравно-социални услуги“, „Продължаваща подкрепа за дългосрочна грижа“ и „Бъдеще за децата“.				
9	Реформа C12.R3: <i>Повишаване на привлекателността на здравните професии и насърчаване на по-балансираното разпределение на здравните специалисти на територията на страната</i>⁴¹ Приети са част от измененията в законовите и подзаконовни нормативни актове, касаещи възможността медицинските специалисти да създадат своя собствена практика (изменение в Закона за лечебните заведения, ДВ, бр. 54 от 2020 г.), опростяване на процеса на одобрение на лечебни заведения за предоставяне на обучение на студенти по медицина (актуализирана Наредба № 8 от 13 ноември 2019 г., ДВ. бр.70 от 24 Август 2021г.), покриване на разходите за обучение на студенти, които са сключили договори с работодател (изменения и допълнения в Закона за висшето образование, ДВ, бр. 17 от 2020 г.). Предстоящи са изменения и допълнения в нормативни актове, свързани с останалите елементи от реформата.	2019СП4.5 2020СП1.3	МВУ Национално финансиране	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	Забавено изпълнение
10	Реформа C12.R4: <i>Стратегическа рамка и план за увеличаване на наличието на първични и амбулаторни грижи</i> Разработени и съгласувани с ЕК са Национална стратегия за подобряване на достъпността и капацитета на първичната извънболнична медицинска помощ и осигуряване на балансирано териториално разпределение на медицинската помощ и здравните грижи в Република България 2027 г. и план за действие за изпълнение на стратегията. Предстои приемане от Министерския съвет.	2019СП4.5	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	Забавено изпълнение

⁴¹ Реформата е в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
11	Реформа C12.R5: Подкрепа за по-доброто осигуряване на профилактични скринингови дейности Разработен и съгласуван с ЕК е Национален план за развитие на широкообхватен пренатален и неонатален скрининг, и скрининг на социалнозначимите заболявания 2027. Предстои приемане от Министерския съвет.	2019СП4.5	МВУ Национално финансиране	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	Забавено изпълнение
12	Инвестиция C12.II: Модернизиране на болничните заведения Обявена е обществена поръчка с предмет „Доставка на апаратура за диагностика и лечение на онкологични заболявания“. Към момента няма сключени договори в изпълнение на инвестицията, както и не са направени авансови плащания, поради обжалване на обществената процедурата във Върховния административен съд. Компонент „Модернизиране на системата за педиатрични грижи в страната“ – Обявена е първата част на обществената поръчка с предмет „Доставка, монтаж, въвеждане в експлоатация, обучение и гаранционен сервиз на медицинска апаратура по обособени позиции – ПЪРВА ЧАСТ“, с 19 обособени позиции, за общо 286 бр. апарати. Обществената поръчка е в процес на оценка на подадените от участниците оферти. По част от обособените позиции постъпиха жалби пред КЗК срещу решението на Възложителя за откриване на процедурата. КЗК се произнесе по всички жалби в полза на МЗ. В момента тече срока за обжалване пред ВАС на решението на КЗК. При липса на жалби то ще влезне в сила. Обявена е и втората част на обществената поръчка с предмет „Доставка, монтаж, въвеждане в експлоатация, обучение и гаранционен сервиз на медицинска апаратура и оборудване по обособени позиции – ВТОРА ЧАСТ“, с 26 обособени позиции, за общо 1435 бр. апарати. Срокът за подаване на оферти бе до 28 март 2025 година.	2019СП4.5 2020СП1.3	МВУ Национално финансиране	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение
13	Инвестиция C12.I3: Модернизация на психиатричната помощ⁴² Проведена е обществена поръчка с предмет „Избор на изпълнител за извършване на строително-монтажни работи за нуждите на структурите от психиатричната помощ, в изпълнение на инвестиция C12.I3: „Модернизация на психиатричната помощ“, включваща 18 обособени позиции“, в резултат	2019СП4.5	МВУ Национално финансиране	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение

⁴² Инвестицията е в процес на преговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	от която са избрани изпълнители с влязло в сила решение за класиране по всички 18 обособени позиции, като са сключени договори за всички тях.				
14	Инвестиция C12.I5: Национална цифрова платформа за медицинска диагностика Инвестицията се изпълнява, на 28.02.2025 г. има сключен договор с Консорциум Пакс Системи-България за разработване и внедряване на Националната цифрова платформа за медицинска диагностика и реализиране на хардуерната структура за работата на Националната цифрова платформа за медицинска диагностика.	2019СП4.5	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕСПП	В процес на изпълнение
15	Инвестиция C12.I6: Подобряване на националната система за спешни комуникации на номер 112 ⁴³ Инвестицията е предложена за значително намаляване на обхвата до размера на реформата и свързаните с нея договори, сключени до момента.	2019СП4.5	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕСПП	Забавено изпълнение
16	Инвестиция C12.I7: Развитие на амбулаторните грижи ⁴⁴ Одобрени от ръководството на Министерството на здравеопазването са апликационна форма и критерии за избор на населените места за изграждане на амбулаториите. Насоките за кандидатстване са съгласувани за режим на държавни помощи с Министерството на финансите. Предстои да бъде стартирана процедурата по набиране на проектни предложения. Във финален етап на подготовка е и обществена поръчка за апаратура, оборудване и обзавеждане. Предстои изпращането на документацията на ОП за предварителен контрол в АОП до края на месец март 2025 г.	2019СП4.5 2020СП1.3	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕСПП	В процес на изпълнение
17	Инвестиция C12.I2: Центрове за интервенционална диагностика и ендоваскуларно лечение на мозъчно-съдови заболявания ⁴⁵ В изпълнение на Дейност Първа е проведена обществена поръчка с 17 обособени позиции за избор на доставчици на медицинската апаратура, оборудване и обзавеждане, предвидени за закупуване по инвестицията.	2019СП4.5	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕСПП	В процес на изпълнение

⁴³ В процес на преговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ

⁴⁴ Инвестицията е в процес на преговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

⁴⁵ Инвестицията е в процес на преговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	Сключени са 9 договори за 12 обособени позиции с изпълнители за доставка на следната медицинска апаратура: 66 броя Интензивни легла, 5 броя Мобилни рентгени, 8 броя ЕЕГ апарата, 8 броя ЕКГ апарати, 6 броя Ехокардиографи, 43 броя Инвазивни и неинвазивни респиратори, 130 броя Перфузори, 90 броя Инфузионни помпи, 13 броя Дефрилатори, 5 броя Симулатори за обучение и 54/16 броя Пациентни монитори/Централни мониторинг станции. Горепосочената апаратура е заявена за доставка и ще бъде доставена, съгласно условията на сключените договори. В изпълнение на Дейност Втора „Изграждане на съвременна материално-техническа база“ в заключителен етап е подготовката на обществените поръчки за избор на изпълнители на СМР. Предстои обявяването им до края на месец март и в началото на месец април 2025 г.				
18	Инвестиции Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 (ЕСФ+) Специализантите, финансирани по проект BG05SFPR002-1.007-0001 „Специализация в здравеопазването +“ – Компонент 1, изпълняван по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027, са 129 броя. Сключени са договори със специализантите, пожелали финансиране по новия проект и отговарящи на условията за финансиране.	2019СП4.5	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение
19	Инвестиции Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 Към момента се провежда оценка на подадените проектни предложения по процедура BG16FFPR003-2.002 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини“. Публикувана е процедура за предоставяне на БФП BG16FFPR003-1.001 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 10-те градски общини – основни центрове на растеж“ със срок за кандидатстване 31.03.2025 г. и 10.06.2025 г. В процес на изготвяне е втора процедура за подбор на концепции за интегрирани териториални инвестиции с фокус върху енергийна ефективност на жилищни сгради, образователна, здравна и социална инфраструктура.	2019СП4.3 2019СП4.5 2020СП2.1	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
20	Инвестиции Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 (ЕСФ+) Към момента по линия на ПРЧР се изпълнява процедура "Започвам работа", Компонент 3 – "Заетост", по който приоритетно се включват в подкрепена заетост лица в неравностойно положение на пазара на труда в които попадат и лицата над 55-годишна възраст. По линия на ПРЧР са заложили за финансиране дейности за насърчаване на възрастните хора за по-дълго участие на пазара на труда (мотивиране за работа, разясняване на възможностите за различни форми на труд, подпомагане за започване на надомна работа или работа от разстояние и др.), насочване към работодатели и помощ при кандидатстване за работа и др. Мерките се предвижда да се реализират по линия на подходите ИТИ и BOMP. Процедурите, които се финансират по програмата, могат да се изпълняват до 2029 г. Предстои да стартират изпълнението на проекти, насърчаващи участието на възрастните хора на пазара на труда.	2020СП1.3	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение
21	Реформа C11.R1: Реформа на схемата за минимален доход Финализиран доклад за схемата за минимален доход е издаден от Министерството на труда и социалната политика и публикуван на уебсайта на министерството. Този елемент от реформата е докладван в рамките на второто искане за плащане по ПВУ. Приети са изменения в Закона за социално подпомагане (ДВ, бр.102 от 23.12.2022, в сила от 1.06.2023), Закона за насърчаване на заетостта (ДВ, бр.41 от 3.06.2022, в сила от 3.06.2022) и вторичното законодателство.	2019СП4.4 2020СП2.6	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	Изпълнена
22	Реформа C12.R1 "Актуализиране на стратегическата рамка на сектор „Здравеопазване“ Изпълнени и докладвани на ЕК в рамките на първото и второ искане за плащане по ПВУ са следните стратегически документи: Национална здравна стратегия 2021—2030 г. и план за действие за изпълнение на стратегията, Национална стратегия за психично здраве на гражданите на Република България 2021—2030 г. и план за действие за изпълнение на стратегията, Национална карта на дългосрочните нужди на сектор „Здравеопазване“,	2019СП4	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	Забавено изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	Национална стратегия за детско и юношеско здраве и педиатрична грижа в Република България 2021—2030 г. и план за действие за изпълнение на стратегията, Национален план за борба с рака в Република България 2021—2027 г. Разработени и съгласувани с ЕК са Национална стратегия за гериатрична грижа и остаряване в добро здраве в Република България 2030 г. и план за действие за изпълнение на стратегията. Предстои одобрение на документите от Министерския съвет.				
23	Инвестиции Програма „Храни и основно материално подпомагане“ 2021-2027 г., (ЕСФ+) Програмата е основен инструмент за подпомагане с храни и предоставяне на базова материална подкрепа на хора, които живеят в бедност и тежки материални лишения. Подкрепата се изразява в предоставянето на: - Топъл обяд – ежедневно в работни дни се подкрепят най-малко 50 хил. души. - Пакети с хранителни продукти и хигиенни материали – ежегодно на повече от 530 хил. лица. - Пакети за новородени деца – предвидено е да достигнат до 10 хил. до края на 2027 г. - Ваучери за детска кухня на деца от 10 месеца до 3 годишна възраст – предвидено е да достигнат до 10 хил. до края на 2027 г.	2020СП2.1	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение

6.8 Образование, умения и заетост

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
1	Реформа C1.R1: Реформа на предучилищното и училищното образование и на ученето през целия живот⁴⁶	2019СП4.2 2020СП2.2 2020СП2.4 2020СП2.5	МВУ	Социална и икономическа устойчивост,	Забавено изпълнение

⁴⁶ Реформата е в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	Изпълнени и докладвани на ЕК в рамките на първото и второ искане за плащане по ПВУ са част от компонентите на реформата. Приети са изменения на Закона за предучилищното и училищното образование и на вторичното законодателство, изменения на Закона за насърчаване на заетостта и План за действие за изпълнение на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021—2030 г.). В процес на изпълнение е компонентът, свързан с влизане в сила на измененията на нормативната уредба на професионалното образование и обучение. Измененията на Закона за професионалното образование и обучение са приети (ДВ, бр.27 от 29.3.2024 г.), както и част от вторичното законодателство. Работата по останалата част продължава.	2023СП3.8 2024СП3.1 2024СП3.6		включително ЕССП	
2	Инвестиция: Подобряване на инфраструктурата в сферата на основното и средното образование Инвестицията за подобряване на инфраструктурата в сферата на основното и средното образование за периода, обхващаща Програма „Изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища 2024–2027“ и Програма „Изграждане и основен ремонт на спортни площадки и физкултурни салони в държавните и общинските училища 2024–2027“ се изпълняват поетапно. Дейностите напредват по график, като се модернизира учебната среда, подобрява енергийната ефективност и се създават съвременни условия за обучение.	2020СП2.5	Национално финансиране	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение
3	Инвестиция С1.11: Центрове за НТИМ и иновации в образованието⁴⁷ Подписан е Договор за финансиране за изграждане или обновяване на Национален STEM център и три регионални STEM центрове на 26 август 2024 г. между Изпълнителна агенция „Програма за образование“ и Национален STEM център. Изграждането на Национален STEM център е в процес. Подписани са 2227 договора с крайни получатели за изграждане или обновяване на лаборатории за НТИМ в училищата, в т.ч. на класни стаи с достъп до високи технологии. Дейностите по изграждане/обновяване са в процес на изпълнение.	2019СП4.1 2020СП2.2 2020СП2.4 2020СП2.5 2024СП3.1	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение

⁴⁷ Инвестицията е в процес на преговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
4	Инвестиция С1.12: Модернизиране на образователната инфраструктура⁴⁸ Към момента по всички договори с КП по инвестицията са сключени договори с изпълнители или са обявени обществени поръчки за избор на изпълнител. Направеният анализ на риска показва, че всички инвестиции са с добър темп на реализация, няма непреодолими рискове и при добро управление на риска ще бъдат постигнати планираните етапни и крайни цели по Плана, като към настоящия момент голяма част от заложените етапни цели вече са постигнати. Към 31.03.2025 г. са сключени 151 договори с изпълнители за обновяване на съществуващите сгради на образователни институции по дейности „Модернизиране на образователната среда“, „Изграждане на центрове за високи постижения в ПОО“ и „Ремонт и рехабилитация на общежития в системата на училищното образование“, което представлява 93 % от заложената целева стойност от 163 подписани договори с изпълнители по процедури. Съществува висок риск за изпълнението на 8 нови сгради (4 детски градини и 4 училища) по дейност „Изграждане на нови сгради на училища и детски градини“, както и забавяне в изпълнението на дейност „Изграждане на кампуси“. Информацията се актуализира непрекъснато предвид обхвата и динамичното изпълнение на дейностите по инвестицията.	2019СП4.1 2024СП3.1	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение
5	Инвестиция С1.13: Предлагање на обучения за придобиване на умения в областта на цифровите технологии⁴⁹ По Компонент 1 „Национална виртуална платформа за обучения", в изпълнение на заложените срокове в плана за действие, на 07.03.2025 г. в Централизирана автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“ (ЦАИС ЕОП), са публикувани пълните пакети с документи по процедури за избор на изпълнител с предмет „Внедряване и развитие на виртуална платформа за електронно обучение на възрастни" и „Изграждане и администриране на системна среда за функциониране и развитие на виртуална платформа за електронно обучение". Същите могат да бъдат достъпни на следните електронни адреси: https://app.eop.bg/today/450236 и https://app.eop.bg/today/444308. Към 24.03.2025 г. са подадени 145 922 заявления от лица, желаещи да се включат	2019СП4.1 2019СП4.2 2020СП2.2 2020СП2.4 2024СП3.1 2024СП3.2 2024СП3.6	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП; Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение

⁴⁸ Инвестицията е в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ

⁴⁹ Инвестицията е в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	в обученията и са издадени 118 369 електронни ваучера. Издадени са общо 66 865 сертификати.				
6	Инвестиция С1.14: Младежки центрове⁵⁰ На 20.06.2024 г. със Заповед на министъра на образованието и науката е определен Национален координационен център. Подписани 9 договора с центрове в областни градове и 10 договора с центрове в градове, които не са областни. Национален фокусен център – подписан договор на 28.01.2025 г. Към настоящия момент се провеждат процедури за подбор и назначения на екип. Инвестицията е в процес на изпълнение, като на този етап е в ход изграждането/обновяването на младежките центрове.	2019СП4.1 2019СП4.2 2020СП2.2 2020СП2.4 2024СП3.1 2024СП3.2 2024СП3.6	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение
7	Инвестиция С11.15- Модернизиране на Агенцията по заетостта⁵¹ В ЦАИС ЕОП са обявени следните процедури за избор на изпълнител - „Изграждане на система за оценка на ефективността и ефикасността на предлаганите от Агенция по заетостта услуги, базирана на данни от свързани административни регистри“ по Дейност 3, с временен номер от системата Т451801; - „Разработване и внедряване на софтуер за обработка на резултатите от анкетни проучвания“ по Дейност 4, с временен номер от системата Т452246; - „Разработване и внедряване на Уеб Приложение „Професионален компас“ по Дейност 5, с временен номер от системата Т451440. На 26.03.2025 г. документацията за обявяване на обществена поръчка за изпълнението на дейност 6 „Разработване на нови и/или усъвършенствани електронни услуги“ е изпратена на АОП за извършване на задължителен предварителен контрол по чл. 229, ал. 1, т. 2, б. „ж“ от ЗОП. След извършване на контрол от АОП документацията ще бъде предоставена на Дирекция	2020СП2.2	МВУ	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	Забавено изпълнение

⁵⁰ Инвестицията е в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ

⁵¹ Инвестицията е в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	„Национален фонд“ в Министерство на финансите (МФ) за извършване на предварителен контрол. На 18.03.2025 г. е предоставена през ИСУН 2020 на дирекция „Национален фонд“ в МФ за осъществяване на предварителен контрол документация за възлагане на поръчка за извършване на инженерни услуги, чрез прецизно 3D лазерно заснемане, изготвяне КС и КСС в рамките на Дейност 7. На 27.03.2025 г. от дирекция „Национален фонд“ в МФ е изпратено становище от извършен предварителен контрол. След отразяване на отправените препоръки по документацията се очаква до 02.04.2025 г. да бъде обявена процедурата. На 26.03.2025 г. е изготвена техническа спецификация за закупуване, доставка и монтаж на офис обзавеждане за нуждите на дейност 7 „Трансформиране на работната среда в местата за групови мероприятия“. Инициирани са действия по подготовка за обявяване на обществената поръчка. Агенция по заетостта е в процес по изготвяне на технически спецификации за изпълнение на дейност 9 „Дигитализация на процедурите по регистрация на търсещите работа лица чрез таблети с digital signature, ID card reader за четене на документи и автоматизация на процесите в ДБТ“ и дейност 10 „Дигитализация на процедурите за проверка на изпълнението на договори на АЗ за обучение и заетост чрез миникомпютри с дигитална писалка“, като се предвижда на 31.03.2025 г. същите да бъдат предоставени на Министерство на електронното управление. Агенция по заетостта е в процес по изготвяне на техническа спецификация за изпълнение на дейност 11 „Актуализация, разширяване и надграждане на електронен модул „Личностен профил на търсещо работа лице“, като след нейното финализиране същата ще бъде предоставена на Министерство на електронното управление.				
8	Инвестиции Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 (ЕСФ+) По ПРЧР се реализират мерки (операция „Адресиране на предизвикателствата на пазара на труда“), насочени към подобряване качеството и ефективността на активната политика на пазара на труда.	2019СП4.1 2020СП2.2 2020СП2.4 2023СП3.8	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	Изпълняват се операции „Квалификация, умения и кариерно развитие за заети лица“ и Компонент 2 на операция „Започвам работа“ и операция „Дигитални умения“. Програмата осигурява възможности за обучения за повишаване на квалификацията и преквалификацията на заети лица в риск от загуба на работа вследствие на реструктуриране на икономиката (в резултат от глобализация, въвеждане на нови технологии, закриване на неекологични производства, климатичните преходи и др.), вкл. придобиването на „зелени“ умения.				
9	Инвестиции програма Образование 2021-2027 1. По Приоритет 1 „Приобщаващо образование и образователна интеграция“ 1.1. В процес на изпълнение са следните процедури, които са операции от стратегическо значение: BG05SFPR001-1.001 „Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в училищното образование“ –(проект “Успех за теб“) и BG05SFPR001-1.003 „Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в предучилищното образование“. –(проект “Силен старт“). Целта на инвестицията е да се подобри приобщаващия характер на образователната система с фокус върху деца от уязвими групи, включително роми, чрез, извънкласни занимания, кариерно ориентиране, както и интензивна работа с родители и др. Изпълнението на дейностите допринася за прилагането на Европейската гаранция за децата. Също така в процес на изпълнение са процедура „Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в училищното образование“ и процедура „Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в предучилищното образование“. 2. По Приоритет 2 „Модернизация и качество на образованието“ се работи по обявяване за кандидатстване по процедура BG05SFPR001-2.001 „Подобряване на качеството на общото образование чрез ефективно прилагане на компетентностен модел“, която е операция от стратегическо значение. Целта на инвестицията е да се подкрепи образователния процес за развитие на ключови компетентности във всички образователни етапи от училищното образование чрез насърчаване на използването на различни подходи, инструменти и среди за преподаване и учене. На същия етап е и работата по процедура „Дигитална трансформация на училищното образование“. Целта е дигитална трансформация на училищното	2019СП4.2 2020СП2.5 2024СП3.1 2024СП3.2	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	образование. Поставен е фокус към преодоляване на дигиталното изключване на ученици от маргинализирани групи, вкл. роми и намаляване на риска от отпадане, причинен от ограничения достъп до цифрови технологии. По линия на приоритет: 3. Връзка на образованието с пазара на труда в процес на изпълнение е процедура BG05SFPR001-3.001 „Модернизиране на професионалното образование и обучение“, която е операция от стратегическо значение. Проектът цели предоставяне на модерно и висококачествено професионално образование и обучение (ПОО), отговарящо на динамичните потребности на пазара на труда. Създадени са 20 Секторни съвета по умения (ССС) за съвместна работа между професионалните гимназии и други доставчици на ПОО. Също така е утвърден нов СППОО с актуализирани 46 професионални направления През м. април 2025 г. е обявена процедура за кандидатстване „Развитие на дуалната образователна система в ПОО (подход ИТИ)“. Процедурата има за цел да повиши качеството и утвърждаване на дуалната образователна система. През 2025 г. е планирана процедура за подбор на проектни предложения, насочена към дуалната система на обучение в ПОО, с аналогични параметри.				
10	Инвестиции програма Образование 2021-2027 Дейности за повишаване на уменията и капацитета на педагогическите специалисти. Мерките за подобряване на обучението на учителите са предвидени в Програма „Образование“ като хоризонтален елемент. По Приоритет 1 „Приобщаващо образование и образователна интеграция“ се изпълнява процедура „Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в училищното образование – (проект “Успех за теб“) и процедура BG05SFPR001-1.003 „Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в предучилищното образование“ – (проект Силен старт“) По Приоритет 2. „Модернизация и качество на образованието“ се изпълнява процедура „Подобряване на качеството на общото образование чрез ефективно прилагане на компетентностен модел“ ще се провеждат обучения за преподаване в STEM среда, което осигурява допълване на подкрепата за изграждане на училищна STEM среда, финансирана от Плана за	2024СПЗ.3 2024СПЗ.4	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	възстановяване и устойчивост, както и процедура „Дигитална трансформация на училищното образование“ По Приоритет: 3. Връзка на образованието с пазара на труда се изпълнява процедура „Модернизиране на професионалното образование и обучение“, процедура „Развитие на дуалната образователна система в ПОО (подход ИТИ) и процедура „Подкрепа за Центровете за високи постижения в ПОО“				
11	Инвестиция: Образователна инфраструктура (Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027) Към момента се провежда оценка на подадените проектни предложения по процедура BG16FFPR003-2.002 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини“. Публикувана е процедура за предоставяне на БФП BG16FFPR003-1.001 „Подкрепа за интегрирано градско развитие“ в 10-те градски общини – основни центрове на растеж“ със срок за кандидатстване 31.03.2025 г. и 10.06.2025 г. В процес на изготвяне е втора процедура за подбор на концепции за интегрирани териториални инвестиции с фокус върху енергийна ефективност на жилищни сгради, образователна, здравна и социална инфраструктура.	2020СП2.5 2024СП3.1 2024СП3.2	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение
12	Инвестиция: Справедлив преход (Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027) Публикувана е процедура за предоставяне на БФП BG16FFPR003-4.002 „Подкрепа за работещите в засегнатите сектори чрез обучения за квалификация и преквалификация“ със срок за кандидатстване 13.03.2025 г. и 13.03.2026 г. Към момента се провежда оценка на подадените проектни предложения в рамките на първи краен срок за кандидатстване; Публикувана е процедура за предоставяне на БФП BG16FFPR003-4.003 „Картографиране на уменията на косвено засегнатите лица в най-силно засегнатите от климатичния преход области“ със срок за кандидатстване 13.02.2025 г. Издадено е решение за предоставяне на БФП, като към момента се процедира сключване на административен договор за предоставяне на БФП с конкретния бенефициент	2020СП2.4 2024СП3.6	МФР	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
13	Инвестиция: Подобряване на енергийната ефективност и обновяване на спортна инфраструктура <u>Относно обновяване на спортната инфраструктура:</u> През 2024 г. са подписани 17 договора за финансово подпомагане по Национална програма за споделено финансиране на инвестиционни спортни обекти от 2023 г. От тях към момента са изпълнени 7 обекта, а останалите 10 ще приключат изпълнение през 2025 г. За други две открити програми през 2024 г. се очаква осигуряване на средства – след като бъде прието постановление за изпълнение на държавния бюджет за 2025 г. Това са: - Национална програма за споделено финансиране на инвестиционни спортни обекти от 2024 г.; - Програма за финансово подпомагане на изграждането и обновяването на спортни обекти – държавна и общинска собственост за 2024 г. <u>Относно енергийната ефективност:</u> Проектите, които кандидатстват по програмите, предвиждат дейности по прилагане на мерки за енергийна ефективност на обектите, където е приложимо.	2019СП4.1 2024СП3.1	Национална финансиране	Социална и икономическа устойчивост, включително ЕССП	В процес на изпълнение

6.9 Водоснабдяване и пречистване на отпадъчни води

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
1	Реформа C9.R2: Продължаване на реформата във водния сектор⁵² Законопроектът за водоснабдяването и канализацията е публикуван за обществено обсъждане няколко пъти, последно в периода 21 ноември – 5 декември 2024 г. Съгласуван с ЕК и изпратен за съгласуване по чл. 32 от УПМСНА. Предстои приемане от МС и внасяне за разглеждане в Народното събрание.	2019СП3.3	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в	Забавено изпълнение

⁵² Реформата е в процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
				областта на климата	
2	Инвестиция С9.11: Програма за изграждане/доизграждане/реконструкция на водоснабдителни и канализационни системи, включително пречиствателни станции за отпадъчни води за агломерациите между 5 000 и 10 000 еквивалент жители⁵³ Инвестиция С9.11 се прехвърля към Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., като се предвижда допустимост на подкрепа за агломерации между 5 000 и 10 000 екв. ж. – инвестиции, договорени в рамките на НПВУ (за които това финансиране е възпрепятствано) за поименно посочени 10 агломерации.	2019СП3.3	МВУ МФР	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	Забавено изпълнение
3	Инвестиции по Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.: Изграждане, рехабилитация и модернизиране на ВиК инфраструктура за агломерации с над 10 000 екв. ж. Обявени процедури по Приоритет 1 “Води“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.: - Втора фаза на ВиК проекти, чието изпълнение е започнало през периода 2014–2020 г. (приключила, сключени договори с 5 общини на обща стойност БФП 466.77 млн. лв.) - Изграждане на ВиК инфраструктура за 7 ВиК оператора (приключила, сключени договори със 7 общини на обща стойност БФП 761.69 млн. лв.) - Модернизиране на органите на държавния здравен контрол за осъществяване на мониторинг на качеството на питейните води (приключила, проектното предложение на МЗ е в оценка) Финансови инструменти по приоритет "Води" на ПОС 2021-2027 г. (сключено споразумение с ФМФИБ, бюджет: 39.12 млн. лв.)	2019СП3.3 2023СП3.1 2024СП4.5	МФР	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение

⁵³ Инвестицията е в процес на преговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ.

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
4	Реформа за ефикасно и устойчиво използване на водните ресурси в страната, посредством намаляване на загубите на вода в хидромелиоративните съоръжения, което от своя страна ще има положителен ефект за околната среда и адаптиране към последиците от изменението на климата. Дейностите, които се предлагат да се извършват по напоителни канали, напоителни полета, деривации, помпени станции, тръбопроводи, изравнители, водохващания, язовири, са свързани с изготвяне на работни проекти и последваща реализация на строителството. В процес на изпълнение са дейности по проектиране. Изготвят се технически проекти за рехабилитация на хидромелиоративната инфраструктура на дюкери, участъци от главни напоителни канали и съоръжения за измерване на водни количества, които се провеждат през тях.	2019СПЗ.3	Национално финансиране	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение
5	Инвестиция: Привеждане в добро експлоатационно състояние на комплексни и значими язовири Извършват се подводни водолазни огледи със заснемане на всички съоръжения на язовирите – публична държавна собственост. В процес на изготвяне са анализ и оценка на носещата способност и на устойчивостта на язовирните стени и съоръженията към тях.	2019СПЗ.3	Национално финансиране	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение

6.10 Климат, околна среда и селско стопанство

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
1	Инвестиционни интервенции от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027 г.: Съгласно Индикативен годишен график за планираните приеми за 2025 г. за интервенция „Инвестиции в земеделските стопанства, насочени към опазване на компонентите на околната среда“ е предвиден прием в периода септември-ноември, а за интервенция „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти, насочени към опазване на компонентите на околната среда“ – в периода ноември 2025 г.-януари 2026 г.	2020СП3.4 2020СП3.5	МФР	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение
2	Реформа C4.R9: Пътна карта за неутралност по отношение на климата⁵⁴ Министерски съвет е приел с Решение № 618 от 13 септември 2023 г. за одобряване на Доклад със сценариите и препоръки за декарбонизация на енергийния сектор и Предложение към Народното събрание за Пътна карта за климатична неутралност. Решението на НС за приемане на Пътна карта за климатична неутралност на Република България е прието на 6 октомври 2023 г. и обн. ДВ брой 86/2023 г., с което етапът е деклариран като изпълнен. В резултат на получени коментари от ЕК са положени усилия за отстраняване на откритите от ЕК несъответствия с изискванията на етапа, като актуализираната Пътна карта е приета на два пъти от МС – с Решение № 59 от 26 януари 2024 г. и с Решение № 482 от 4 юли 2024 г. И двете са предложени на НС, но не са разгледани нито от 49-то, нито от 50-то Народно събрание. Предстои предоговаряне на етапа по член 21(1) от Регламента за МВУ.	2019СП3.3 2020СП3.5 2020СП3.8 2022СП3.1 2023СП3.1 2024СП4.1	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	Забавено изпълнение
3	Реформа C6.R1: Актуализиране на стратегическата рамка на аграрния сектор В изпълнение на реформата е разработена „Национална програма за действие за принос към изпълнение на целите на Стратегията „От фермата до трапезата“ до 2030 г.“, приета с Решение № 857 на Министерския съвет от 13 декември 2024 г. Програмата се фокусира върху насърчаване на зелени	2020СП3.5	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в	Изпълнена

⁵⁴ В процес на предоговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	инвестиции, устойчиво управление на природните ресурси (вода, почва, въздух), адаптиране към и смекчаване на изменението на климата. Програмата за действие е придружена от създаването на специален механизъм за наблюдение и докладване на нейното изпълнение. Изпълнението е съгласувано с ЕК.			областта на климата	
4	Инвестиция С6.11: Фонд за насърчаване на технологичния и екологичния преход на селското стопанство⁵⁵ По двете направления на инвестицията са сключени 1 540 договора за финансово подпомагане. Приключено е изпълнението на 790 проекта, по 470 от които финансовата помощ вече е разплатена. В процес на обработка са искания за плащане по 320 проекта. До края на 2025 г. се очаква да бъдат изпълнени останалите договорени 750 проекта, а плащанията по тях ще бъдат извършени през първото тримесечие на 2026 г.	2020СП3.5	МВУ	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение
5	Инвестиции по Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.: Въвеждане на съоръжения, системи и бизнес модели за използване на отпадъците като ресурси, в подкрепа на кръговата икономика, и осигуряване на необходимата инфраструктура за третиране на битови отпадъци, образувани в страната. Обявени процедури по Приоритет 2 “Отпадъци“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.: • Мерки за изграждане, разширяване и/или надграждане на общински/регионални системи за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци (приключила, 12 проектни предложения са в оценка, 2 проектни предложения са одобрени – предстои подписване на договори) • Мерки за изграждане, разширяване и/или надграждане на общински/регионални системи за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци-втора (приключила, 18 проектни предложения са в оценка)	2019СП3.4 2020СП3.5 2022СП1.2 2023СП1.3	МФР	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение

⁵⁵ Инвестицията е в процес на преговаряне с ЕК по чл.21 от Регламента за МВУ

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	• Модели за оптимизиране на процеса на управление на битовите отпадъци от общините в България (приключила, сключен договор с НСОРБ на стойност 4.995 млн. лв.) • Рекултивация на регионални депа/клетки на регионални депа за битови отпадъци (приключила, сключени 10 договора с общини на стойност БФП 21.65 млн. лв.) • Рекултивация на регионални депа / клетки на регионални депа за битови отпадъци – втора (отворена, етапни срокове за кандидатстване, обща стойност БФП 59.7 млн. лв.) • Финансови инструменти по приоритет "Отпадъци" на ПОС 2021-2027 г. (сключено споразумение с ФМФИБ, бюджет: 29.34 млн. лв.)				
6	Инвестиции по Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.: Ефективна защита на природни местообитания и видове с европейско и национално значение в Националната екологична мрежа и извън нея. Обявени процедури по Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.: • Изпълнение на мерки 54, 55 и 56 от Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000 (приключила, сключен 1 договор на стойност БФП 631 хил. лв.) – с цел подобряване на природозащитното състояние на крайбрежни, скални и дюнни типове природни местообитания чрез премахване на нетипична храстова и дървесна растителност и инвазивни чужди видове и чрез изграждане/поддържане на съоръжения за обществен достъп • Изпълнение на мерки 28 и 61 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 (приключила, получено едно проектно предложение, отхвърлено на етап оценка) – с цел подобряване на природозащитното състояние на сладководни типове природни местообитания чрез регулиране на достъпа на животни до влажните зони и ограничаване на пашата • Изпълнение на мерки 28 и 61 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 – 2 (приключила, получено едно проектно предложение, отхвърлено на етап оценка) • Оптимизиране на инфраструктурата от мрежи (с места за наблюдение) за прилагане на схемите за мониторинг на горски екосистеми в страната (приключила, сключен договор с ИАОС на стойност БФП 4.7 млн. лв.) • Изпълнение на мярка 4 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 (приключила, 1 проектно предложение е в оценка) – с	2022СП1.2 2023СП1.3	МФР	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	цел подпомагане изпълнението на реформата по НПВУ за създаване на органи за управление на защитените зони от мрежата Натура 2000 чрез функционално обезпечаване на органите за управление на защитените зони по Натура 2000 - Изпълнение на мерки 46, 47, 48, 49 и 74 (част I) от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 (приключила, 6 проектни предложения са в оценка) – с цел подобряване на природозащитното състояние на горски типове природни местообитания чрез пилотни дейности за: демонстриране и въвеждане на лесовъдски практики и чрез проучвания и експериментиране на лесовъдски практики, както и подобряване на хранителната база за вида кафява мечка (<i>Ursus arctos</i>) - Техническа помощ за инвестиции в зоологически градини (приключила, сключени 18 договора на стойност БФП 3.21 млн. лв.) - Изпълнение на мярка 67 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 (приключила, сключен 1 договор на стойност БФП 762 хил. лв.) – с цел подобряване на природозащитното състояние на пещеролюбиви видове прилепи чрез възстановяване и поддържане на входовете и микроклимата в пещери - Изпълнение на мярка 69 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 (приключила, сключен 1 договор на стойност БФП 354 хил. лв.) – с цел подобряване на природозащитното състояние на видове риби чрез подсилване на популацията им в подходящи местообитания - Изпълнение на мярка 70 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 (приключила, 19 проектни предложения са в оценка) – за извършване на подхранвания на защитени видове птици - Мониторинг на популацията на вида кафява мечка (приключила, 1 проектно предложение е в оценка) Изпълнение на мярка 68 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 (отворена) – с цел подобряване на природозащитното състояние на видовете влечуги шипоопашата костенурка, шипобедрена костенурка, ивичест смок, каспийска костенурка, пъстър смок, леопардов смок, чрез увеличаване на свързаността на местообитанията им (изграждане на зелена инфраструктура)				
7	Инвестиции по Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.: Адаптация към климатичните промени чрез предотвратяване и управление на риска от бедствия.	2022СП1.2 2023СП1.3	МФР	Справедлив екологичен и цифров преход, включително	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	Обявени процедури по Приоритет 4 „Риск и изменение на климата“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.: - Обезпечаване наземния капацитет за борба с горски пожари и подготовка на населението за реакция (приключила, сключен договор с ГДПБЗН-МВР на стойност БФП 169.96 млн. лв.) - Разширяване на обхвата на Системата за ранно предупреждение и оповестяване на населението на областно ниво (NUTS 3) за територията на страната (приключила, сключен договор с МВР на стойност БФП 75.087 млн. лв.) – насочена към доизграждане и модернизиране на СРПО на населението на областно ниво с цел осигуряването на пълна функционалност на областно и общинско ниво, насочена към превенция на населението при бедствия и извънредни ситуации в условията на изменение на климата - Актуализация на Плановите за управление на риска от наводнения за периода 2028-2033 г. (приключила, 4 проектни предложения са в оценка) Мониторинг и прилагане на мерки за превенция и защита при неблагоприятни геодинамични процеси (отворена – етапни срокове на кандидатстване, сключени първи 4 договора с АПИ на стойност БФП 30.17 млн. лв.)			съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	
8	Инвестиции по Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.: Намалване на нивата на замърсителите и достигане на установените норми в районите с нарушено качество на въздуха. Обявени процедури по Приоритет 5 „Въздух“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.: - За по-чист въздух! (приключила, сключени 18 договора с общини на стойност БФП 476.15 млн. лв.) – с цел подобряване качеството на атмосферния въздух (КАВ) чрез намаляване наднормените нива на фини прахови частици (ФПЧ10) на територията на общини с нарушено КАВ по този показател в периода 2017-2021 г. чрез подмяна на отоплителните устройства на твърдо гориво с екологични алтернативи - За по-чист въздух! (2) (приключила, сключени 3 договора с общини на стойност БФП 126.49 млн. лв.) - Зелени мерки в градска среда (приключила, сключени 2 договора с общини на стойност БФП 11.89 млн. лв., предстои подписване на 3 договора) – с цел подобряване на КАВ чрез мерки за справяне с вторичното разпрашаване – зелена инфраструктура в градска среда	2022СП1.2 2023СП1.3 2023СП3.1 2024СП4.1	МФР	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	В процес на изпълнение

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
	- Зелени мерки в градска среда (2) (приключила, сключен 1 договор с община на стойност БФП 1.97 млн. лв.) - Зелени мерки в градска среда (3) (отворена, стойност БФП 48.411 млн. лв.) - Зелени мерки в градска среда (4) (отворена, стойност БФП 11.239 млн. лв.) - Подобряване на мониторинга на качеството на атмосферния въздух на национално ниво (приключила, сключен договор с ИАОС на стойност БФП 11.04 млн. лв.). - Национални стратегически документи в сектор „Въздух“ (приключила, сключен договор с МОСВ на стойност 1.962 млн. лв.) – с цел актуализиране на Националната програма за контрол на замърсяването на въздуха (НПКЗВ) 2020-2030 г., както и подобряване реда и начина на организиране на Национална инвентаризация на емисиите на вредни вещества Създаване на Национална мрежа на експерти по качество на атмосферния въздух (приключила, сключен договор с АСЕКОБ на стойност 2.497 млн. лв.)				
9	Инвестиция C5.11: Интегриране на екосистемния подход и прилагане на природосъобразни решения при опазването на защитените зони от мрежата „Натура 2000“.⁵⁶ Изпълнението е възпрепятствано заради многократно обжалване на обществената поръчка за основните дейности, поради което инвестиция C5.11 не може да се реализира в срока на изпълнение на НПВУ. На осмо заседание на Комитет за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. от 4 март 2025 г. е одобрено изменение на програмата, с което се включва инвестицията в цялост.	2022СП1.2 2023СП1.3	МВУ МФР	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата	Забавено изпълнение

⁵⁶ Инвестицията е предложена за отпадане в рамките на предоговарянето по чл. 21 от Регламента за МВУ

6.11 Отбрана

	Инвестиция /Реформа	Специфични препоръки	Източник на финансиране	Общи приоритети	Статут на изпълнение
1	Инвестиция: Модернизация и придобиване на нови способности от Въоръжените сили на Република България Продължава изпълнението на Програма за развитие на отбранителните способности на Въоръжените сили (ВС) на Република България 2032, План за развитие на ВС до 2026г. и Програма за инвестиции в отбраната до 2032 г. През 2025 г. се изпълняват следните големи инвестиционни проекти: - Придобиване на нов тип боен самолет" – 1 и 2 етап, в т.ч. Многофункционална система за разпределение на информация – Съвместна тактическа радиосистема (MIDS JTRS); - Придобиване на основна бойна техника за изграждане на батальонни бойни групи от състава на механизирана бригада; - „Придобиване на многофункционален модулен патрулен кораб за ВМС“; „Придобиване на зенитно-ракетни комплекси“.	X	Национално финансиране	Изграждане на отбранителни способности	В процес на изпълнение

7 ПРИЛОЖЕНИЕ

Таблица III: Докладване за прилагането на Европейския стълб за социалните права: Главни мерки и техния очакван ефект

Принцип	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
1. Образование, обучение и учене през целия живот	1. С промяна в Закона за професионалното образование и обучение се въвеждат промени, целящи предоставяне на гъвкави възможности за обучение на възрастни над 16 години за придобиване на умения и компетенции, съответстващи на единна единица за резултати от обучението (ЕРУ) в съответствие с Държавните образователни стандарти (ДОС) чрез посещаване на краткосрочни курсове или чрез валидиране. В допълнение, прехвърлянето и натрупването на ЕРУ е нова законодателна мярка за насърчаване на повишаването на квалификациите Прехвърлянето на ЕРУ гарантира пропускливост в квалификацията – от една професия в друга в една и съща образователна област, или ако ЕРУ са свързани с компетентности в рамките на общата професионална подготовка в ПОО, като безопасност и здравословни условия на труд и опазване на околната среда, Икономика и предприемачество, обучаемите могат да натрупат и прехвърлят тези ЕРУ във всички професии в Списъка на професиите за професионално образование и обучение. 2. Актуализиране на съдържанието и обхвата на програмите за професионално образование и обучение (ПОО) и учене през целия живот (УЦЖ), в съответствие с нуждите на пазара на труда и цифровия преход.	1. Повишаване нивото на участие на възрастните в ученето 2. Подобряване на пригодността за заетост и уменията на работната сила: повишаване на достъпа до качествено образование и обучение, развитие на базови и цифрови умения, подкрепа за приобщаване на уязвими групи и стимулиране на участието в УЦЖ. 3. Повишаване на цифровите и зелените умения

Принцип	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	3. Съгласно измененията на Закона за ПОО, които влязоха в сила от 29.03.2024 г., общата професионална подготовка за всички професии включва компетентности за опазване на околната среда (чл.28, ал. 1) и цифрови компетентности в специфичната професионална подготовка за всяка отделна професия (чл.28б, ал. 1). (https://www.mon.bg/profesionalno-obrazovanie/uchebni-planove-i-programi/uchebni-planove-i-programi-po-godini/uchebni-planove-i-programi-po-profesionalna-podgotovka-utvardeni-prez-2024-g/) 4. Осигуряване на безплатен транспорт за децата в задължителна предучилищна възраст и за учениците от I до XII клас включително, както и за учениците, които се обучават за придобиване на квалификация по професия по чл. 283, ал. 2 от ЗПУО; 5. Осигуряване на приобщаваща среда за гарантиране на активното участие в образователния процес и социализацията на всяко дете сред връстниците. 6. Включване на безработни лица в обучение, финансирано с държавния бюджет за активна политика на пазара на труда	4. Осигурен безплатен, безопасен и екологичен транспорт на децата/учениците до образователните институции (ежегодно – до месец декември на съответната година); 5. Осигурена подкрепа за развитие на професионалните умения и уменията за работа със семействата на учители, социални работници, образователни медиатори, помощници на учителя, помощник-възпитатели, кариерни консултанти, както и увеличен брой образователни медиатори, педагогически съветници, психолози и социални работници в екипите за обхват към образователните институции. 6. Обучение на 8 102 заети и безработни лица през 2024 г.
2. Равенство между половете	1. Изпълнение на Национален план за действие за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете 2023-2024г.	Провеждането на единната политика по равнопоставеност на жените и мъжете чрез включени в Националния план за действие за действие за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете 2023-2024 г. мерки в пет приоритетни области: Равнопоставеност на жените и мъжете на пазара на труда

Принцип	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
		и равна степен на икономическа независимост; Намаляване на разликите по пол в заплащането и доходите; Насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете в процесите на взимане на решения; Борба с насилието и защита и подкрепа на жертвите; и преодоляване на стереотипите по пол в различни сфери на общественния живот и сексизма.
3. Равни възможности	Създаване на нормативна рамка, последователно и координирано провеждане на държавната политика в областта на равните възможности.	Закон за равнопоставеност на жените и мъжете (Обн. ДВ. бр.33 от 26.04.2016 г.) урежда провеждането на държавната политика по равнопоставеност на жените и мъжете. Чрез него е създадена нормативна рамка за последователно и координирано провеждане на държавната политика в тази област. В закона е регламентиран основния програмен документ на политиката – Националната стратегия за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете за 2021-2030 г., която се изпълнява чрез национални планове за действие. Защитата срещу всички форми на дискриминация и съдействието за нейното предотвратяване е уредена в Закона за защита от дискриминация.
4. Активна подкрепа за заетост	Насърчаване и подпомагане заетостта на лицата от групите в неравностойно положение на пазара на труда посредством осигуряване на субсидирана заетост, финансирана със средства от държавния бюджет.	Осигурена заетост на 16 327 безработни лица през 2024 г.
5. Сигурна и адаптивна заетост	1. С промени в Кодекса на труда (ДВ бр. 62/2022 г.) са регламентирани задължения за своевременно уведомяване на работниците и служителите при всяко изменение на трудовото правоотношение. Установено е правото на работникът или служителят да поиска изменение на трудовия договор, който е за определен срок или за непълно работно време в трудов договор за неопределено време и за пълно работно време. Регламентирано е задължение за мотивиран писмен отговор при отказ за изменение на трудов договор за преминаване от работа по срочен трудов договор на работа на безсрочен трудов	Повишена предвидимост на трудовото правоотношение, като се запазва неговата гъвкавост и се гарантират трудовите права.

Принцип	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	договор и/или от работа на непълно – на работа на пълно работно време и др. Ограничен е изпитателния срок до 1 месец, когато се сключват срочни трудови договори до 1 година. 2. Приети промени в Кодекса на труда (ДВ бр. 27/2024 г.) за създаване на по-голяма гъвкавост и сигурност при работата от разстояние, включително по отношение на организацията на здравословните и безопасните условия на труд, отчитането на работата и контрола на работното време и за регламентиране на отговорност за гарантиране на трудовите възнаграждения на работниците и служителите при веригите от подизпълнители.	Създадена сигурност в отношенията между страните по трудовото правоотношение при работа от разстояние. Осигуряване на по-голяма гъвкавост и възможности за използване на съвременните технологии. Подобряване на възможностите за съвместяване на професионалния и личния живот, когато работниците и служителите работят от разстояние
6. Заплати	Ежегодно актуализиране на МРЗ чрез прилагане на автоматичен механизъм, въведен с промени в Кодекса на труда от 2023 г. и в изпълнение на принцип 6 на Европейския стълб за социални права. МРЗ се определя като 50% от СРЗ за период от 12 месеца, който включва последните две тримесечия на предходната и първите две тримесечия на текущата година.	Повишаване ефективността на подходната политика: поддържане на покупателната способност на най-нископлатените работници и осигуряване на адекватност на заплащането им. През 2024 г. МРЗ е 933 лв., увеличена с 19,6% спрямо МРЗ за 2023 г. През 2025 г. МРЗ е 1 077 лв., увеличена с 15,4% спрямо МРЗ за 2024 г.
7. Информация за условията на труд и защита в случай на уволнение	Транспониране на Директива (ЕС) 2019/1152 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година за прозрачни и предвидими условия на труд в Европейския съюз чрез приети промени в Кодекса на труда (ДВ бр. 62/2022 г.) за регламентиране на задължение на работодателя да предоставя информация относно основните елементи на трудовото правоотношение и по-голяма сигурност по отношение на трудовите права на работниците и служителите, вкл. информация за начина на формиране на работните заплати и условията и реда за прекратяване на трудовия договор, съгласно разпоредбите на Кодекса на труда.	Подобрена информираност на работниците и служителите и повишаване на общото ниво на закрила на наестите лица.
8. Социален диалог и участие на работниците	Приети промени в Кодекса на труда (ДВ, бр. 109/2020 г.), насочени към усъвършенстване на социалния диалог и колективното трудово договаряне.	Засилена ролята на социалния диалог и подобряване балансирането на отношенията държава – социални партньори. Повишаване на разширява кръгът на въпросите, по които може да се иска мнението на

Принцип	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
		Националният съвет за тристранно сътрудничество, с оглед засилване ролята и значимостта на тристранното сътрудничество между държавата и социалните партньори. Усъвършенстване на процедурата по разпространение на отраслови или браншови колективни трудови договори. Увеличаване на обхвата на въпросите, които са предмет на колективно договаряне, в т.ч. по отношение на работното време.
9. Баланс между професионалния и личния живот	1. Приети промени в Кодекса на труда (ДВ бр. 62/2022 г.) за транспониране на Директива (ЕС) 2019/1158 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година относно равновесието между професионалния и личния живот на родителите и лицата, полагащи грижи, и за отмяна на Директива 2010/18/ЕС на Съвета 2. Приети промени в Кодекса на труда (ДВ бр. 66/2024 г.) с които се регламентира правото на отпуск за отглеждане на малко дете на бащата (осиновителя), когато майката (осиновителката) е лишена от родителски права или упражняването на родителски права е предоставено на бащата (осиновителя) по установения в закона ред. 3. Приети промени в Кодекса на труда (ДВ бр. 27/2024 г.), с които се регламентира т.нар. право на изключване, т.е. правото на работника или служителя да не отговаря на иницирирана от работодателя комуникация по време на междудневната и седмичната почивка.	1. Насърчаване на балансираното участие на родителите при отглеждането и възпитанието на детето в семейна среда и повишаване ефективността и удовлетвореността от труда и осигуряване на нужната подкрепа за зависими членове на семействата на работещите, чрез уреждане права на работещите родители и лицата, които полагат грижа за член от семейството за ползване на гъвкави форми на заетост и право на платен отпуск за бащите. Осигуряване на възможност да се ползват отпуските и съответните обезщетения от държавното обществено осигуряване за отглеждане на малките деца от бащата (осиновителя), който се грижи за тях. Това е предпоставка за по-добро съчетаване на личния и професионалния живот и защита в пълна степен интереса на децата. Осигуряване на възможност за ефективно ползване на почивките и по-добър баланс между личния и професионалния живот.
10. Здравословна, безопасна и добре адаптирана работна среда и защита на данните	1. Приети промени в Кодекса на труда и Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ДВ бр. 27/2024 г.) за създаване на по-голяма гъвкавост и сигурност при работата от разстояние,	Създаване на сигурност в отношенията между страните по трудовото правоотношение при работа от разстояние, чрез ясно регламентиране на права, отговорности и

Принцип	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	включително по отношение на организацията на здравословните и безопасните условия на труд. 2. Транспониране в националното законодателство (Наредба № 10 от 26.09.2003 г. за защита на работещите от рискове, свързани с експозиция на канцерогени и мутагени при работа) на Директива (ЕС) 2022/431 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2022 година за изменение на Директива 2004/37/ЕО относно защитата на работниците от рискове, свързани с експозицията на канцерогени или мутагени по време на работа (четвърти списък канцерогенни вещества) 3. Приемане и изпълнение на Национална програма за безопасност и здраве при работа в съответствие на Стратегическата рамка на ЕС за безопасност и здраве при работа 2021-2027 г.	задължения, свързани със здравето и безопасността при работа. Подобряване на защитата на работещите при експозиция на канцерогени, мутагени и токсични за репродукцията вещества. Изпълнение на законодателни и незаконодателни мерки, насочени към: управление на промените в новия свят на труда, включително дигитализацията, зелените работни места и новите форми на труд; осигуряване на ефективен и ефикасен контрол по спазване на законодателството в областта на безопасността и здравето при работа (БЗР); подобряване на превенцията на свързаните с работата заболявания и злополуки; превенция на раковите заболявания, свързани с работното място; повишаване на готовността за справяне с евентуални бъдещи здравни кризи
11. Грижа и подкрепа за децата	1. Напредък в изпълнението на реформата на грижата за деца	В резултат от изпълнението на реформата на грижата за деца са постигнати редица резултати, най-съществените от които: – Закрити са почти всички специализирани институции за деца. В сравнение с 2010 г., когато броят им е 137, към момента функционират последните 3 дома за медико-социални грижи за деца (ДМСГД) – във Варна, Плевен и Стара Загора, които се управляват от Министерството на здравеопазването и предстои те също да бъдат закрити; - Броят на децата в специализираните институции също намаля значително (с почти 98%) – от 7 587 деца през

Принцип	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	2. Изпълнение на Плана за действие за изпълнение на Препоръка (ЕС) 2021/1004 на Съвета за създаване на Европейска гаранция за детето (2030) ⁵⁷	2010 г. до 91 деца в края на м. февруари 2025 г. (само в трите останали ДМСГД); - Най-важният резултат от реформата е превесът на грижата в семейна среда. В сравнение с 2010 г., към момента много повече деца в публична грижа се отглеждат в семейна среда (в семейства на роднини или близки и в приемни семейства), съпоставяйки ги с децата в услуги за резидентна грижа. Към края на м. февруари 2025 г. децата, настанени в семейства на роднини или близки, са 3 841, децата, настанени в приемни семейства, са 1 494, а децата/младежите, настанени в услуги за резидентна грижа (в центрове за настаняване от семеен тип и преходни жилища), са 2 937; - Налице е трикратно нарастване на броя на социалните услуги за деца и семейства – от 241 през 2010 г. до 760 в края на м. февруари 2024 г., като в тях се оказва подкрепа на повече от 21 200 деца и семейства. Превес и като брой услуги (451), и като брой потребители (18 191) имат консултативните и дневни форми на социални услуги в общността; - Мерките за превенция на изоставянето, реинтеграция в семейна среда, осиновяване и приемна грижа се развива значително и имат ключова роля при реализиране на процеса; - Осигурява се целенасочена подкрепа на децата с трайни увреждания, както финансова, така и чрез социални услуги за дневна грижа, за терапия и рехабилитация, консултиране, обучение и услуги в домашна среда; - Качеството на живот на изведените от специализираните институции деца също се подобри значително. Изпълнението на Плана ще допринесе за подобряване на качеството на живот на децата от уязвими групи и

⁵⁷ Предвид припокриването на част от принципите на ЕССП и ЦУР на ООН като области на политиката, тази информация се съдържа и в таблица IV към Цел 1 „Изкореняване на бедността“.

Принцип	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
		насърчаване на тяхното социално включване посредством осигуряването на достъп до основни услуги в областта на образованието и грижите в ранна детска възраст; училищното образование; здравеопазването, здравословното хранене, жилищното настаняване и др. Изпълнението на Плана ще допринесе за постигането на целта за намаляване на бедността и социалното изключване сред децата до 2030 г. („Намаляване на броя на децата под 18 години в риск от бедност или социално изключване със 196 750 лица“).
12. Социална закрила	Подпомагане на инвестиции в жилищно настаняване а уязвими групи от населението, енергийна ефективност на жилищни сгради с фокус върху енергийно бедни домакинства и осигуряване на достъп до основни услуги в територии с неблагоприятни социално-икономически характеристики. Включване от 2024 г. на лицата, извършващи дейност по събиране на диворастващи гъби и плодове, в кръга на осигурените лица.	Подобряване на условията на живот на уязвимите групи от населението чрез осигуряване на достъп до качествени жилища и основни услуги и намаляване на енергийната бедност. Защитата от бедност и социално изключване. Осигурена социална закрила на всички категории работещи.
13. Обезщетения за безработица	Повишаване на минималния и максималния размер на паричното обезщетение за безработица	Повишаване на доходите на лицата с право на парично обезщетение за безработица. От 2020 г. минималният дневен размер на обезщетението е нараснал двойно, а максималният дневен размер – с 45%.
14. Минимален доход	Ежегодно и автоматично се актуализира размерът на социалните помощи и техният обхват. Тази мярка се изпълнява посредством ежегодната актуализация на размера на линията на бедност за страната, тъй като основата за подпомагане е 30% от линията на бедност за съответната година.	Очакваният ефект е да се увеличат обхвата и размера на помощите, съобразно динамиката на линията на бедност и нарастването на основните доходи на населението от труд, пенсии и обезщетения. През 2024 г. за социално подпомагане са заложи общо 377 036 лица и семейства, а през 2025 г. се очаква те да нараснат до 463 899 броя.

Принцип	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
15. Доходи за старост и пенсии	1. Ежегодно прилагане на т.нар. швейцарско правило, регламентирано в чл. 100 от Кодекса за социално осигуряване 2. Ежегодно повишаване на минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст, което води до повишаване и на минималните размери на останалите пенсии за трудова дейност, които се определят в процент от минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст (пенсията за инвалидност поради общо заболяване, пенсията за инвалидност поради трудова злополука и професионална болест, и наследствените пенсии). 3. Повишаване на размера на социалната пенсия за старост, което води до повишаване и на размерите на пенсиите и добавките, чиито размери се определят в процент от социалната пенсия за старост (пенсията за военна инвалидност, пенсията за гражданска инвалидност, социалната пенсия за инвалидност и персоналната пенсия), както и на нормативно установените добавки към пенсиите, които се определят в процент от социалната пенсия за старост – добавката за чужда помощ, добавката към пенсиите на инвалидите от Отечествената война и добавка за ветераните от войните	Ежегодно повишаване на доходите на пенсионерите От 2020 г. до момента минималният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст е повишен със 165% От 2020 г. до момента размерът на социалната пенсия за старост е повишен с близо 144%.
16. Здравни грижи	1. Дигитализация в здравеопазването Въвеждане на електронна рецепта, електронно направление и електронно досие 2. Подобряване на достъпа до здравни грижи за уязвими групи. Здравни медиатори – връзка между общността 3. Укрепване на превантивната медицина и здравната система. Насърчаване на ваксинационни кампании. Програми за скрининг (напр. за рак на гърдата и шийката на матката), особено сред уязвими групи.	Намаляване на административната тежест и по-добър мониторинг на лечението Гарантира навременна, достъпна и качествена здравна грижа за всеки гражданин, независимо от неговото местоположение или социален статус. Насърчават ранната диагностика и превенцията, чрез разширени профилактични прегледи, скринингови програми и здравно образование.
17. Включване на хората с увреждания	1. Финансиране изпълнението на инвестиционни проекти за изграждане на достъпна среда в частни жилищни сгради и прилежащите им пространства и на проекти в подкрепа на	Премахване на съществуващи пречки и прегради пред достъпността и мобилността на хора с увреждания, с цел насърчаване на тяхното социално приобщаване.

Принцип	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	личната мобилност на хора с трайни увреждания по Национална програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност. 2. Осигуряване на материална подкрепа на хората с увреждания и техните семейства. 3. Реализиране на Национална програма за заетост на хората с увреждания по чл. 44, ал. 1 от Закона за хората с увреждания	- изграждане и/или монтиране по 50 броя за всяка от годините 2025 и 2026 г. съоръжения за достъпна среда необходими за хората с увреждания Компонент 1 „Достъпна жилищна среда”; - брой финансирани проекти за насърчаване на личната мобилност на хора с увреждания по Компонент 2 „Лична мобилност“ от Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност за 2025 г. – 20 бр., а за 2026 г. -25 бр. Осигурена финансова подкрепа за подобряване на жизнения стандарт на 702 000 човека с увреждания и техните семейства, под формата на: • месечна финансова подкрепа; • целеви помощи за: - приспособяване на жилище; - покупка на лично превозно средство; - балнеолечение и/или рехабилитационни услуги; - наем на общинско жилище; • Осигурена безплатна годишна електронна винетка на хората с трайни увреждания и на лицата или семействата, отглеждащи деца с трайни увреждания. Създаване на условия за насърчаване и подпомагане на работодателите да наемат на работа на хора с трайни увреждания чрез финансиране на дейности за осигуряване на достъп до работното място, приспособяване и/или оборудване на работното място за човек с трайно увреждане; квалификация и преквалификация, съответно обучение за професионално и служебно развитие. Приспособени и оборудвани работни места за хора с трайни увреждания в обичайна работна среда, в т.ч. обучени лица от целевата група за професионално и служебно развитие.

Принцип	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
		Текущи: Подкрепени работни места за хора с трайни увреждания – 176 броя. Целеви: Подкрепени работни места за хора с трайни увреждания годишно – 500 броя.
18. Дългосрочни грижи	Изпълнение на Плана за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа	С изпълнението на Плана за действие се целят следните резултати: - Осигуряване на подкрепа в домашна среда на лица с увреждания и възрастни хора, зависими от грижа; - Развитие на качествени и достъпни социални и интегрирани здравно-социални услуги, закриване на 41 дома за хора с увреждания и реформиране на 82 съществуващи домове за стари хора; - Повишаване на ефективността на системата за дългосрочна грижа; - Изграждане на необходимата инфраструктура за предоставяне на услугите.
19. Жилища и помощ за бездомните	Финансиране на мерки за жилищно настаняване, насочени към подобряване на условията на живот на уязвими групи, включително обновяване на съществуващия сграден фонд и създаване на нови достъпни жилища.	Осигуряване на адекватни жилищни условия за уязвими групи от населението.
20. Достъп до основни услуги	Финансиране на инфраструктурни мерки за осигуряване на достъп до основни услуги в територии с неблагоприятни социално-икономически характеристики в градовете като част от проекти за жилищно настаняване.	Осигурен достъп до основни услуги в райони с неблагоприятни социално-икономически характеристики в градовете.

Таблица IV: Докладване относно целите за устойчиво развитие: Описание на главните мерки и тяхното очаквано въздействие

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
1. Изкореняване на бедността	1. През 2024 г. е актуализиран размера на минималната работна заплата за страната за 2025 г. С Постановление №359 (Държавен вестник, бр. 90 от 25.10.2024 г.) от 23 октомври 2024 г. на Министерският съвет е определен размер за 2025 г. на минималната работна заплата от 1 077 лв. и на минимална часова работна заплата от 6,49 лв. при нормална продължителност на работното време от 8 часа и при 5-дневна работна седмица. Актуализираният размер на минималната работна заплата за страната от 1 януари 2025 г. се повишава с 15,4%, или със 144 лв. спрямо стойността ѝ от 933 лв. за 2024 г. 2. Прието е Постановление на Министерския съвет № 328 от 30.09.2024 г. за определяне на размера на линията на бедност за страната за 2025 г. от 638 лв. Спрямо 2024 г. размерът на линията на бедност за страната се увеличава с 21,3%, или със 112 лв., в отговор на задълбочаващите се предизвикателства по отношение на бедността и неравенствата.	1. Актуализацията на минималната работна заплата за страната ще отчете настъпилите изменения и ще подпомогне реализацията на положителни промени в периода на прилагането ѝ както по отношение на заетостта и конкурентоспособността, така и по отношение на ограничаване на неравенството, бедността сред работещите и свиването на вътрешното потребление. Определянето на нов, по-висок размер на минималната работна заплата за 2025 г. ще благоприятства в условията на изпълнена с предизвикателства икономическа среда за запазване на жизненото равнище на най-нискодоходната част от пазара на труда. 2. Актуализирането на размера на линията на бедност за страната има за цел защита на най-уязвимите групи от населението и запазване на жизненото им равнище. Линията на бедност за страната се актуализира ежегодно в отговор на предизвикателствата по отношение на бедността и неравенствата. Актуализирането на линията на бедност заема важно място в областта на политиката, насочена към намаляване на бедността сред различните социални слоеве на населението, в това число и на „работещите бедни“. С актуализирането на линията на бедност за страната от 01.01.2025 г. се разширява обхвата на подпомогнатите лица и оказва положително въздействие върху финансовата подкрепа за хората с увреждания по Закона за хората с увреждания, социалните помощи по Закона за социално подпомагане, финансовите помощи и средства (за превенция на изоставянето и реинтеграция, отглеждане на детето в семейство на роднини или близки и в приемно семейство) по Закона за

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	процес на разработване е Планът за действие за периода 2025–2026 г. за изпълнение на Стратегията. 5. Изпълнение на Плана за действие за изпълнение на Препоръка (ЕС) 2021/1004 на Съвета за създаване на Европейска гаранция за детето (2030)	- Насърчаване на социалната и солидарна икономика с оглед подобряване на достъпа до заетост, обучения и социално включване; - Ограничаване на предаването на бедността и социалното изключване между поколенията (с акцент върху детската бедност и социално изключване); - Осигуряване на равен достъп до качествени услуги с цел превенция на социалното изключване и преодоляване на неговите последици; - Повишаване на адекватността и устойчивостта на системата за социална закрила; - Подобряване на координацията и взаимодействието и насърчаване на социалните иновации с оглед активното включване на уязвимите групи. Изпълнението на Националната стратегия е тясно свързано с постигането на определената Национална цел за намаляване на броя на лицата в риск от бедност или социално изключване със 787 000 души до 2030 г. и подцелта към нея за намаляване на броя на децата под 18 години в риск от бедност или социално изключване със 196 750 лица до 2030 г. (25% от общата национална цел). 5. Подобряване на качеството на живот на децата от уязвими групи и насърчаване на тяхното социално включване посредством осигуряването на достъп до основни услуги в областта на образованието и грижите в ранна детска възраст; училищното образование; здравеопазването, здравословното хранене, жилищното настаняване и др. Изпълнението на плана ще допринесе за постигането на целта за намаляване на бедността и социалното изключване сред децата до 2030 г.
2. Край на глада	1. Провеждане на информационни кампании по въпросите на здравословното хранене, за подкрепа на кърменето, за борба	1. Здравословно хранене и борбата със затлъстяването, справяне с проблема на материалните лишения чрез

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	със затлъстяването. Изпълнение на Програмата за храни и основно материално подпомагане 2021-2027 г. 2. Инвестиции в земеделските стопанства по Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони (СПРЗСР 2023-2027 г.) 3. Подпомагане на биологичните земеделски производители по СПРЗСР 2023-2027 г. 4. Изграждане/модернизиране на аквакултурни стопанства и предприятия за преработка на рибни продукти и за възможности за диверсифициране на дейността и създаване на нови форми на доход и дейност. (Програмата за морско дело, рибарство и аквакултури 2021–2027 г.) 5. Прилагане на устойчиви спрямо изменението на климата селскостопански практики, насочени към подобряване управлението на водните ресурси в земеделските стопанства и увеличаващи производителността и обема на произвежданата продукция (СПРЗСР 2023-2027).	подпомагане с храни и основна материална помощ, постигане на националните цели и приоритети, свързани с намаляване на бедността. 2. Повишаване на производителността в земеделските стопанства чрез въвеждане на съвременни производствени практики. Стабилизиране на доходите, насърчаване на инвестициите и подобряване на пазарните позиции на земеделските производители. Подобряване устойчивостта на чувствителните производства – овощарство, зеленчукопроизводство, лозарство и животновъдство. 3. Увеличаване на общите площи (използваната земеделска площ) за биологично производство, върху които се прилагат методите на биологично производство. 4. Увеличаване производителността и доходите на дребните производители на храни от сектор „Рибарство“, в това число и на заетите в него жени. 5. Устойчиво ползване на биологичното разнообразие и генетичните ресурси. Осигуряване на производство на висококачествени, безопасни и питателни храни, произвеждани по устойчив начин. Преструктуриране и модернизиране, включително подобряване на ресурсната ефективност на земеделските стопанства за гарантиране на продоволствена сигурност. Повишаване на производителността и доходите в аграрния отрасъл.
3. Здравословен живот и насърчаване благосъстоянието	1. Повишаване на знанията на подрастващите и младите хора за рисковите фактори за здравето.	1. 2025 г.: 220 кампании; 80 000 участника. Намаляване с 5 % на населението над 15 години, което пуши. Намаляване с 5 % на населението над 15 години което консумира алкохол. Намаляване с 10% на населението над 15 години с ниска физическа активност. Намаляване с 5 % на

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	2. Повишаване на качеството на предоставяните услуги в първичната извънболнична помощ (ПИМП) чрез разширяване обема и обхвата на здравните дейности, извършвани в ПИМП. 3. Разширяване на обхвата на предоставяните здравни услуги извън обхвата на здравното осигуряване чрез изпълнение на Национална програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021-2030 4. Изпълнение на дейности в рамките на национални програми за превенция и контрол, включително: осигуряване на лекарствени продукти от втори ред за пациенти с мултирезистентна и екстензивнорезистентна туберкулоза и препарати с фиксирани дози за възрастни и деца; Антиретровирусна терапия на всички нуждаещи се хора, живеещи с ХИВ/СПИН; Безплатна диагностика за ХИВ/СПИН, вирусни хепатити, СПИ и туберкулоза; Изследвания на бременни жени за превенция на перинаталната трансмисия на ХИВ инфекция, сифилис и други СПИ; Ежегодни кампании за безплатно консултиране и изследване за ХИВ, СПИ, вирусни хепатити и туберкулоза, както и за информиране на обществото 5. Въвеждане на нови задължения за участниците във веригата на лекарствоснабдяването, за които е предвидено да се изпълняват чрез Специализирана електронна система за проследяване и анализ на лекарствените продукти, включени в Позитивния лекарствен списък на Република България. Прилагане на механизъм по договаряне и сключване на	население над 18 години с наднормено тегло и затлъстяване. 2. Актуализирана подзаконова нормативна уредба (Наредба № 9/2019 г. и Наредба № 8/2016 г.) и създадени 300 амбулатории в трудно достъпни и отдалечени населени места. 3. Намален коефициент на детска смъртност от 5,1‰ (2020) до 4,3‰(2028) и 4 ‰ (2030). 4. Увеличаване на достъпа до изследвания, своевременна диагностика на ХИВ, вирусни хепатити, СПИН и туберкулоза и лечение. Намаляване на смъртността от туберкулоза, СПИН и хепатит по вид заболяване. 5. Осигурена финансова защита на населението

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	рамкови споразумения за лекарствените продукти осигурявани по реда на Наредба 34/2005 г., за които стойността, заплащана от бюджета на Министерството на здравеопазването, се изчислява чрез групиране, в което не участват лекарствени продукти на други притежатели на разрешение за употреба.	
4. Качествено образование	1. Намаляване на ранното напускане на училище чрез целенасочени програми и мерки. 2. Изграждане на училищна STEM среда във всички училища. 3. Модернизиране на професионалното образование и разширяване на дуалното обучение. 4. Развитие на приобщаващо образование за уязвими групи. 5. Повишаване на квалификацията на преподавателите и прилагане на компетентностния подход.	1. По-нисък дял на отпадащите ученици, по-добра образователна подготовка, социална интеграция. 2. Подобряване на цифровите умения, по-добри резултати в природоматематическите науки, по-добра подготовка за пазара на труда. 3. Разширен достъп до професионално обучение, увеличени възможности за стажове и практически умения, по-добра свързаност с бизнеса. 4. Повишен достъп до образование за деца със специални образователни потребности, деца в риск и даровити ученици; намаляване на социалните и образователни неравенства. 5. Повишаване на качеството на обучението, по-добра подготовка на учителите за модерни образователни методи, включително дигитални технологии и иновации.
5. Равенство между половете	1. Изпълнение на българското законодателство в областта на равнопоставеността и защитата от дискриминация 2. Прилагане на принципа на равнопоставеност на жените и мъжете чрез изпълнение на Националната стратегия за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете 2021 – 2030 г. и действащият Национален план за действие за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете за	1. Създадени условия за постигане на равнопоставеност, изградена институционална среда и действащи органи и механизми за провеждане на държавната политика по равнопоставеност на жените и мъжете. 2. Провеждане на системни и целеви мерки и дейности за постигане на равнопоставеността на жените и мъжете на пазара на труда и равна степен на икономическа независимост, намаляване на разликите по пол в заплащането и доходите, насърчаване на

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	съответния период с оглед постигане на фактическа равнопоставеност на жените и мъжете. 3. Насърчаване на усилията на институции/организации и повишаване на конкуренцията между тях при изпълнение на политики, насочени към постигане на равнопоставеността на жените и мъжете.	равнопоставеността на жените и мъжете в процесите на вземане на решения вкл. подобряване на баланса между жените и мъжете на отговорни/ръководни длъжности и във вземането на решения в политиката, бизнеса и обществото; повишаване на информираността и сътрудничеството за постигане на баланс, осигуряване на равни възможности в кариерното развитие и др. Приемане на Национален план за действие за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете за периода 2025–2026 г. Провеждане на обучителни семинари и разяснителни кампании относно превенция и подкрепа в случай на дискриминация от служители и членовете на Комисията за защита от дискриминация и служители. 3. Връчване на Отличителен знак за значими постижения в ефективното изпълнение на политиката за равнопоставеност на жените и мъжете. Изготвяне на Сборник с добри практики относно реализирани политики, инициативи и събития в областта на равнопоставеността на национално и местно ниво. Разпространение на информацията до повече заинтересовани страни вкл. до координаторите по равнопоставеност на жените и мъжете.
6. Осигуряване на наличие и устойчиво управление на вода и канализация за всички;	1. По проект С9.11 „Програма за изграждане/доизграждане/реконструкция на водоснабдителни и канализационни системи, вкл. и пречиствателни станции за отпадъчни води за агломерациите между 5 000 и 10 000 е.ж.” се предвижда: Изграждане/доизграждане/реконструкция на канализационни системи в 10 агломерации от 5 000 до 10 000 е.ж.	1. Товар на замърсяване, който се събира и пречиства в пълно съответствие, е.ж.- 66 363 е.ж. Постигнато пълно съответствие с чл. 3, 4 и 5 на Директива 91/271/ЕИО по отношение събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчните води от 10 агломерации. Допълнителен брой жители с достъп до подобро водоснабдяване – 13 549 броя жители. Изпълнение на задължения по Директива 2020/2184;

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	Новоизградени/реконструирани/ модернизирани пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ) – 10 броя. Изграждане/доизграждане/реконструкция на водоснабдителни системи в 10 агломерации от 5 000 до 10 000 е.ж. Мярката е със забавено изпълнение. Промяна в източника на финансиране на проекта от НПВУ към Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. 2. Изпълнение на инвестиционна програма за общински проекти. Мярката е насочена към подпомагане на общините за изпълнение на приоритетни проекти заложи, включително на ВиК инфраструктура в Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. и 2025 г. Изпълнението на програмата се финансира със средства от държавния бюджет. Мярката е в процес на изпълнение. 3. Изпълнение на инвестиционна програма по Решение № 711 от 2022 г. на Министерския съвет за одобряване на списък на инвестиционни проекти на общините по приоритети и направления/обекти за целево финансиране, включително на ВиК инфраструктура. Изпълнението на програмата се финансира със средства от държавния бюджет. Приключило изпълнение на 86 ВиК обекта, а на 10 ще продължи тяхното изпълнение и през настоящата година. 4.Интервенция II.Г.6 – „Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027 г. Мярката е в процес на изпълнение.	2. С изпълнението на мярката се очаква подобряване на състоянието на водоснабдителната и канализационната инфраструктура, като по този начин се създават условия за устойчиво подобряване на ВиК услугите на населението, както и подобряване на екологичното състояние на водните обекти. 3. Изграждането и реконструкцията на водоснабдителната и канализационна инфраструктура подобрява условията за живот на населението, намаляват загубите на питейна вода, както и се подобряват предоставяните ВиК услуги. 4. Интервенцията дава възможност за финансиране на дребна по мащаби инфраструктура в селските райони в страната (215 броя селски общини), включително и инвестиции за изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на водоснабдителни системи и съоръжения (BCC) в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони.

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	5. Предоставяне на средства за изграждане, рехабилитация и модернизация на ВиК инфраструктура за събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води, водоснабдяване с принос към намаляване на загубите на вода по водопреносната мрежа и подобряване качеството на питейната вода (ПОС 2021-2027 г.) 6. Разработване на програмата от мерки за актуализиране на ПУРБ за периода 2028-2033 г. и програмата от мерки за актуализиране на Морската стратегия за периода 2028-2033 г. 7. Дейности и мерки по Приоритет "Биологично разнообразие" от ПОС 2021-2027 г. Приоритет "Биологично разнообразие" на ПОС 2021-2027 г. подкрепя мерки за изпълнение на ангажиментите на страната, произтичащи от европейското природозащитно законодателство, описани в стратегически и планови документи на европейско и национално ниво: • Мерки, насочени към подобряване природозащитното състояние на природни местообитания и видове, предмет на опазване в мрежата Натура 2000. • Мерки за опазване/възстановяване на екосистемите и присъщото им биологичното разнообразие извън Натура 2000 – изпълнение на мерки от Стратегия за биологичното разнообразие в Република България и Национален план за опазване и устойчиво ползване на биологичното разнообразие	Създаването и обновяването на публичната и техническата инфраструктура е основата за създаване на оптимална жизнена среда в селските райони, създаването на достъпност и развитие на икономиката. 5. Жители, свързани към подобро обществено водоснабдяване – 890 000 до 2029 г.; Жители, свързани към поне вторично пречистване на отпадъчни води – 1 095 000 до 2029 г. (индикаторите се отчитат по ПОС 2021-2027 г.) 6. Разработени програми от мерки за постигане на поставените цели за постигане добро състояние на водните тела, съгласно ПУРБ и Морската стратегия. 7. Подобряване на природозащитното състояние на сладководни типове природни местообитания.

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	и генетичните ресурси, мерки от планове за управление на защитени територии и планове за действие за видове. Мярка по ПОС 2021-2027 г.: „Разработване на специфични цели за защитените зони от мрежата Натура 2000 и подкрепа за развитие и управление на екосистемните услуги и оценка на състоянието на елементите на зелената инфраструктура“ (досега – инвестиция C5I1 по НПВУ, прехвърля се към ПОС 2021-2027 г.)	
7. Достъпна, надеждна и устойчива енергия за всички	1. Достъпна енергия за всички. 2. Сигурност на снабдяването. 3. Намаляване на зависимостта от внос на енергоносители и увеличаване на дела на възобновяемата енергия в брутното крайно потребление на енергия.	1. Със ЗИД на ЗЕ от 2023 г. (ДВ, бр. 96) са въведени за първи път в националното законодателство определения за „домакинство в положение на енергийна бедност“ и за „уязвим клиент за снабдяване с електрическа енергия“. Същите, заедно с измененията в чл. 38д от ЗЕ и с приемане на Наредбата по чл. 38д, ал. 2, поставят нормативната основа за разработване и прилагане на мерки от компетентните ведомства за справяне с феномена „енергийна бедност“ в страната ни. 2. Относителният дял на населението с достъп до електричество е 100%, като в ход е изпълнението на редица мащабни проекти за укрепване, модернизация и развитие на мрежите (преносна и разпределителни) чрез различни източници на финансиране като МВУ, Хоризонт Европа, Модернизационния фонд и др. с цел осигуряване на качество на услугата. 3. Делът на вложените местни енергоносители за производството на електрическа енергия през 2023 г. е 96% (ядрената енергия е отчетена като местен енергоносител), а на вносните – 4%. Производството на електрическа енергия от ВИ покрива 21% от брутното

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
		вътрешно потребление на електрическа енергия в страната през 2023 г.
8. Траен, приобщаващ и устойчив икономически растеж, пълноценна и продуктивна заетост и достоен труд за всички	1. Интернационализация на МСП: Организиран са национални участия в международни изложения, институционални щандове, търговски мисии и бизнес форуми. 2. Професионално образование и учене през целия живот (УЦЖ): Реализирани са инициативи за разширяване професионалното образование и обучение и постигане професионална реализация на младите хора, както и за повишаване компетентностите на хората в трудоспособна възраст и ефективно предлагане на възможности за УЦЖ 3. Младежки дейности: От 2014 г. насам в страната се реализират множество проекти и инициативи от различни институции, които успяват да скъсат изоставянето по този показател. Финансирани са проекти по програмата за развитие на човешките ресурси, Националната програма „Активиране на неактивните лица“, Специализирани трудови борси, Услуги по мобилно бюро по труда, Национална програма за младежки дейности и Национална програма за младежта. 4. Квалифицирана работна ръка за бизнеса: Реализирани са множество дейности за активиране на млади хора и лица с увреждания и програми за квалификация и рехабилитация на работната сила, сред които и промени в Закона за насърчаване	1. Реалният БВП на човек от населението показва стабилно нарастване от 5700 лв. през 2015 г. до 7850 лв. през 2023 г. През 2020 г. има спад при индикатора, което може да се отдаде на икономическите въздействия на пандемията от COVID-19. През 2021 г. реалният БВП на човек от населението се възстановява и отбелязва значително увеличение, което демонстрира устойчивостта на икономиката и способността ѝ да се възстановява и адаптира. 2. Значителен напредък по показателя "Коефициент на безработица", който намалява от 10.1% на 4.3%, отбелязвайки спад от 57.4%. Тази положителна тенденция се дължи на съчетание от икономически и структурни фактори. Икономическият растеж и повишената производителност на труда (27.1%) създават повече и по-качествени работни места 3. Намаляването на дела на неофициалната заетост с 37.2% е индикатор за по-добра регулация на трудовия пазар и включване на повече хора в официалната икономика. Активните политики за заетост, включително програми за преквалификация, стажантски инициативи и стимули за работодателите, са играли ключова роля за намаляване на безработицата, особено сред младите. В резултат на тези фактори България не само скъсява изоставянето си спрямо ЕС, но и постига изпреварване, което подчертава устойчивостта на постигнатото подобрене. 4. Намаляване на относителния дял на незаетите и неучащите младежи: Тази положителна тенденция отразява напредък в социално-икономическата интеграция

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	на заетостта в сила от м. юни 2022 г., регламентиращи работата с икономически неактивните лица. 5. Подкрепа на и за хората с увреждания – реализирани мерки за осигуряването на достъп, приспособяване и оборудване на работни места, за квалификация и преквалификация и др., целеви проекти и програми на специализирани предприятия и кооперации на хората с увреждания за осигуряване на заетост и технологично обновяване, вкл. подходящи условия на труд, започване и развитие на самостоятелна стопанска дейност на хората с увреждания и др. 6. Подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции ("AttractInvestBG")“, НПВУ 7. Подкрепа за семейните предприятия, предприятията от творческите индустрии и занаятите (ПКИП)	на младите хора, благодарение на политиките свързани с подобрения в достъпа до образование, насърчаването на заетостта и икономическите възможности. Въпреки това, стойността на показателя все още остава под средното ниво за ЕС, което подчертава необходимостта от продължаване на усилията за устойчиво развитие и допълнително приближаване към европейските стандарти. 5. Относителният дял на неофициалната заетост от общата заетост варира през годините. Нейният пик за отчетния период е регистриран през 2016 г. – 13,4%, а най-ниската ѝ стойност е 5,8% през 2019 г. Средната стойност за периода е 8,3%, което е над средната стойност за ЕС от 7,0%. 6. Очакваният ефект от изпълнението на мярката е ускоряване процеса на рехабилитация, изграждане и развитие на съвременни индустриални зони и паркове за привличане на инвестиции, с необходимите за инвеститорите инфраструктура и благоприятни условия за изпълнение на нови проекти в индустрията в подкрепа на икономическия растеж. 7. Нарастване на броя на семейните предприятия, предприятията от творческите индустрии и занаятите, които увеличават производствения си капацитет и ефективността на процесите, и по този начин постигат подобряване на пазарното присъствие и развитие на потенциала им за устойчивост и растеж.

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	8. Предоставяне на комплексни услуги на предприятията от Северните райони на България с цел подкрепа на тяхното устойчиво развитие и растеж (ПКИП) 9. Увеличаване на заетостта и намаляване на безработицата особено сред лицата от групите в неравностойно положение на пазара на труда посредством изпълнение на действията по Националния план за действие по заетостта през 2024 г. за повишаване качеството на работната сила, насърчаване на икономическата активност и трудова интеграция на лица от неравнопоставените групи.	8. Създаване на по-устойчиви и по-конкурентоспособни предприятия в Северните райони на България с повишена икономическа активност, подобрен достъп до финансиране и разширени пазарни позиции, а оттук и цялостно подобряване на бизнес средата и условията за развитие и растеж на местно ниво. Посочените обстоятелства са важен фактор, който да подпомогне цялостния процес по развитие на Северните райони, а оттук и да допринесе за намаляване на регионалните различия в страната. 9. Осигурена заетост на 16 327 лица и обучение на 8 102 лица, финансирани със средства от държавния бюджет. Коефициентът на заетост (15-64 г.) през 2024 г. е 70.9%, увеличен с 0.2 п.п. в сравнение с 2023 г., а коефициентът на безработица намалява с 0.1 п.п. до 4.2%. Коефициентът на младежка безработица (15–29 г.) намалява с 0.3 п.п. до 7.7%. Равнището на младежите, които не са в заетост, образование и обучение на възраст 15–29 г. (NEETs) през 2024 г. е 12.7%, с 1.1 п.п. по-ниско спрямо 2023 г.
9. Устойчива инфраструктура, устойчива индустриализация и стимулиране на иновациите	1. Увеличение на добавената стойност от промишлеността на човек от населението: увеличението от 38,25% е значително и показва подобрене в ефективността и производителността на промишления сектор, благодарение на модернизация на производствените процеси, повишена конкурентоспособност и възможно засилване на експортно ориентирани индустрии.	1. Подобрена транспортна инфраструктура – Софийското метро – успешна практика на ниво ЕС, със значителни транспортни, екологични и социални ползи. В областта на речния транспорт – доставени са специализирана техника и оборудване и са изградени системи за сигурност, интеграция и визуализация на пристанищата, свързани с корабоплаване по р. Дунав. 2. Подобрена цифрова свързаност: Продължаващо разширяване на Единната електронна съобщителна мрежа

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	2. Устойчив растеж на относителния дял на добавената стойност, създадена от средно и високотехнологичната индустрия, което свидетелства за структурна трансформация на икономиката към сектори с по-висока добавена стойност и засилена роля на иновациите. 3. Ръст в индекса на екоиновациите.- засилено внедряване на иновативни зелени технологии, повишено финансиране за екологични проекти и усилия за намаляване на въглеродния отпечатък в индустриалния сектор. 4. Стабилен напредък в инфраструктурата за мобилни комуникации. Покритието на населението с GSM и UMTS е практически пълно (100%) през целия разглеждан период, което демонстрира зряла и добре развита мобилна мрежа. Значителен напредък е постигнат в покритието с LTE/NR (5G), което нараства от 56,73% през 2015 г. до 99,86% през 2023 г., със средна стойност за периода 93,5%. 5. Подобрене в представянето по показателите интензитет на емисиите във въздуха от промишлеността за частици <2.5 µm и <10 µm и CO2 емисиите на единица добавена стойност.	до всички общински центрове, увеличаване на капацитета и киберустойчивостта на мрежата и подпомагане разгръщането на мрежи с много голям капацитет, включително 5G. 3. Развитие на интелигентна промишленост и насърчаване на научните изследвания и иновациите: Създадени стимули за частни инвестиции и развитие на промишлени екосистеми; предоставяне на подкрепа на МСП за разработване и внедряване на иновации и повишаване на сътрудничеството с научните организации, технологична и дигитална модернизация и кръгова икономика; стимули за повишаване на предприемаческата активност, вкл. чрез нов Закон за насърчаване на научните изследвания и иновациите и продължаващо развитие на научно-технологичния парк „София Тех Парк“. 4. Институт по компютърни науки, изкуствен интелект и технологии (INSAIT): Създаден в партньорство с водещи технологични университети, институтът насърчава научните изследвания и иновациите, оказвайки трансформиращ ефект върху икономиката и обществото. 5. Това намаление ще спомогне за прилагане на по-чисти производствени технологии и по-добро управление на енергийните ресурси, както и за засилени усилия за спазване на екологичните стандарти. 6. Очакваният ефект от изпълнението на мярката е ускоряване процеса на рехабилитация, изграждане и

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	6. Подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции ("AttractInvestBG")“, НПВУ 7. Насърчаване на разработването и внедряването на иновации в предприятията (ПКИП, ПИТ/НПВУ)	развитие на съвременни индустриални зони и паркове за привличане на инвестиции, с необходимите за инвеститорите инфраструктура и благоприятни условия за изпълнение на нови проекти в индустрията в подкрепа на икономическия растеж. 7. Нарастване на дела на предприятията, разработващи или внедряващи иновации в тематичните области на ИСИС 2021-2027, в резултат на което ще се повиши иновационният им капацитет и конкурентоспособност. Посредством предоставяне на подкрепа под формата на БФП и ФИ ще се стимулира предприемаческата активност чрез създаването на предприятия, базирани на иновации и разработващи продукти с висока добавена стойност и ускори подобряването на продуктивността им и прехода към икономика на знанието.
10. Намаляване на неравенството	1. Изпълнение на реформата на схемата за минимален доход	1. В резултат от преминаването на подпомагането от обвързаността му с гарантирания минимален доход към линията на бедност се очаква да се увеличи обхвата и размерът на помощите, съобразно динамиката на линията на бедност и нарастването на основните доходи на населението от труд, пенсии и обезщетения. През 2025 г. продължава прилагането на новите мерки, свързани с превенция от социално изключване и активиране на пазара на труда. Подпомагането на лица в трудоспособна възраст, чрез продължаване на изплащането на помощта през първите месеци след започване на работа ще спомогне да се запазят по-дълго време на пазара на труда, като се откъснат от зависимостта

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	2. Изпълнение на Националната стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2030 (приета с Решение № 976 на Министерския съвет от 31.12.2020 г.) и двугодишните планове за действие към нея. В процес на разработване е Планът за действие за периода 2025–2026 г. за изпълнение на Стратегията.	си от социално подпомагане. Ще продължи и изплащането на първоначалната подкрепа за младежите напускащи социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа. По разчет за 2024 г. за социално подпомагане са заложи общо 377 036 лица и семейства, от които 54 971 са с месечни помощи. През 2025 г. се очаква подпомаганите да нараснат до 463 899 лица и семейства, в това число 60 875 с месечни помощи. 2. Подобряване качеството на живот и ограничаване на социалните неравенства и бедността посредством: - Превенция на бедността и социалното изключване чрез включването в заетост и обучение на лица от уязвими групи на пазара на труда; - Насърчаване на социалната и солидарна икономика с оглед подобряване на достъпа до заетост, обучения и социално включване; - Ограничаване на предаването на бедността и социалното изключване между поколенията (с акцент върху детската бедност и социално изключване); - Осигуряване на равен достъп до качествени услуги с цел превенция на социалното изключване и преодоляване на неговите последици; - Повишаване на адекватността и устойчивостта на системата за социална закрила; - Подобряване на координацията и насърчаване на социалните иновации с оглед активното включване на уязвимите групи.

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	3. Изпълнение на Плана за действие за изпълнение на Препоръка (ЕС) 2021/1004 на Съвета за създаване на Европейска гаранция за детето (2030) 4. Активно възползване от качествата и уменията на жените, използвайки за по- добро съвместяване на професионалния и семейния живот, давайки възможност чрез субординацията в държавната администрация, в посока адаптиране на младите специалисти, постъпващи на работа	Изпълнението на Националната стратегия е тясно свързано с постигането на определената Национална цел за намаляване на броя на лицата в риск от бедност или социално изключване със 787 000 души до 2030 г. и подцелта към нея за намаляване на броя на децата под 18 години в риск от бедност или социално изключване със 196 750 лица до 2030 г. (25% от общата национална цел). 3. Подобряване на качеството на живот на децата от уязвими групи и насърчаване на тяхното социално включване посредством осигуряването на достъп до основни услуги в областта на образованието и грижите в ранна детска възраст; училищното образование; здравеопазването, здравословното хранене, жилищното настаняване и др. Изпълнението на плана ще допринесе за постигането на целта за намаляване на бедността и социалното изключване сред децата до 2030 г. 4. Осигуряване възможности за предоставяне на надеждна, компетентна и навременна, безплатна помощ на жертвите от дискриминация Прилагането на санкциониращи мерки спрямо работодателите е оправдано в случаи на проявена дискриминация на жени от рисковите групи: самотни майки, многодетни майки, жени в най-ниските и най-високите възрастови интервали, жени в бременност и майчинство, жени с увреждания.

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	5. Провеждане на обучителни семинари и разяснителни кампании от членове на Комисия за защита от дискриминация (КЗД) и служители. 6. Предстои транспониране на Директива (ЕС) 2024/1233 на Европейския парламент и на Съвета от 24 април 2024 г. относно единна процедура за кандидатстване на граждани на трети държави за единно разрешение за пребиваване и работа на територията на държава членка и относно общ набор от права за работници от трети държави, законно пребиваващи в държава членка. Дата на влизане в сила: 20.05.2024 г. Дата на транспониране: 21.05.2026 г.	5. Превенция за осигуряване равенство във възможностите и преодоляване на неравенствата. 6. Улесняване на достъпа до българския пазар на труда на граждани на трети държави в рамките на производството по предоставяне на право за продължително пребиваване и работа с „Единно разрешение за пребиваване и работа“ с допускането на смяна на работодател съгласно чл. 24и от Закона за чужденците в Република България.
11. Превръщане на градовете и селищата в приобщаващи, безопасни, адаптивни и устойчиви места за живеене	1. Достъпно жилищно настаняване 2. Устойчиви транспортни системи и пътна безопасност	1. Осигуряване на достъп до жилища за социално уязвими групи, бездомни хора, хора, живеещи в бедност или в некачествени жилища, чрез инвестиции в сграден фонд и внедряване на мерки за енергийна ефективност. Прилагането на тези мерки не само намалява енергийното потребление, но и довежда до редуциране на емисиите на парникови газове. 2. Повишаване чистотата на въздуха и намаляване на вредните емисии, недопускане на регистрация на превозни средства с високи стойности на вредни емисии, подмяна на подвижния състав на обществения транспорт с екологично чист, подобрявайки предлаганите услуги в обществения градски транспорт с цел увеличаване броя на пътниците, намаляване на трафика и времето за пътуване. Подобряване на пътната безопасност и повишаване сигурността на участниците в движението чрез устойчива и безопасна пътна инфраструктура.

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	3. Неблагоприятно въздействие на градовете върху околната среда 4. Положителни икономически, социални и екологични връзки между градските, крайградските и селските райони	3. Намаляване на вредното въздействие върху околната среда чрез прилагане на мерки за ефективно използване на ресурсите, удължаване на жизнения цикъл на материалите и продуктите, въвеждане на мерки за задължително разделно събиране на биоотпадъци от домакинствата и тяхното оползотворяване за енергия. Предвижда се периодична оценка на постигнатите резултати и изградената инфраструктура за разделно събиране, подготовка за повторна употреба и рециклиране. 4. През програмен период 2021-2027 г. е предприет интегриран териториален подход за намаляване на междурегионалното и вътрешнорегионалното неравенство, стимулирайки по-гъвкави и иновативни методи на управление, както и изграждането на капацитет сред широк кръг заинтересовани страни. „Териториализацията“ на инструментите в политиката за развитие цели насърчаване на приобщаващ и устойчив растеж чрез интервенции, съобразени с местните особености. Този по-координиран подход полага основите за по-концентрирани инвестиции, които отчитат спецификите на съответната територия.
12. Устойчиви модели на потребление и производство	1. Изпълнение на мярка от ПОС 2021-2027 г. за рекултивация на депа и/или осигуряване на безопасност на съществуващи депа без увеличаване на техния капацитет. Мониторинг, контрол и обезвреждане на остарели пестициди и мерки за превенция. 2. Инвестиционни мерки по ПОС 2021-2027 г. за осигуряване на необходимата инфраструктура за третиране на битови отпадъци и намаляване на количеството депонирани битови отпадъци и увеличаване на дела на разделно събраните и	1. Площ на рехабилитираната земя (в резултат на рекултивацията на депа), за която се отпуска подкрепа – 80 ха до 2029 г. 2. Допълнителен капацитет за рециклиране на отпадъци – 198 000 т/год. до 2029 г. Отпадъци, събрани разделно – 330 000 т/год. до 2029 г.

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	рециклирани отпадъци за подпомагане на прехода към кръгова икономика, вкл.: - изграждане, разширяване и/или надграждане на общински/регионални системи за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци; - изграждане на системи/центрове за разделно събиране и подготовка за повторна употреба и поправка; - рециклиране на отпадъците – допустими в комбинация с разделно събиране и предварително третиране на разделно събрани отпадъци; - оптимизиране на процеса на управление на битовите отпадъци от общините във връзка с въвеждане на схема „плащаш, колкото изхвърляш“. Въвеждане на минимални задължителни екологични изисквания към определени продукти, предмет на обществени поръчки. Приети са промени в Закона за обществените поръчки (ЗОП) (обн. ДВ, бр. 88 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.). Приета е Наредба № Н-1 от 23 юли 2024 г. за екологичните изисквания към определени продукти, предмет на обществени поръчки (обн. ДВ, бр. 64 от 30 юли 2024 г., в сила от 14.08.2024 г.). 3. Осигуряване на подкрепа от ПОС 2021-2027 г. за повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците и т.н.	3. Въвеждане на екологосъобразните обществени поръчки като ефективно средство за насърчаване на устойчивите модели на производство и потребление и стимул за разширяване на пазарното търсене на екологосъобразни продукти и услуги, както и за развитието на екологосъобразните технологии и иновации. Формиране на съзнателно отношение към околната среда и утвърждаване на модели на устойчиво потребление.

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	4. Изпълнение на Национална програма за предотвратяване и намаляване на загубата на храни (2021-2026 г.) 5. В условията на насърчаваща данъчна среда прилагане на мерки за ангажиране на компаниите от хранителната индустрия в практиката за предпочитано оползотворяване на излишъка от годни храни чрез даряване. По-нататъшно укрепване на механизма за социално преразпределяне до хора в риск от бедност със способите на хранителното банкиране, прилагани от Българската хранителна банка. 6. Разработване и внедряване на иновации в предприятията в област “Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика” на ИСИС 2021-2027 (ПКИП) 7. Подкрепа за прехода към кръгова икономика в предприятията (ПИТ/НПВУ)	4. Повишаване осведомеността по въпросите, свързани с предотвратяване и намаляване загубата на храни; поетапно намаляване на загубите и разхищението на храни; промяна в поведението и отношението на потребителите към храната 5. Ежегодно увеличаване на обема на оползотворената излишна храна, разпределена до хора в нужда с механизма на хранително банкиране и ефективно намаляване на разхищението и загубата на храни в дългосрочен план. (през 2024 година Българската хранителна банка е спасила от разхищение 431 600 кг годни храни, което отбелязва ръст с 255% спрямо предходната година – през 2023 година са оползотворени 169 135 кг). 6. Нарастване на дела на предприятията, разработващи или внедряващи иновации в област “Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика” на ИСИС 2021-2027, в резултат на което ще се повиши иновационният им капацитет и конкурентоспособност. 7. Предприятията ще трансформират производствените си процеси чрез преминаване към кръгови модели за повишаване на ресурсната ефективност и ограничаване на емисиите на парникови газове, посредством предоставяне на подкрепа под формата на БФП и ФИ за инвестиции, които основно допринасят за климатичната неутралност и ускоряване на зеления и цифров преход в приоритетни сектори в страната.

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
13. Борба с изменението на климата и неговите последици	1. Дейности за превенция и управление на риска от наводнения и засушаване с фокус върху екологосъобразните мерки: създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките; възстановяване на връзките с воден басейн или на естественото състояние на речното корито, на стари меандри, на наводняеми зони с цел увеличаване на водозадържането; мерки за защита на речните брегове срещу ерозия – защита на брега с габиони и др. (ПОС 2021-2027 г.) Актуализация на ПУРН за периода 2028-2033 г. 2. Анализи на риска, мониторинг и прилагане на мерки за превенция и защита при неблагоприятни геодинамични процеси – свлачища, срутища, ерозии, абразии в и извън урбанизирани територии и по републиканската пътна мрежа, където са идентифицирани като заплаха по отношение живота и здравето на населението и от гледна точка безопасност на движението по пътищата, както и за околната среда по отношение на защитата на биоразнообразието (ПОС 2021-2027 г.) 3. Подобряване на устойчивостта чрез осигуряване на капацитет за борба с горските пожари – осигуряване на необходимия наземен капацитет, вкл. специализирана техника за извършване на своевременна, адекватна и ефективна намеса на отговорните структури, както и повишаване на капацитета на национално ниво за предотвратяване и за действия при възникване на горски пожари чрез създаване и развитие на необходимата инфраструктура и методологическа рамка за подготовка на населението на територията на Република България за защита и реагиране при горски пожари. (ПОС 2021-2027 г.) 4. Изграждане на нови и оптимизиране и/или разширяване на съществуващи системи за предупреждение, наблюдение, докладване:	1. Повишена устойчивост към изменението на климата; намаляване броя на жертвите и материалните щети; зелена инфраструктура, изградена или усъвършенствана с цел приспособяване към изменението на климата – 280 ха към 2029 г. 2. Повишена устойчивост към изменението на климата, намаляване броя на жертвите и материалните щети; инвестиции в мерки за защита от неблагоприятни геодинамични процеси – 40 000 000 евро. 3. Подобряване на устойчивостта към изменение на климата; намаляване броя на жертвите и материалните щети; увеличаване дела на зоните, обхванати от мерки за защита срещу опустошителни пожари. 4. Повишена устойчивост към изменението на климата, намаляване броя на жертвите и материалните щети; инвестиции в системи за наблюдение, готовност,

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	- по-нататъшно развитие и завършване на Националната система за управление на водите в реално време за останалите 12 основни реки; - разширяване на обхвата на Системата за ранно предупреждение и оповестяване на населението на областно ниво (NUTS 3) за територията на страната и др. (ПОС 2021-2027 г.) 5. Мерки за управление на риска от природни бедствия и за превенция на риска за живота и здравето на населението (в т.ч. повишаване на готовността на населението и силите за реагиране в случай на наводнения, пожари и земетресения) – фокус към изграждането на капацитет за действия на отговорните органи и на населението при природни бедствия в съответствие със стратегическите цели по отношение създаването на устойчивост към изменението на климата и повишаването на степента на информираност на населението за посочените бедствия; 6. Актуализиране на планове, политики и програми с цел интегриране на рискове, свързани с изменението на климата, както и включване на реакциите на адаптация към изменението на климата. 7. Разработване на докладване на националните прогнози за антропогенни емисии и поглътители на парникови газове	предупреждение и реагиране при природни бедствия – 48 000 000 евро; 5. Интегрираните мерки срещу изменение на климата предполагат положително въздействие по отношения на изпълнението на целите, постигането на резултатите и справянето с предизвикателствата заложи в политиките и стратегиите. Въздействието на мерките количествено и качествено оказват положителен ефект върху цялостната политика за справяне с климатичните промени. 6. Интегрираните мерки срещу изменение на климата предполагат положително въздействие по отношения на изпълнението на целите, постигането на резултатите и справянето с предизвикателствата, заложи в политиките и стратегиите. Повишената устойчивост към изменението на климата, готовността и способността за реакция води до намаляване броя на жертвите и материалните щети. Разпространението на информацията относно мерки за адаптация към климатичните промени дава основата за по-цялостно разбиране на нуждата от действия в посока справяне с климатичната криза. 7. Интегрираните мерки срещу изменение на климата предполагат положително въздействие по отношения на изпълнението на целите, постигането на резултатите и

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	съгласно чл. 18 на Регламент (ЕС) 1999/2018 (ПОС 2021-2027 г.) 8. Изпълнение на Енергийната стратегия на България (2020-2030 г.), която е ключов политически документ със законово и нормативно значение. В него са определени основните приоритети за развитие на енергетиката до 2030 г. 9. Изпълнение на Интегрираният национален план за енергетиката и климата 2021-2030 г., който определя основните цели и мерки за изпълнение на националните политики на България в областта на енергетиката и климата в контекста на правото на ЕС, както и принципите и приоритетите за развитие на енергийния сектор. 10. Изпълнение на Националната стратегия и план за действие за адаптиране към изменението на климата – 2019 – 2030 – Документът очертава стратегическата рамка и приоритетите за адаптиране към изменението на климата до 2030 г. Целта е да се намали уязвимостта на страната към последиците от изменението на климата и да се подобри капацитетът за адаптиране на екологичните, социалните и икономическите системи.	справянето с предизвикателствата заложи в политиките и стратегиите. Въздействието на мерките количествено и качествено оказват положителен ефект върху цялостната политика за справяне с климатичните промени. 8. Интегрираните мерки срещу изменение на климата предполагат положително въздействие по отношения на изпълнението на целите, постигането на резултатите и справянето с предизвикателствата заложи в политиките и стратегиите. Въздействието на мерките количествено и качествено оказват положителен ефект върху цялостната политика за справяне с климатичните промени. 9. Интегрираните мерки срещу изменение на климата предполагат положително въздействие по отношения на изпълнението на целите, постигането на резултатите и справянето с предизвикателствата заложи в политиките и стратегиите. Въздействието на мерките количествено и качествено оказват положителен ефект върху цялостната политика за справяне с климатичните промени. 10. Интегрираните мерки срещу изменение на климата предполагат положително въздействие по отношения на изпълнението на целите, постигането на резултатите и справянето с предизвикателствата заложи в политиките и стратегиите. Въздействието на мерките количествено и качествено оказват положителен ефект върху цялостната политика за справяне с климатичните промени.

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	11. Повишаване капацитета на отговорните звена по отношение на политиките, свързани с превенция и управление на риска и политиките по изменение на климата; повишаване информираността; обучителни и информационно-образователни мерки за формиране, прилагане и изпълнение на целите на тези политики (по ПОС 2021-2027). 12. Проект Визия 2045, финансиран по Европейската инициатива за климата (EUKI) на Федералното правителство на Германия. 13. Проект „Енергиен мениджър в общините“, финансиран по Европейската инициатива за климата (EUKI) на Федералното правителство на Германия. 14. Ежегодни награди в конкурса на името на „Мими Праматарова“, насочен към български ученици. 15. Изпълнението на ангажиментите по Рамковата конвенция на Организацията на Обединените Нации по изменение на климата, пряко свързани със заложените и изпълнявани от България цели по Парижкото споразумение.	11. Интегрираните мерки срещу изменение на климата предполагат положително въздействие по отношения на изпълнението на целите, постигането на резултатите и справянето с предизвикателствата заложи в политиките и стратегиите. Въздействието на мерките количествено и качествено оказват положителен ефект върху цялостната политика за справяне с климатичните промени. 12. Визия за постигане на климатична неутралност на училищата и общините до 2045 година. Привлечено вниманието на местните институции и партньори на училищата (доставчици на стоки и услуги) и множество публикации в местните медии. 13. Запознаване на професионалната общност с концепцията за енергиен мениджър в общините, целяща подпомагането им с цел постигане на повисока енергоефективност. 14. Насърчаване на литературата и творчеството и креативността на учениците, с фокус опазване на околната среда. 15. Интегрираните мерки срещу изменение на климата предполагат положително въздействие по отношения на изпълнението на целите, постигането на резултатите и справянето с предизвикателствата заложи в политиките и стратегиите. Въздействието на мерките количествено и качествено оказват положителен ефект върху цялостната политика за справяне с климатичните промени.

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	16. Предоставяне на ежегодна финансова подкрепа за насърчаване механизмите за увеличаване на капацитета за борба с изменението на климата.	Позициониране на страната като важен и надежден партньор в рамките на Европейския съюз. 16. Изграждане на административен капацитет в развиващите се страни.
14. Опазване и устойчиво използване на океаните, моретата и водните ресурси	1. Реализиране на инвестиции в изграждане, рехабилитация и модернизация на ВиК инфраструктура за събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води, водоснабдяване с принос към намаляване на загубите на вода по водопреносната мрежа и подобряване качеството на питейната вода (ПОС 2021-2027 г.) 2. Разработване на програмата от мерки за актуализиране на ПУРБ за периода 2023-2028 г. и програмата от мерки за актуализиране на Морската стратегия за периода 2023-2028 г. 3. Създаване на органи за управление на защитените зони от мрежата Натура 2000 чрез функционално обезпечаване на органите за управление на защитените зони по Натура 2000 и изпълнение на дейности в сектор "Биоразнообразие" – подпомагащо финансиране от ПОС 2021-2027 г. за изпълнението на реформата по НПВУ. 4. Мерки, насочени към подобряване природозащитното състояние на природни местообитания и видове, предмет на опазване в мрежата Натура 2000, като напр.: -Подобряване природозащитния статус на видове и природни местообитания чрез възстановяване на хидрологичния режим, възстановяване на нарушени терени, подобряване на състоянието на влажни зони, чрез прочистване от нетипични и инвазивни видове и натрупала се суха маса и др.	1. Жители, свързани към подобрено обществено водоснабдяване – 890 000 до 2029 г.; Жители, свързани към поне вторично пречистване на отпадъчни води – 1 095 000 до 2029 г. (индикаторите се отчитат по ПОС 2021-2027 г.) 2. Разработени програми от мерки за постигане на поставените цели за постигане добро състояние на водните тела, съгласно ПУРБ и Морската стратегия. 3. Функционално обезпечаване (закупуване на оборудване и софтуер) на органа за управление на мрежата Натура 2000 на национално ниво и на 19 бр. органи за управление на регионално ниво. (мярка 4 от Национална рамка за приоритетни действия). 4. Увеличена площ на защитените зони по „Натура 2000“, обхванати от мерки за опазване и възстановяване. Площ на защитените зони по „Натура 2000“, обхванати от мерки за опазване и възстановяване – 58 070 ха до 2029 г. Местообитания с подобрен природозащитен статус (или с тенденция за подобряване) – 14.7% до 2029 г. Видове с подобрен природозащитен статус (или с тенденция за подобряване) – 10.8% до 2029 г.

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	- Подобряване природозащитния статус на видове чрез пилотно възстановяване на съществуващи/потенциални влажни зони и меандри по поречието на Дунав и на дунавски притоци и др. (ПОС 2021-2027 г.) 5. Мярка по ПОС 2021-2027 г.: „Разработване на специфични цели за защитените зони от мрежата Натура 2000 и подкрепа за развитие и управление на екосистемните услуги и оценка на състоянието на елементите на зелената инфраструктура“ (досега – инвестиция С511 по НПВУ, прехвърля се към ПОС 2021-2027 г.).	5. Определени специфични и подробни цели на опазване и на мерки за защитени зони от мрежата Натура 2000, в т.ч. и в защитени зони, включващи морски и крайбрежни екосистеми; картирани екосистеми в ГИС среда и извършена оценка на състоянието на екосистемите и екосистемните услуги, които те предоставят.
15. Опазване, възстановяване и насърчаване на устойчивото използване на сухоземните екосистеми	1. Идентифициране на потенциални защитени територии и провеждане на процедури по обявяването им. 2. Разработване на нови и актуализиране на съществуващи Планове за управление на защитени територии и прилагане на мерки от съществуващи такива. 3. Изпълнение на мерки от приетите планове за действие на застрашени и защитени видове. Опазване, поддържане и възстановяване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие. Приемане на проекта на Национален план за опазване и устойчиво ползване на биологичното разнообразие и генетичните ресурси и изпълнение на заложените мерки относно вътрешните сладководни екосистеми. 4. Нормативно осигурени справедливи и равноправни условия за достъп до генетичните ресурси на Страната. Нормативно осигурени механизми за контрол на ползвателите на генетични ресурси, които извършват своята дейност на територията на Страната. Осигурен административен капацитет за прилагане на	1. Устойчиво ползване на биологичното разнообразие и генетичните ресурси. 2. Обезпечаване опазването на видове и местообитания – предмет на опазване в съответните защитени територии. 3. Площ на защитените зони по „Натура 2000“, обхванати от мерки за опазване и възстановяване – 58 070 ха до 2029 г. Местообитания с подобрен природозащитен статус (или с тенденция за подобряване) – 14.7 % до 2029 г. Видове с подобрен природозащитен статус (или с тенденция за по-добряване) – 10.8 % до 2029 г. 4. Осигурено справедливо и равноправно разпределяне на ползите от използването на генетичните ресурси (Пълноценно прилагане на Протокола от Нагоя). Подобри възможности за опазване в природата на видовете източник на генетични ресурси, както и на техните местообитания.

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	разпоредбите на Протокола от Нагоя към Конвенцията за биологично разнообразие. 5. Повишаване на правомощията на служителите от парковата охрана към Дирекциите на националните паркове и РИОСВ чрез законодателни промени. Подобряване на квалификацията и ефективността на работа на служителите от парковата охрана към дирекциите на националните паркове и РИОСВ, чрез обучения, съвместна работа със сектор Престъпления срещу околната среда и дивата природа, отдел Икономическа полиция към МВР. Провеждане на обучения и семинари с Агенция митници. 6. Изпълнение на мерките от трите плана за инвазивни чужди видове: 1. Национален план за действие относно пътища за непреднамерено въвеждане и разпространяване на инвазивни чужди видове, които засягат Европейския съюз, чрез изпускане/бягство от контролирана среда, 2024 – 2033 г.; 2. Национален план за действие относно пътища за непреднамерено въвеждане и разпространяване на инвазивни чужди видове, които засягат Европейския съюз, чрез транспорт 2024 – 2033 г.; 3. Национален план за действие относно пътища за непреднамерено въвеждане и разпространяване на инвазивни чужди видове, които засягат Европейския съюз, чрез коридори и естествено разпространяване 2025 – 2034 г. Изработване на планове за действие за инвазивни видове и изпълнение на мерките по тях. 7. Приемане на проекта на Национален план за опазване и устойчиво ползване на биологичното разнообразие и генетичните ресурси и изпълнение на мерките по него относно горски, морски и др. видове екосистеми.	5. Подобрена квалификация и повишени правомощия на служителите, което би довело до по-ефективно опазване на съответните защитени територии. Подпомагане на дейността на митическите служители при прилагане на регулациите за международна търговия със защитени видове. Участие в международни акции за предотвратяване на нелегалния трафик със защитени видове (подобни на Thunder 2023). 6. Опазено добро състояние на биологичното разнообразие и намален натиск от разпространението на чужди и инвазивни видове. 7. Опазено добро състояние на видове и екосистеми.

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	8. Поддържане в националната семенна банка на редки, ендемични и застрашени растения 9. Съхранение на горския генетичен фонд и производство на качествен материал за възпроизводство на горите.	8. Съхранен национален генофонд на редки, ендемични и застрашени растения. 9. Съхранение и развитие на мрежата от семепроизводствени бази, обхващаща всички лесорастителни пояси и ценни генетични горски ресурси.
16. Насърчаване на мирни и приобщаващи общества за устойчиво развитие, достъп до правосъдие за всички и ефективни, отговорни и приобщаващи институции	1. Повишаване използването на Платформата за достъп до обществена информация. 2. Държавната агенция за закрила на детето изпълнява Национална програма за превенция на насилието и злоупотребата с деца (2023 – 2026 г.) и План за действие за нейното изпълнение, което са приети с РМС № 51 от 23 януари 2023 г. 3. Държавна агенция за закрила на детето изпълнява проекта "Ефективни политики за всички деца". Проектът включва дейности, които са пряко свързани със следните ключови области: (1) развитие и повишаване на уменията на работещите в областта на правата на децата и тяхната закрила; (2) укрепване на междуинституционалната координация и	1. Мярката цели гарантиране на обществения достъп до информация и повишаване на прозрачността на институциите и процеса по достъп до информация. 2. Подобен механизъм за координация и комуникация между държавните органи, представителите на гражданското общество и неправителствения сектор, подкрепя на мрежата от професионалисти, работещи с деца, подкрепя на родителите, повишаване на информираността на децата, подобряване на нормативната уредба, защита на децата от насилие и експлоатация в зависимост от техните потребности, подкрепя на децата, жертви на насилие, в процеса на възстановяване и рехабилитация. Програмата е насочена към превантивни мерки и услуги, които в най-голяма степен могат да намалят насилието над деца. 3. Подобряване на ефективността на институциите по отношение на политиките за деца.

Цел за устойчиво развитие	Списък от главните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
	сътрудничество; – участие на децата; (3) превенция на всички видове насилие; (4) задълбочен анализ на законодателната и институционалната рамка в страната; (5) разработване на технологични решения за анализ на данни. 4. Комисията за противодействие на корупцията изпълнява мярката „Предоставяне на информация по запитвания по прилагане на Закона за противодействие на корупцията чрез функционираща на страницата на Комисията за противодействие на корупцията „Интернет приемна“.	4. Мярката цели намаляване на корупцията и развитие на прозрачност в работата на институцията..
17. Укрепване на средствата за изпълнение и възобновяване на глобалното партньорство	1. Успешно изпълнение на утвърдените проекти по линия на Средносрочната програма за официална помощ за развитие и хуманитарна помощ на Република България за периода 2020-2024г. 2. Разработване на нова Средносрочна програма за официална помощ за развитие и хуманитарна помощ на Република България за следващ четиригодишен период (2025- 2029г.)	Официалната помощ за развитие (ОПР) на Република България, която се осъществява чрез изпълнение на конкретни проекти, допринася за по-балансирано и справедливо глобално развитие, дава своя принос в усилията за изкореняване на бедността и постигане на целите на устойчивото развитие. Българската помощ за развитие се интегрира успешно в общите инструменти на ЕС за външна дейност с цел подпомагане на съседните страни и региони, на развиващите се страни и за оказване на хуманитарна помощ. Като отговорен и активен член на международната общност, заедно със своите партньори Република България се стреми да защитава човешкото достойнство и да гарантира справедливо, приобщаващо и успешно бъдеще за всички.